

2016 წლის სავარლამენტო ერჩევნების მედიაგონიტორინგის ენგერიში

1 აპრილი - 15 ოქტომბერი, 2016

ავტორი:

თამარ ხორბალაძე, თინა გოგოლაძე

რეცენზენტი:

ჟან მარი კოტი, FPU-ს ექსპერტი

მკვლევრები:

თამარ გავნიაშვილი, სოფო გოგაძე, ხათია ლომიძე, რომან ბაინდურაშვილი, თამარ სოფრომაძე, ირაკლი ცხადაძე, მარიამ ცუცქირიძე, ნათია გოგელია, ნათია გოგოლაშვილი, დალი ქურდაძე

რედაქტორი:

თამარ კინწურაშვილი

დიზაინი:

თამარ ტაბატაძე

Kingdom of the Netherlands

„ანგარიში მომზადდა მედიის განვითარების ფონდის (MDF) მიერ პროექტის „გამჭვირვალე და ანგარიშვალდებული მედია არჩევნებზე დემოკრატიული პრაქტიკის განმტკიცებისთვის“ ფარგლებში, რომელიც მხარდაჭერილია ნიდერლანდების სამეფოს საელჩოს მიერ. მასალაში წარმოდგენილი შეფასებები და პოზიცია შესაძლოა არ წარმოადგენდეს ნიდერლანდების სამეფოს პოზიციას.

© 2016, მედიის განვითარების ფონდი

MDFGEORGIA.GE MEDIAMETER.GE/GE

„მედიის განვითარების ფონდი“ 2016 წლის 1 აპრილიდან 15 ოქტომბრამდე საქართველოში ნიდერლანდების სამეფოს საელჩოს მხარდაჭერილი პროექტის „გამჭვირვალე და ანგარიშვალდებული მედია არჩევნებზე დემოკრატიული პრაქტიკის განმტკიცებისთვის“ ფარგლებში, წინასაარჩევნო მედია-მონიტორინგს ახორციელებს.

მონიტორინგის მიზანია, წინასაარჩევნო პერიოდში შეისწავლოს რაოდენობრივი და თვისობრივი თვალსაზრისით როგორ არიან პოლიტიკური სუბიექტები წარმოდგენილი პრაიმ თაიმის სატელევიზიო საინფორმაციო გამოშვებებსა და ონლაინ მედიაში; უზრუნველყოფს თუ არა მედია მოქალაქეებს სათანადო ინფორმაციით იმისათვის, რომ მათ ინფორმირებული არჩევანი გააკეთონ. პროექტის მიზანია კვლევის მიგნებების გამოქვეყნების გზით, გამოავლინოს არსებითი პრობლემები და მოქალაქეების ყურადღება მათი წყაროების სანდოობაზე მიაპყროს.

მეთოდოლოგია. მონიტორინგის მეთოდოლოგია მედიის განვითარების ფონდისთვის Free Press Unlimited (FPU) ის კონსულტანტმა დომინიკ ტიერმა შეიმუშავა.¹ ანგარიშის რეცენზირება კი FPU-ის ექსპერტ ჟან-მარი კოუტს ეკუთვნის.

მონიტორინგის სუბიექტებად შემდეგი სატელევიზიო არხების საინფორმაციო გამოშვებები შეირჩნენ: საზოგადოებრივი მაუწყებელი (მთავრე 20:00 სთ-ზე), რუსთავი 2 (კურიერი 21:00 სთ-ზე), იმედი (ქრონიკა 20:00 სთ-ზე), მაესტრო (მაესტროს კონტაქტი 20-ზე), კავკასია (დღეს 20:30-ზე), ტაბულა (ფოკუსი 19:00), GDS (20:30). 1 ივნისიდან ასევე დაემატა ტვ ობიექტივი (ახალი ამბები 19:30) რომლის საინფორმაციო გამოშვება ეთერში 16 მაისიდან გავიდა.

ონლაინ მედიიდან მონიტორინგის სუბიექტები არიან: ინტერპრესნიუსი (IPN), PIA, "ნეტგაზეთი", "პირველი რადიო", "მარშალპრესი".

მონიტორინგის სუბიექტების შერჩევა, როგორც აუდიტორიის მოცვის, ასევე გავლენის ნიშნით მოხდა. გათვალისწინებული იყო, როგორც სატელევიზიო რეიტინგები, ასევე მედიის განვითარების ფონდის მიერ 2016 წელს, მონიტორინგის დაწყებამდე ჩატარებული "პოლიტიკური პარტიების საჭიროებების კვლევა"², სადაც პოლიტიკურად აფელირებული მედია საშუალებები თავად პოლიტიკურმა სუბიექტებმა დაასახელეს.

წინამდებარე ანგარიში 2016 წლის 1 აპრილიდან 15 ოქტომბრის პერიოდის მონიტორინგის შედეგებს ასახავს. 1 აპრილიდან 1 ივნისამდე მონიტორინგი კვირის საინფორმაციო გამოშვებებზე ხორციელდებოდა (შაბათ-კვირის გარდა); შერეული საინფორმაციო ფორმატის შემთხვევაში (მაგალითად, ტელეკომპანია GDS-ის მთავარი გამოშვება) მონიტორინგის სამიზნეა გადაცემის საინფორმაციო ნაწილი. 1 ივნისიდან მონიტორინგი შაბათ-კვირის პრაიმ თაიმის საინფორმაციო გამოშვებებისა და ჟურნალების ჩათვლით ხორციელდება.

ონლაინ-მედიაში დაკვირვება სააგენტოების ტექსტობრივ და ფოტო ნაწილზეც ხდება, თუმცა თვისობრივ ნაწილში თანმხლები ვიდეო-მასალებიც არის განხილული.

მონიტორინგი ხორციელდება რაოდენობრივი და თვისობრივი მეთოდით, შემდეგი ცვლადების მიხედვით: პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი/ირიბი გაშუქება; სუბიექტების გაშუქების კონტენტის და კონტექსტის ტონი (პოზიტიური/ნეგატიური/ნეიტრალური); პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების თემატიკა; გენდერული წარმომადგენლობა; თვისობრივ ნაწილში შეფასებულია წინასაარჩევნო მედია-ეთიკის ისეთი საკითხები, როგორიცაა -

¹ დეტალურად მონიტორინგის მეთოდოლოგია იხ. (http://mdfgeorgia.ge/uploads/elections_GEO_1.pdf)

² <http://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/33>

სიზუსტე, მიუკერძოებლობა და სამართლიანობა, ბალანსი, ვიზუალური და ვერბალური მანიპულაცია, სოციოლოგიური კვლევების გაშუქება.

მონიტორინგის თვისობრივი ნაწილის ანალიზი გაკეთდა შემდეგი კანონებისა და თვითრეგულრების, სარეკომენდაციო დოკუმენტების მოთხოვნებისა და პრინციპების გათვალისწინებით: საქართველოს საარჩევნო კოდექსი, საქართველოს კანონი მაუწყებლობის შესახებ, მაუწყებელთა ქცევის კოდექსი, საზოგადოებრივი მაუწყებლის ქცევის კოდექსი, ჟურნალისტური ეთიკის ქარტია, ასევე - ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის რეკომენდაცია No.R(99)15.

ანგარიშის სტრუქტურა. ანგარიშის I ნაწილში წარმოდგენილია პრაიმ-ტაიმის სატელევიზიო ახალი ერთიანი მონაცემები, რომელიც პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირ/ირიბ გაშუქებას, კონტენტისა და კონტექსტის ტონს, ასევე იმ თემატიკას მოიცავს, რომელთა მიმართებაშიც პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება ხდება. მე-2 ნაწილში რაოდენობრივი და თვისობრივი მონაცემები ინდივიდუალური ტელევიზიების მიხედვით არის წარმოდგენილი. მე-3 ნაწილი ონლაინ მედიის ერთიან მონაცემებს მოიცავს, ხოლო მე-4 ინდივიდუალურ ონლაინ გამოცემებს, ხოლო დასკვნით ნაწილში წარმოდგენილია რეკომენდაციები.

სტატისტიკური მონაცემები წარმოდგენილია შემდეგი პრინციპით: ინსტიტუტები (მთავრობა, პრეზიდენტის ადმინისტრაცია, ცესკო, თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისათვის უწყებათაშორისო კომისია); კვალიფიციურ პოლიტიკური პარტიები³; პარტიები, რომელთაც წარმომადგენელი ჰყავთ პარლამენტში⁴ და არასაპარლამენტო პარტიები, რომელთა გაშუქება 1%-ს აღემატებოდა დათვლილია ცალკე⁵; კატეგორიაში “სხვა” გაერთიანებულია ის პარტიები, რომელთა გაშუქება დიაგრამებზე დამოუკიდებლად გვაქვს წარმოდგენილი. პარტიები, რომელთა გაშუქებაც 1%-ზე ნაკლებია და დამოუკიდებელი (უპარტიო) დეპუტატები; „არასაპარლამენტო ოპოზიციაში“ გაერთიანებულია პოლიტიკური პარტიები, რომლებსაც არ ჰყავთ წარმომადგენელი არჩევით ორგანოებში და, ამასთან, მათი გაშუქება 1%-ზე დაბალია.

³ კოალიცია „ქართულ ოცნებაში“ შემავალი პარტიები კოალიციის დაშლამდეც და შემდეგაც დაჯგუფებულია დამოუკიდებლად.

⁴ „გირჩი“, „თამაზ მეჭიაური-ერთიანი საქართველოსთვის“, „ახალი საქართველო“.

⁵ სახელმწიფო ხალხისთვის.

მთავარი მიზნებები	5
რეკომენდაციები	9
1. კრაიმ-თაიმის სატელევიზიო ახალი ამბების ერთიანი მონაცემები	11
2. პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების თემატიკა კრაიმ-თაიმის სატელევიზიო ახალ ამბებში	15
3. კრაიმ-თაიმის სატელევიზიო ახალი ამბების მონაცემები ტელევიზიების მიხედვით	16
3.1. საზოგადოებრივი მაუწყებელი;	16
3.2. რუსთავი 2;	21
3.3. იმედი;	26
3.4. მაესტრო;	32
3.5. GDS;	37
3.6. ტაბულა;	42
3.7. კავკასია;	45
3.8. ობიექტივი.	49
4. ონლაინ მედიის ერთიანი მონაცემები	57
5. პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების თემატიკა ონლაინ მედიაში	61
6. ონლაინ მედიის მონაცემები გამოცემების მიხედვით	62
6.1. ინტერპრესნიუსი	62
6.2. PIA	67
6.3. ნეტგაზეთი	72
6.4. პირველი რადიო	76
6.5. მარშალპრესი	79

1 აპრილიდან 15 ოქტომბრის პერიოდში ტელევიზიების პრაიმ-ტაიმის საინფორმაციო გამოშვებების და ონლაინ მედიის მონიტორინგი აჩვენებს, რომ საქართველოში 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებზე ამომრჩეველს მრავალფეროვანი ინფორმაციის მიღების საშუალება ჰქონდა, რასაც მედია-ბაზარზე განსხვავებული სარედაქციო პოლიტიკის მედია საშუალებების არსებობა განაპირობებდა. გარკვეული მედია საშუალებების სარედაქციო პოლიტიკა ცალკეული პოლიტიკური სუბიექტების მიმართ ან მკაფიოდ მხარდამჭერი ან პირიქით, ნეგატიური იყო, რაც გარეგნული პლურალიზმის სახეს ატარებდა. როგორც სატელევიზიო, ასევე ონლაინ მედიაში, ერთეული გამონაკლისის გარდა, წინასაარჩევნო გაშუქებაში ძირითადად სამი მთავარი პოლიტიკური სუბიექტი - მთავრობა, სახელისუფლებო პარტია „ქართულ ოცნება“ და ოპოზიციური პარტია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ დომინირებდა.

თელევიზიები

- ტელევიზიების უმეტესობამ საკვლევი სუბიექტებიდან ყველაზე მეტი დრო მთავრობის (ჯამში 25,98%) გაშუქებას დაუთმო; გამონაკლისი იყო "რუსთავი 2", სადაც პირველ ადგილზე მმართველი პარტია "ქართული ოცნება" (26,2%) იყო. მთავრობა ყველაზე მაღალი მაჩვენებლით (31,1%) "საზოგადოებრივმა მაუწყებელმა" გააშუქა, ყველაზე დაბალით - რუსთავი 2-მა (22,3%);
- მმართველი პოლიტიკური პარტია „ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველო“ ყველაზე მაღალი მაჩვენებლით ტვ „მეესტრომ“ გააშუქა (27,1%). ამასთან, „მეესტრომე“ „ქართული ოცნების“ გაშუქების მაჩვენებლის ზრდა ძირითადად ბოლო თვეებზე (1 აგვისტო - 15 ოქტომბერი) მოდის. ყველაზე ნაკლებად „ქართული ოცნება“ საზოგადოებრივ მაუწყებელზე იყო წარმოდგენილი (17,8%);
- საანგარიშო პერიოდში ჯამურად მთავრობისა და სახელისუფლებო პარტიის გაშუქების საერთო მონაცემი 49,98% იყო, რაც მთლიანი გაშუქების ნახევარია. თუმცა, ეს მონაცემი პირველი 4 თვის (აპრილი-ივლისი) მაჩვენებელზე (56,5%) ნაკლებია. შესაბამისად, მთავრობისა და მმართველი პარტიის გაშუქების მონაცემის შემცირებას ბოლო 2,5 თვის (აგვისტო-სექტემბერი) განმავლობაში ტელემედიაში ოპოზიციური პარტიების გაშუქების ზრდა (36,4%-იდან 45,62 %-მდე) მოჰყვა;
- ქართული ოცნების შემდეგ ყველაზე მაღალი გაშუქების მაჩვენებელი 7 ტელეარხზე „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ აქვს, რაც ჯამურად რვავე მონიტორინგის სუბიექტ ტელევიზიაში 16,4%-ს შეადგენს. ყველაზე დიდი დრო ნაციონალურ მოძრაობას "რუსთავი 2-მა" (20,2%) დაუთმო, ყველაზე ნაკლები - ტვ ობიექტივმა (10,5%). ერთადერთი გამონაკლისი, სადაც პოლიტიკური პარტიების გაშუქებაში „პატრიოტთა ალიანსი“ (19,1%) ლიდერობს, ტვ „ობიექტივია“, რომელსაც მმართველი პოლიტიკური პარტია „ქართული ოცნება“ (14%) მოსდევს.
- ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონით მთავრობა „მეესტრომ“ (18%) და GDS-მა (15%) გააშუქეს, ყველაზე დაბალით - რუსთავი 2-მა (5%); შესაბამისად, ყველაზე კრიტიკული ტონით მთავრობა რუსთავი 2-ზე (39%) გაშუქდა; ყველაზე დაბალი ნეგატიური ტონი კი მთავრობას GDS-ზე (5%) ჰქონდა.
- ყველაზე პოზიტიურად „ქართული ოცნება“ კვლავ მეესტრომე (26%), GDS-ზე (20%) და იმედზე (19%) გაშუქდა, ყველაზე ნეგატიურად კი - რუსთავი 2-ზე (36%). მმართველი პარტიას ყველაზე ნაკლები ნეგატიური ტონი GDS-სა (6%) და საზოგადოებრივ მაუწყებელზე (6%) თანაბრად ჰქონდა.
- "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისადმი" ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონი რუსთავი 2-ზე (9%) გამოიკვეთა, ყველაზე ნეგატიური კი - GDS-სა (34%) და ობიექტივზე (33%).

- ტელევიზიების მთლიან გაშუქებაში პრეზიდენტის წილი 4,3%, ცესკოს - 1,7%, თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისათვის უწყებათაშორისი კომისიის კი - 0,1% იყო.
- პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების თემატიკისადმი კრიტიკული მიდგომის ყველაზე დაბალი მაჩვენებელი ტელეკომპანია „მაესტროზე“ გამოიკვეთა (18%), ხოლო ყველაზე მაღალი - რუსთავი 2-ზე (51%).
- წინასაარჩევნოდ ყველაზე მაღალი მაჩვენებლით პოლიტიკური პარტიების აქტივობები შუქდებოდა (19,1%). ნაკლებად იყო წარმოდგენილი კონფლიქტების (1,3%), განათლების (1,1%), ჯანდაცვისა და სოციალური საკითხების თემა, რომლებიც 1%-ზე ნაკლები მაჩვენებლით იყო წარმოდგენილი.
- ტელემედის თვისობრივი კვლევა აჩვენებს, რომ ჟურნალისტები ზოგადად იცავენ ჟურნალისტური ეთიკის სტანდარტებს, თუმცა ტელეკომპანიათა უმეტესობაში მეტ-ნაკლები მოცულობით გვხვდება ბალანსის დარღვევისა და არასრულფასოვანი ინფორმაციის გავრცელების ფაქტები.
- ცალკეულ ტელეკომპანიებში მიკერძოებული გაშუქება განსაკუთრებით მკაფიოდ შემდეგ თემატიკასთან დაკავშირებით გამოვლინდა: დესტაბილიზაციის შესაძლო საფრთხე საქართველოში; ენმ-ის ლიდერის გივი თარგამაძის აფეთქების მცდელობა; პარტიების „სახელმწიფო ხალხისთვის“ და „თავისუფალი დემოკრატიების“ რიგებში არსებული დაპირისპირება; ხელისუფლების მიერ განხორციელებული საქმიანობის შეფასება და ა.შ.
- მიკერძოება ძირითადად მოვლენათა არასრულფასოვნად, ცალმხრივი პოზიციიდან გაშუქებაში; ბალანსის დარღვევასა და/ან ფორმალურ ბალანსის დაცვაში ვლინდებოდა; გვხვდებოდა ასევე ფაქტებით მანიპულირების შემთხვევებიც.
- ბოლო ორი თვის განმავლობაში შედარებით შემცირდა, თუმცა წინასაარჩევნო პერიოდში ზოგადად აქტუალური იყო საზოგადოებრივი აზრის კვლევების გამოქვეყნებისთვის კანონმდებლობით დადგენილ სტანდარტების დარღვევის ფაქტები. თითქმის ყველა ტელევიზიაში გვხვდება კვლევის შესახებ სავალდებულო რეკვიზიტების არასრულფასოვნად წარმოდგენის პრობლემა და/ან კითხვის არასრული და არასრულფასოვანი გადმოცემა. ამასთანავე გამოიკვეთა შემთხვევა, როდესაც თავად მედიის მიერ წარმოდგენილი კვლევის სანდოობა იწვევდა ეჭვს.

ონლაინ-მედია

- 2016 წლის 1 აპრილიდან 15 ოქტომბრამდე მონიტორინგის შედეგების თანახმად, მონიტორინგის სამიზნე 5 ონლაინ მედია საშუალებაში გაშუქების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი მთავრობას აქვს (39,4%). მთავრობა ყველაზე დიდი მოცულობით სააგენტოებმა IPN-მა (47,9%) და PIA-მ (43,6%) გააშუქეს. თუმცა, ბოლო 2,5 თვის განმავლობაში ორივე სააგენტოში ეს მაჩვენებელი გასულ 4 თვესთან შედარებით შემცირებულია (1 აპრილი-31 ივლისი: IPN 54,6%; PIA 53,9%). ზოგადად ამ ორ სააგენტოზე სამთავრობო ინფორმაციის სიმრავლე სხვადასხვა სამინისტროებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებს შეიძლება უკავშირდებოდეს, რაც დაფინანსების სანაცვლოდ ინფორმაციის გავრცელების მომსახურებას გულისხმობს.
- მმართველი პოლიტიკური პარტიის „ქართულ ოცნება- დემოკრატიული საქართველოს“ გაშუქების ტენდენცია მთელი მონიტორინგის პერიოდში უცვლელი იყო: პარტია ყველაზე მაღალი მაჩვენებლით მარშალპრესზე (29,3%), ყველაზე ნაკლებით IPN-ზე (16,1%) იყო წარმოდგენილი. ორივე შემთხვევაში პირდაპირი გაშუქება მნიშვნელოვნად აჭარბებდა ირიბს.

- ხელისუფლებისა და სახელისუფლებო პარტიის ჯამური გაშუქება 55,5 %-ს შეადგენდა, რაც მონიტორინგის პირველი 3 თვის (1 აპრილი-31 ივლისი) მაჩვენებელზე 9,1 %-ით ნაკლებია. ამ ორი სუბიექტის ყველაზე მაღალი ჯამური მაჩვენებელი (68%) კვლავ სააგენტო PIA- ზე დაფიქსირდა.
- ოპოზიციური პარტიებიდან ყველაზე მაღალი მაჩვენებლით “ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა” (10,1%) გაშუქდა, რომელიც ყველაზე მეტად “ნეტგაზეთსა” (14,1%) და მარშალპრესზე (15%) იყო წარმოდგენილი, თუმცა მარშალპრესზე ნაციონალურ მოძრაობის ირიბი გაშუქება პირდაპირს 11-ჯერ აღემატებოდა (ირიბი 28,7%; პირდაპირი 2,6%) .
- მთავრობა ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონით “მარშალპრესმა” (29%), ყველაზე დაბალით “ნეტგაზეთმა” (6%) გააშუქეს. ყველაზე დაბალი ნეგატიური ტონით მთავრობა PIA-მ (1%) და მარშალპრესმა(1%) გააშუქეს. გაშუქების ყველაზე მაღალი ნეგატიური ტონი მთავრობას პირველ რადიოსა (15%) და ნეტგაზეთზე (13%) აქვს.
- „ქართული ოცნება -დემოკრატიული საქართველოს“ მიმართ ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონი მარშალპრესზე (29%) და პირველი რადიოზე (20%) გამოიკვეთა. საინტერესოა, რომ ამ უკანასკნელზე პოზიტიური ტონის ზრდა ძირითადად 1 აგვისტოდან 15 ოქტომბრამდე პერიოდში მოხდა (1 აპრილი -1 აგვისტო: 8% პოზიტიური ტონი). ყველაზე მაღალი ნეგატიური ტონით „ქართული ოცნება“ ისევ “პირველ რადიოზე” (15%) და “ნეტგაზეთზე” (15%) გაშუქდა. ყველაზე ნაკლებ კრიტიკული პარტიის მიმართ იყო “მარშალპრესი” (1%) და IPN (3%) იყო;
- „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონი ნეტგაზეთის (6%) შემთხვევაში გამოიკვეთა, ყველაზე დაბალი - PIA-ზე (2%). ნაციონალური მოძრაობის მიმართ ნეგატიური ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი მარშალპრესსა (74%) და PIA-ზე (45%) გამოიკვეთა.
- ონლაინ-მედიის მთლიან გაშუქებაში პრეზიდენტის წილი - 5,4%, ცესკოსი - 1,5%, თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისათვის უწყებათაშორისი კომისიის კი 0,01%. იყო.
- ონლაინ მედია საშუალებების მიერ პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქებაში სტატისტიკურად კონტექსტის ნეიტრალური ტონი სჭარბობს. ყველაზე კრიტიკული მედია-საშუალება „ნეტგაზეთია“, სადაც ყველაზე მაღალი ნეგატიური კონტექსტი (31%) გამოიკვეთა, ხოლო პოზიტიური მხოლოდ 2% იყო. კონტექსტის ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონი “მარშალპრესს” (13%) ჰქონდა, სადაც ნეგატიური მაჩვენებელი პოზიტიურს თითქმის უტოლდება (12%).
- ტელევიზიების მსგავსად ონლაინ მედიაშიც პოლიტიკური სუბიექტების აქტივობების თემატიკა (20,1%) დომინირებდა, ხოლო ყველაზე ნაკლებად გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები (1%) იყო წარმოდგენილი.
- თვისებრივი გაშუქების მხრივ გამოიკვეთა შემთხვევები, როცა რამდენიმე მედია-საშუალება (მაგალითად „მარშალპრესი“, PIA, პირველი რადიო) ერთ მოვლენას ერთგვარად, ტენდენციურად აშუქებდა და გაშუქების დროს არასათანადო წყაროებს ეყრდნობოდა; ან პოლიტიკურ სუბიექტებს სისტემატურად მიკერძოებულად აშუქებდა.
- იყო შემთხვევები, როცა პასუხის უფლება მედია-საშუალებაში პოლიტიკური პარტიის მიერ გამოყენებულია მხოლოდ დაფინანსებული ნიუსის ფორმატით (IPN).
- “ნეტგაზეთის” გარდა, სხვა ონლაინ გამოცემებში შენარჩუნებულია ტენდენცია, როცა ბალანსი არა ერთი ცალკე აღებული სიახლის ფარგლებშია უზრუნველყოფილი, არამედ რამდენიმე სიახლის ერთობლიობაში.
- “მარშალპრესზე” კვლავ გვხვდება ფოტო-მანიპულაციის მაგალითები; ბოლო 2,5 თვის განმავლობაში, წინა პერიოდისგან განსხვავებით, ეს ტენდენცია „პირველ რადიოში“ აღარ შეინიშნება.

- ასევე გვხვდება სავარაუდოდ სარეკლამო, იდენტური შინაარსის წინასაარჩევნო ან სამთავრობო ინფორმაცია, რომელიც არ არის გამიჯნული სარედაქციო მასალებისგან. გამონაკლისია IPN, რომელიც გარკვეულ შემთხვევებში სარეკლამო მასალების გამიჯვნას ახდენს, თუმცა არა სისტემატიურად. ტელევიზიის მსგავსად, საზოგადოებრივი აზრის კვლევის გაშუქების კანონმდებლობით დადგენილი წინასაარჩევნო სტანდარტი ონლაინ მედიაშიც არ არის სრულფასოვნად დაცული. ხდება არა მხოლოდ რეკვიზიტების არასრულად მითითება, არამედ შედეგებით მანიპულირება.

მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილ პრობლემურ საკითხებთან მიმართებაში, მნიშვნელოვანია მედიამ გაშუქების დროს დაიცვას, კანონმდებლობით, მაუწყებელთა ქცევის კოდექსით, ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიით და საერთაშორისო დოკუმენტებით დადგენილი არჩვნების გაშუქების სტანდარტები:

- თანაბარი გაშუქება. მნიშვნელოვანია, არჩვნებში მონაწილე სუბიექტებს თანაბარი პირობები შეექმნათ და რედაქციებმა შიდა რეგულაციებით განსაზღვრონ სტანდარტი, რომელიც როგორც კვალიფიციური, ასევე არაკვალიფიციური სუბიექტებისადმი ერთგვაროვან მიდგომას დაამკვიდრებს და ცალკეული სუბიექტების საარჩენო აქტივობების გაშუქების უგულვებელყოფას შერჩევითადად არ მოახდენს.
- ბალანსი. ამომრჩეველთა სრულფასოვანი ინფორმირებისთვის მნიშვნელოვანია მედიამ უზრუნველყოს წყაროების მრავალფეროვნება, რათა აუდიტორიას საკითხის მრავალმხრივი პერსპექტივა მიაწოდოს. გაშუქებისას გასათვალისწინებელია ოპოზიციური სპექტრის მრავალფეროვნება და მათი არაერთგვაროვანი პერსპექტივა. ერთი ოპოზიციური პარტიის პოზიციის მთელ ოპოზიციაზე განზოგადება შეცდომაში შემყვანი შეიძლება იყოს, თუ საკითხი მხოლოდ ერთ კონკრეტულ პარტიას არ შეეხება და განსახილველი თემისადმი ოპოზიციურ სპექტრშიც განსხვავებული მიდგომები არსებობს.
- ბალანსი ონლაინ მედიაში. მნიშვნელოვანია, ონლაინ გამოცემებმა ბალანსი ერთ მასალაში უზრუნველყონ და არა ერთიან საინფორმაციო ნაკადში.
- ხელისუფლების აქტივობების გაშუქება. ხელისუფლების აქტივობების გაშუქებისას, მნიშვნელოვანია წარმოდგენილი იყოს ალტერნატიული მოსაზრებებიც და მთავრობის საქმიანობის გაშუქება განსხვავებული პერსპექტივის ჩვენებით დაბალნდეს.
- დაფინანსებული შინაარსის პრაქტიკა. მნიშვნელოვანია მედია საშუალებებმა ერთმანეთისგან მკაფიოდ გამიჯნონ დაფინანსებული და სარედაქციო მასალები, რათა თავიდან იქნეს აცილებული აუდიტორიის შეცდომაში შეყვანა. ეს სტანდარტი უნდა გავრცელდეს როგორც ცალკეული სახელისუფლებო უწყებების მიერ დაფინანსებულ შინაარსზე, ასევე პოლიტიკური პარტიების.
- სოციალური მედია, როგორც წყარო. დაუშვებელია სოციალური მედიის წყაროდ გამოყენება ინფორმაციის სათანადოდ გადამოწმების გარეშე ან ისეთი მოსაზრებების ტირაჟირებისთვის, რომლებიც რომელიმე სუბიექტზე თავდასხმისთვის გამოიყენება.
- საზოგადოებრივი აზრის კვლევა. მნიშვნელოვანია მედიამ სათანადოდ შეაფასოს კვლევის სანდოობა და მხოლოდ ამის შემდეგ მიიღოს გადაწყვეტილება მისი გამოქვეყნების თაობაზე. მედია საშუალებებმა ასევე უნდა დაიცვან წინასაარჩენო პერიოდში კვლევების გაშუქებისათვის დადგენილი წესები და გამოაქვეყნონ ყველა ის რეკვიზიტი, რომელიც მნიშვნელოვანია აუდიტორიისთვის მონაცემების სრულფასოვნად შესაფასებლად. დაუშვებელია კვლევის შედეგების საზოგადოებრივი აზრით მანიპულირებისთვის გამოყენება, მით უფრო იმ პირობებში, როცა გადაუწყვეტელი ამომრჩევლის რაოდენობა საკმაოდ მაღალია. კომუნიკაციების მარეგულირებელმა კომისიამ საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგების გაშუქებისთვის კანონმდებლობით დადგენილი სტანდარტების დარღვევისთვის ფინანსური სანქციები მხოლოდ უკიდურეს შემთხვევაში უნდა გამოიყენოს, როცა სახეზეა საზოგადოებრივი აზრით მანიპულირების აშკარა შემთხვევა და თავი უნდა აარიდოს კანონმდებლობის შერჩევითად გამოყენებას.
- გენდერმგრძნობელობა. რესპონდენტების შერჩევისას მნიშვნელოვანია მედია გენდერმგრძნობიარე იყოს და ქალი რესპონდენტების თანაზომიერად წარმოდგენით, ხელი შეუწყოს პლურალიზმის უზრუნველყოფას, რაც ქალთა და მამაკაცთა თანასწორობასაც გულისხმობს.
- სიძულვილის ენა. მედიამ თავი არ უნდა აარიდოს პოლიტიკური სუბიექტების და საჯარო პირების სიძულვილის ენის გაშუქებას, რათა მოახდინოს აუდიტორიის ინფორმირება

რესპონდენტების ღირებულებათა სისტემის შესახებ. თუმცა, ამავე დროს მედიამ უნდა გააცნობიეროს დისკრიმინაციის წახალისების საფრთხე და აღნიშნოს, რა ტიპის გამოხატვასთან აქვს საზოგადოებას საქმე. ამასთანავე მედიამ თავი უნდა შეიკავოს სათაურებსა და ანონსებში საჯარო პირების სიძულვილის ენის შემცველი გამონათქვამების უკომენტაროდ გამოტანისაგან. არასაჯარო პირების მხრიდან სიძულვილის ენის შემცველი გამონათქვამების ტირაჟირებას მედიამ თავი უნდა აარიდოს.

- იმისათვისათვის, რომ მაუწყებლობის თვითრეგულირების მექანიზმის ფარგლებში სიძულვილის ენასთან ბრძოლა ეფექტიანად განხორციელდეს, მნიშვნელოვანია კანონმდებლობაში ცვლილებები შევიდეს და დაინტერესებული პირის ცნება გაფართოვდეს. ეს კი უფლებადამცველ ორგანიზაციებს მაუწყებელთა ქცევის კოდექსით დაცული ისეთი სიკეთეების დაცვის შესაძლებლობას მისცემს, როგორიცაა თანასწორობა, დისკრიმინაციის დაუშვებლობა და მრავალფეროვნების ხელშოწყობა.

1. პრაიმ-ტაიმის სატელევიზიო ახალი ამბების ერთიანი მონაცემები

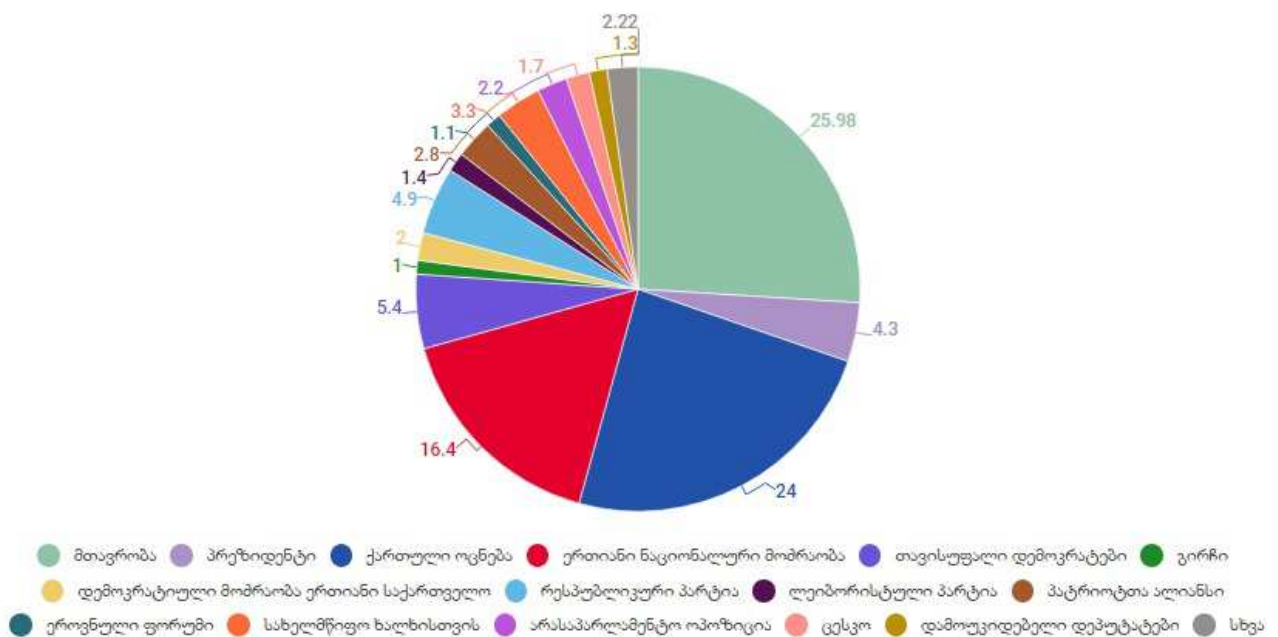
ტელევიზიების პრაიმ-ტაიმის სატელევიზიო ახალი ამბების მონიტორინგი (1 ივლისი - 15 ოქტომბერი, 2016) აჩვენებს, რომ ერთიან მონაცემებში (19 448 სიუჟეტი) ყველაზე დიდი ადგილი მთავრობას (25,98%) და მმართველ პოლიტიკურ ძალას - „ქართულ ოცნებას“ (24%) დაეთმო, რამაც ჯამურად 49,98% შეადგინა.

„ქართული ოცნების“ შემდეგ, გაშუქების მხრივ ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი "ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას" აქვს (16,4%), მას სხვა კვალიფიციური პარტიებიდან მოჰყვებიან "თავისუფალი დემოკრატები" (5,4%), "რესპუბლიკური პარტია" (4,9%), "პატრიოტთა ალიანსი" (2,8%), "დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველო" (2%), "ლეიბორისტული პარტია" (1,4%), "ეროვნული ფორუმი" (1,1%). ახლადდაფუძნებული პარტიებიდან ყველაზე მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი აქვს პარტიას სახელმწიფო ხალხისთვის (3,3%) და გირჩი (1%).

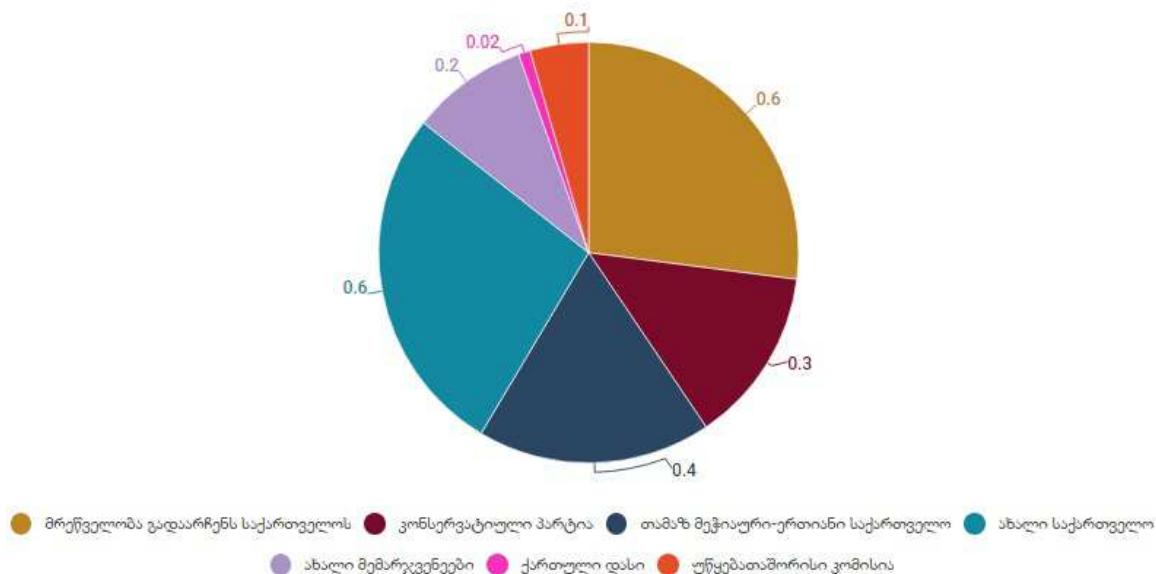
1%-ზე ქვემოთ შემდეგი სუბიექტები მოხვდნენ: "მრეწველობა გადაარჩენს საქართველოს" და პარტია "ახალი საქართველო" (0,6%), "თამაზ მეჭიაური - ერთიანი საქართველო" (0,4%), "ახალი მემარჯვენეები" (0,2%), "ქართული დასი" (0,02%). არასაპარლამენტო ოპოზიციას 2,2 %, დამოუკიდებელი დეპუტატებს კი 1,3% დაეთმო.

მთლიან გაშუქებაში პრეზიდენტის წილი 4,3%, ცესკოს - 1,7%, უწყებათაშორისი კომისიის კი 0,1% იყო.

დიაგრამა 1.1 პოლიტიკური სუბიექტებისთვის დათმობილი დრო, ტელევიზიები

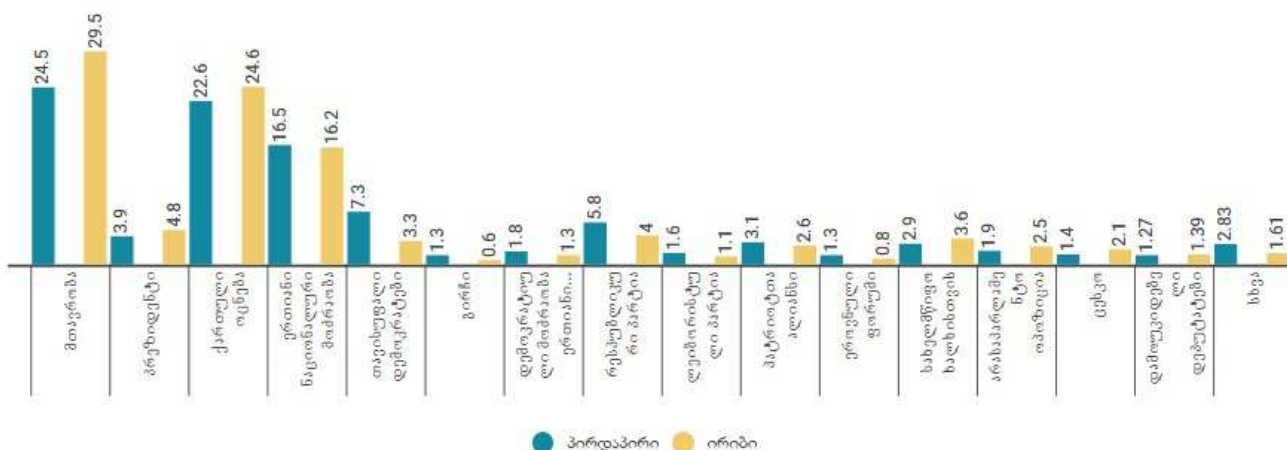
დიაგრამა 1.2. 1%-ზე დაბალი გაშუქების სუბიექტები, ტელევიზიები

პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი/ირიბი გაშუქება. როგორც მთლიანი, ისე პირდაპირი და ირიბი გაშუქების მხრივ ტელევიზიები ყველაზე მეტ დროს მთავრობასა და „ქართულ ოცნებას“ უთმობდნენ. მთავრობის გაშუქების ირიბი მაჩვენებელი (29,5%) პირდაპირს (24,5%) აღემატება; იგივე ტენდენცია იკვეთება „ქართული ოცნების“ (ირიბი 24,6%; პირდაპირი 22,6%) შემთხვევაში. ოპოზიციური პარტიებიდან პირდაპირი და ირიბი თითქმის თანაბარია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ შემთხვევაში (პირდაპირი 16,5%, ირიბი 16,2%). ჯამურ მონაცემებზე მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა „რუსთავი 2“-ის საერთო მაჩვენებელმა, რომლის სიუჟეტების ქრონომეტრაჟი ყველა ტელევიზიის საერთო მაჩვენებლის 24%-ია. თუმცა ზოგიერთ მედია-საშუალებაში (მაგალითად “იმედი”, “მეცსტრო”) "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" გაშუქების ირიბი მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად აჭარბებდა პირდაპირს.

როგორც დიაგრამა 1.3-ზე ჩანს, სხვა პარტიების შემთხვევაში ძირითადად პირდაპირი ჭარბობს ირიბს, გამონაკლისია მხოლოდ „სახელმწიფო ხალხისთვის“, სადაც ირიბი (3,6%) სჭარბობს პირდაპირს (2,9%, ირიბი 3,6%), არასაპარლამენტო ოპოზიციის (ირიბი 2,5%, პირდაპირი 1,9%), ასევე შემდეგი ინსტიტუტები: პრეზიდენტი (ირიბი 4,8%, პირდაპირი 3,9%), ცესკო (ირიბი 2,1%, პირდაპირი 1,4%).

დიაგრამა 1.3 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება

პოლიტიკური სუბიექტების კონტენტის და კონტექსტის ტონი. ტელევიზიაში ყველაზე მაღალი პოზიტიური კონტენტის ტონი აქვს "თავისუფალ დემოკრატებს" (პოზიტიური 13%, ნეგატიური 2%), მას მოჰყვება "ლეიბორისტული პარტია" (პოზიტიური 12, ნეგატიური 7%). ყველაზე მაღალი ნეგატიური კონტენტის ტონი იკვეთება „ქართულ ოცნების“ შემთხვევაში (ნეგატიური 21%, პოზიტიური 12%, ნეიტრალური 67%), რომელსაც თითქმის თანაბრად მოსდევს „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (ნეგატიური 20%, პოზიტიური 5%, ნეიტრალური 75%).

ნეგატიური მაჩვენებელი მაღალია პოზიტიურზე „დემოკრატიული მოძრაობა - ერთიანი საქართველოს“ შემთხვევაში (ნეგატიური 8%; პოზიტიური 4%, ნეიტრალური 88%), ასევე რესპუბლიკურ პარტიასთან (ნეგატიური 8%, პოზიტიური 2%, ნეიტრალური 90%).

სხვა კვალიფიციური პარტიებიდან პოზიტიური ტონი ნეგატიურზე მეტია „პატრიოტთა ალიანსის“ (პოზიტიური 8%, ნეიტრალური 89%, ნეგატიური 3%) და ეროვნული ფორუმის (პოზიტიური 8%, ნეგატიური 3%, ნეიტრალური 89%) შემთხვევაში.

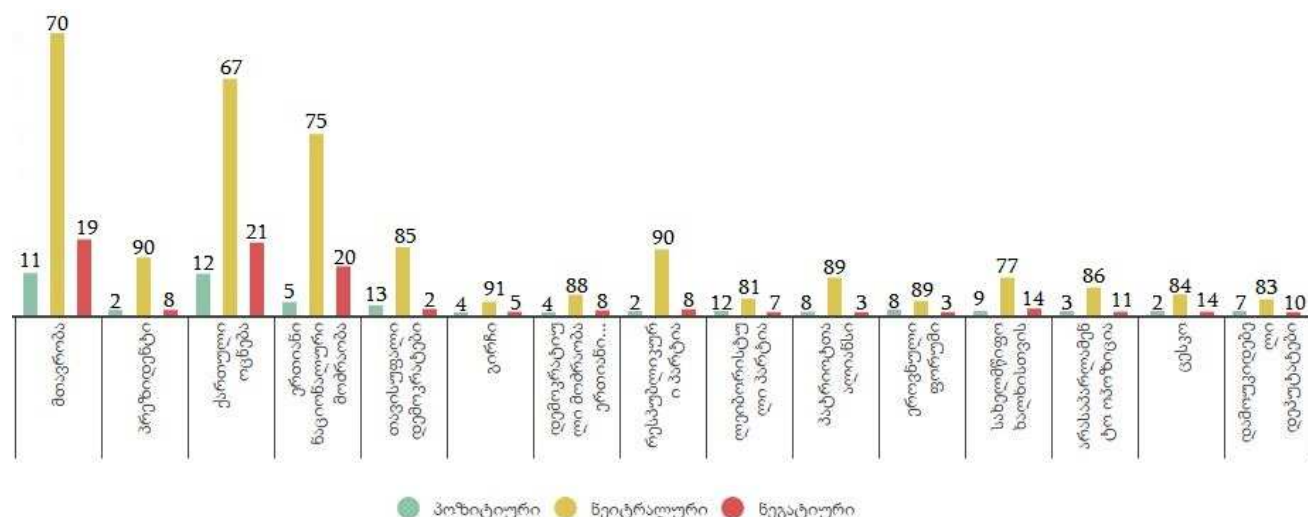
ახლადდაფუძნებული პარტიებიდან ყველაზე ნეგატიურად „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (ნეგატიური 14%, პოზიტიური 9%, ნეიტრალური 77%) შუქდებოდა, გირჩის შემთხვევაში კი მაღალია ნეიტრალური კონტენტის ტონი გამოიკვეთა (ნეგატიური 5%, პოზიტიური 4%, ნეიტრალური 91%).

პრეზიდენტის გაშუქებაში ნეიტრალური კონტენტის ტონი 90% მაღალი იყო, თუმცა ნეგატიური (8%) პოზიტიურს (2%) სჭარბობდა; ისევე როგორც ცესკოს შემთხვევაში (ნეგატიურია 14%, პოზიტიური 2 %, ნეიტრალური 84%).

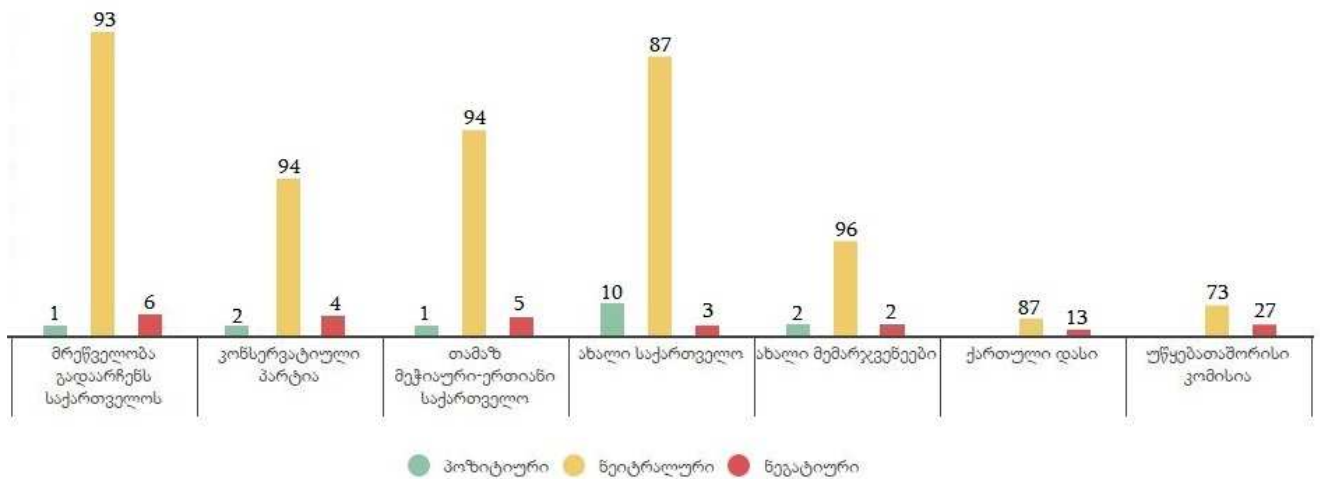
არასაპარლამენტო ოპოზიციის (ნეგატიური 11%, პოზიტიური 3%, ნეიტრალური 86%) და დამოუკიდებელი დეპუტატების გაშუქების შემთხვევაშიც (ნეგატიური 10%, პოზიტიური 7%, ნეიტრალური 83%) იგივე ტენდენცია ნარჩუნდება.

1%-ზე ქვემოთ გაშუქებული პარტიებიდან ყველაზე ნეგატიური ტონი ქართული დასის (13%, ნეიტრალური 87%, პოზიტიური 0%) და „მრეწველობა გადაარჩენს საქართველოს“ (ნეგატიური 6%, პოზიტიური 1%, ნეიტრალური 93%) შემთხვევაში გამოიკვეთა.

დიაგრამა 1.4 კონტენტის ტონი, ტელევიზიები

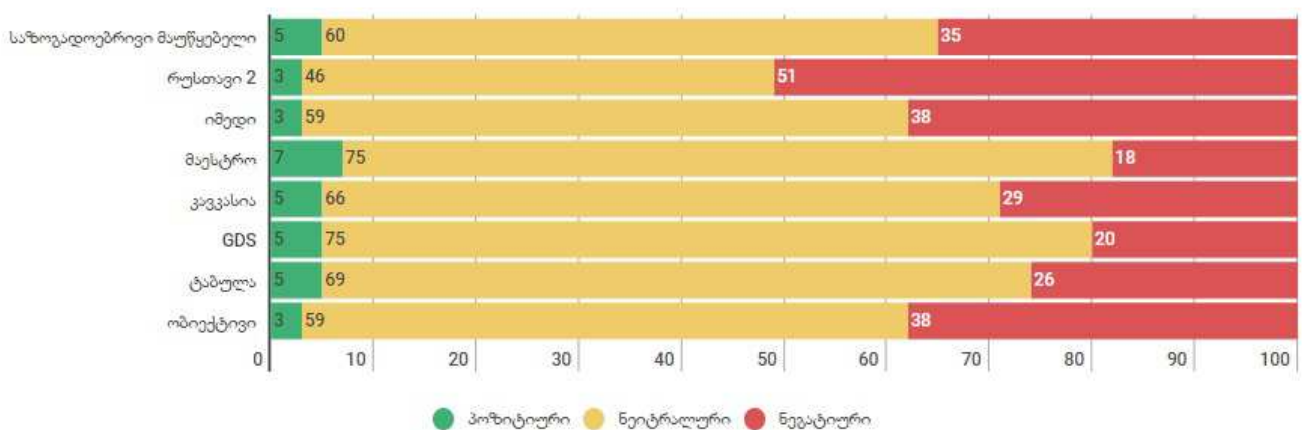
კონტექსტის ტონი. ტელევიზიების მიერ პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქებაში სტატისტიკურად კონტექსტის ნეიტრალური ტონი ჭარბობს. თუმცა სტატისტიკა იძლევა საშუალებას გაიმიჯნოს მედია, რომელიც სხვადასხვა თემატიკას მეტ-ნაკლები კრიტიკულობით აშუქებდა.

მონაცემები აჩვენებს, რომ კრიტიკული თემატიკის გაშუქება, ანუ ნეგატიური კონტექსტის მექონე მასალები ტელემედიაში მნიშვნელოვნად აჭარბებს პოზიტიური კონტექსტის მასალებს.

კონტექსტის ნეგატიური ტონის, ანუ პოლიტიკური სუბიექტების მონაწილეობით გაშუქებული თემატიკის ყველაზე კრიტიკული მაჩვენებელი რუსთავი 2-ის შემთხვევაში 51%-ია, მეორე ადგილზეა ობიექტივი და იმედი - 38%-ით, ხოლო საზოგადოებრივი მაუწყებლის პროცენტული წილი 35%-ია.

კონტექსტის ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონით მაესტრო (7%) გამოირჩევა, რომელსაც 5%-ით საზოგადოებრივი მაუწყებელი, კავკასია, GDS და ტაბულა მოსდევენ. ობიექტივსა და იმედს კი, იდენტური 3% პროცენტიანი წილი აქვთ.

დიაგრამა 1.5 კონტექსტის ტონი, ტელევიზიები

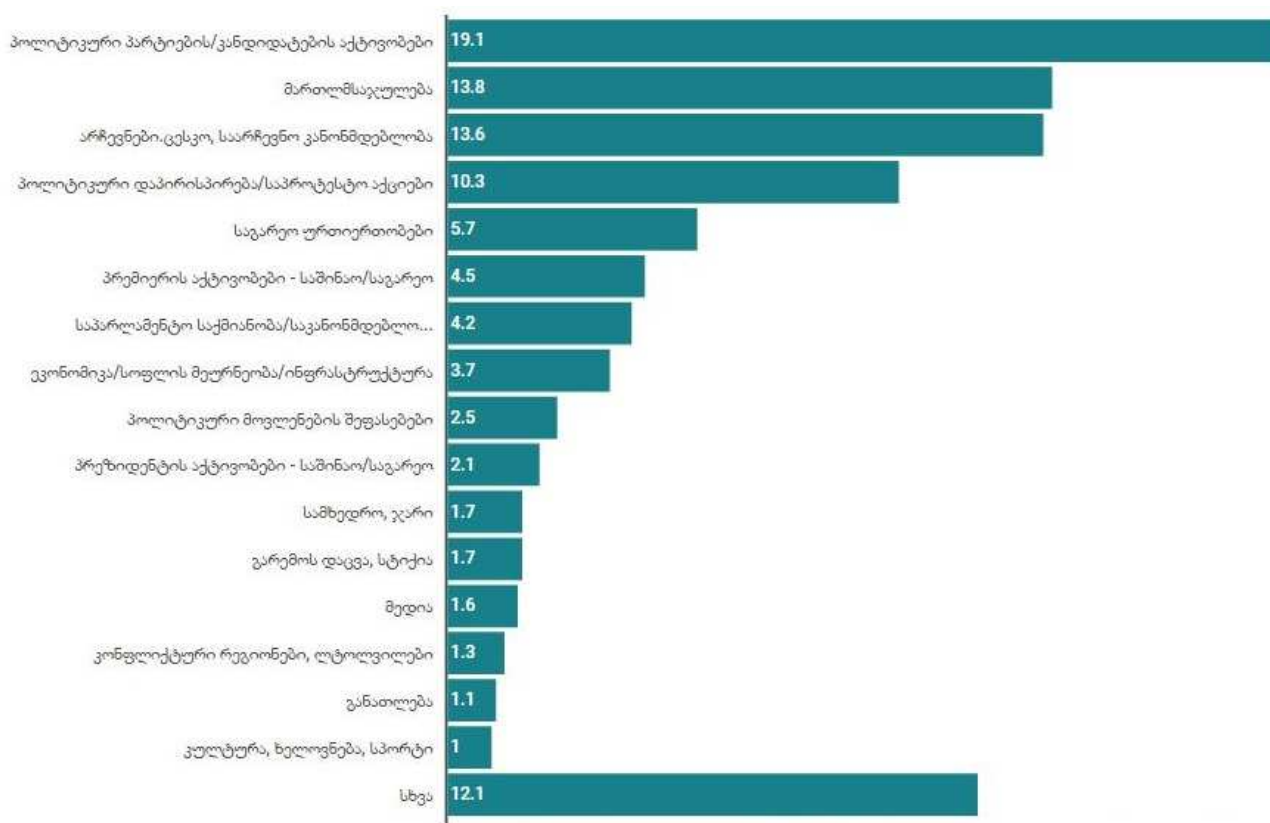

2. პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების თემატიკა

პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების (1 აპრილი- 15 ოქტომბერი) თემატიკის ანალიზი აჩვენებს, რომ პირველი 4 თვის განმავლობაში არსებული ტენდენციები, პრინციპში, მთელი მონიტორინგის პერიოდში შენარჩუნებულია. ყველაზე მაღალი მაჩვენებლით პოლიტიკური პარტიების აქტივობები შექდებოდა (19,1%), მეორე ადგილს მართლმსაჯულება (13,8%), ხოლო მესამეს არჩევნებისა და საარჩევნო კანონმდებლობის თემატიკა (13,6%) იკავებდა. ხუთეულში ასევე შევიდა პოლიტიკური დაპირისპირება/საპროტესტო აქციები (10,3%) და საგარეო ურთიერთობები (5,7%);

კონფლიქტების თემას პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქებაში სულ 1,3% უჭირავს, რაც იმას ნიშნავს, რომ აღნიშნული თემა არჩევნებზე ნაკლებად აქტუალური იყო. კიდევ უფრო დაბალი მაჩვენებელი აქვს განათლებას (1,1%), ჯანდაცვა და სოციალური საკითხები კი 1%-ს ქვემოთ მაჩვენებლითაა წარმოდგენილი.

დიაგრამა 2.1 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების თემატიკა

3. პრაიმ-თაიმის სატელევიზიო ახალი ეგზავნის მონაცემები ტელევიზიების მიხედვით

3.1 საზოგადოებრივი მაუწყებელი-პირველი არხი

საზოგადოებრივი მაუწყებლის შესახებ. საზოგადოებრივი მაუწყებელი 1956 წელს დაარსებული სახელმწიფო ტელე-რადიო კორპორაციის ბაზაზე შეიქმნა, მას შემდეგ, რაც 2004 წელს პარლამენტმა მაუწყებლობის შესახებ კანონი მიიღო. საზოგადოებრივი მაუწყებელი, რომელიც 2 სატელევიზიო და 2 რადიო არხზე მაუწყებლობს, სახელმწიფო ქონების საფუძველზე, საჯარო დაფინანსებით მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირია, რომელიც არ ექვემდებარება არც ერთ სახელმწიფო უწყებას,⁶ დამოუკიდებელია ხელისუფლებისაგან და ანგარიშვალდებულია საზოგადოების წინაშე. არხის მმართველობას პარლამენტის მიერ დამტკიცებული 9 კაციანი სამეურვეო საბჭო და მის მიერ დანიშნული გენერალური დირექტორი ახორციელებენ. TVMR საქართველოს მონაცემებით, საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხის 2015 წლის საშუალო წლიური რეიტინგი (ARM) 0,74%, ხოლო წილი (SHR) მედია ბაზარზე 3,92% იყო.

რაოდენობრივი მონაცემები

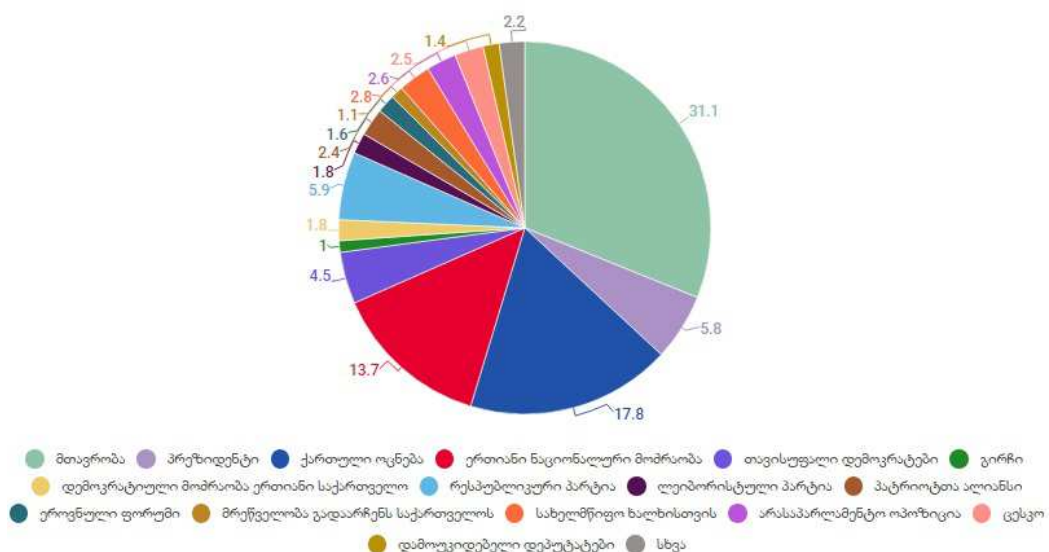
მთლიანი გაშუქება. საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხის პრაიმ-თაიმის საინფორმაციო გამოშვებების (1 აპრილი-15 ოქტომბერი) საერთო მოცულობაში (3317 სიუჟეტი), 1%-ზე მაღალი მაჩვენებლით, ყველა სხვა ტელევიზიასთან შედარებით მეტი პოლიტიკური სუბიექტი (17) იყო წარმოდგენილი.

ყველაზე მეტი დრო არხმა მთავრობის გაშუქებას დაუთმო (31,1%), შემდეგ ადგილზე იყო ქართულ ოცნება (17,8%), ხოლო ჯამურად მთავრობისა და ქართული ოცნების გაშუქების მაჩვენებელი 48,9% იყო.

ოპოზიციურ პარტიებში აქაც ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა ლიდერობდა (13,7%). სხვა კვალიფიციურ პარტიებიდან კი ყველაზე მეტი დრო რესპუბლიკურ პარტიასა (5,9%) და თავისუფალ დემოკრატებს (4,5%) დაეთმო. კვალიფიციურ პარტიებიდან 1%-ზე ნაკლები მაჩვენებლები ჰქონდათ კონსერვატიული პარტიასა (0,4%) და ახალ მემარჯვენებს (0,3%).

პრეზიდენტის ინსტიტუტი გაშუქებულია 5,8%-ით, ცესკო კი - 2,5%-ით.

დიაგრამა 3.3.1 პოლიტიკური სუბიექტების მთლიანი გაშუქება, საზოგადოებრივი მაუწყებელი-პირველი არხი

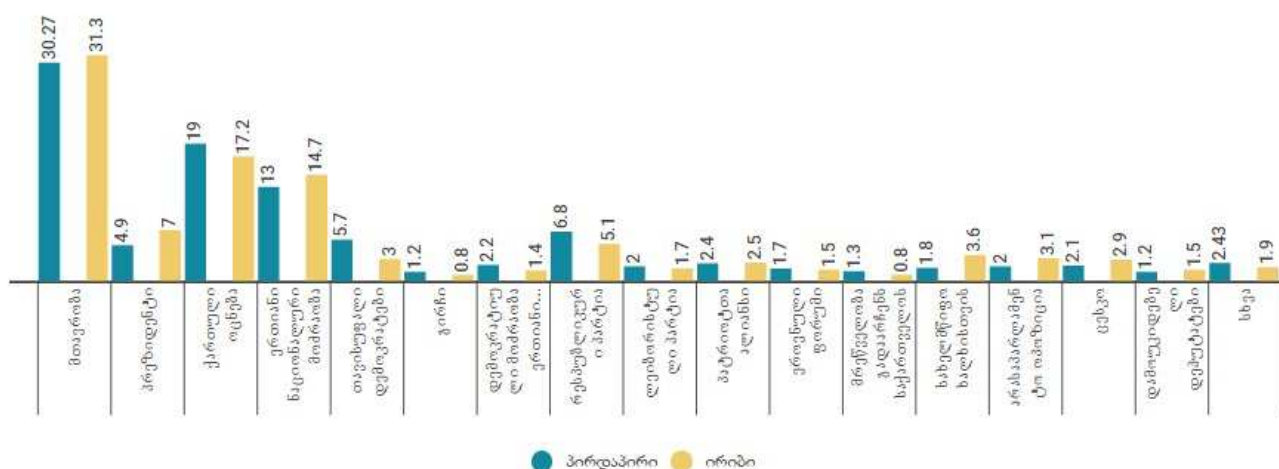

⁶ <http://www.tvmr.ge/ka/#lka/news/44/წლის>

პირდაპირი და ირიბი გაშუქება: მთავარი პოლიტიკური სუბიექტებიდან პირდაპირი გაშუქების მაჩვენებელი ირიბს მხოლოდ პარტია „ქართულ ოცნების“ შემთხვევაში აღემატება (პირდაპირი 19%, ირიბი 17,2%). მთავრობის შემთხვევაში პირდაპირი გაშუქება 30,27%-ია, ხოლო ირიბი 31,3%. პრეზიდენტის შემთხვევაში, ირიბი (7%) ასევე აღემატება პირდაპირს (4,9%). ნაციონალურ მოძრაობის გაშუქების შემთხვევაში პირდაპირის მაჩვენებელი (13%) მცირედით ჩამორჩება ირიბს (14,7%), სახელმწიფო ხალხისთვის შემთხვევაში კი ირიბი (3,6) ორჯერ აღემატება პირდაპირს (1,8%).

სხვა პარტიების შემთხვევაში ვითარება ერთგვაროვანია ძირითადად პირდაპირი გაშუქება ჭარბობს ირიბს ან სხვაობა მცირეა.

დიაგრამა 3.1.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება, საზოგადოებრივი მაუწყებელი-პირველი არხი

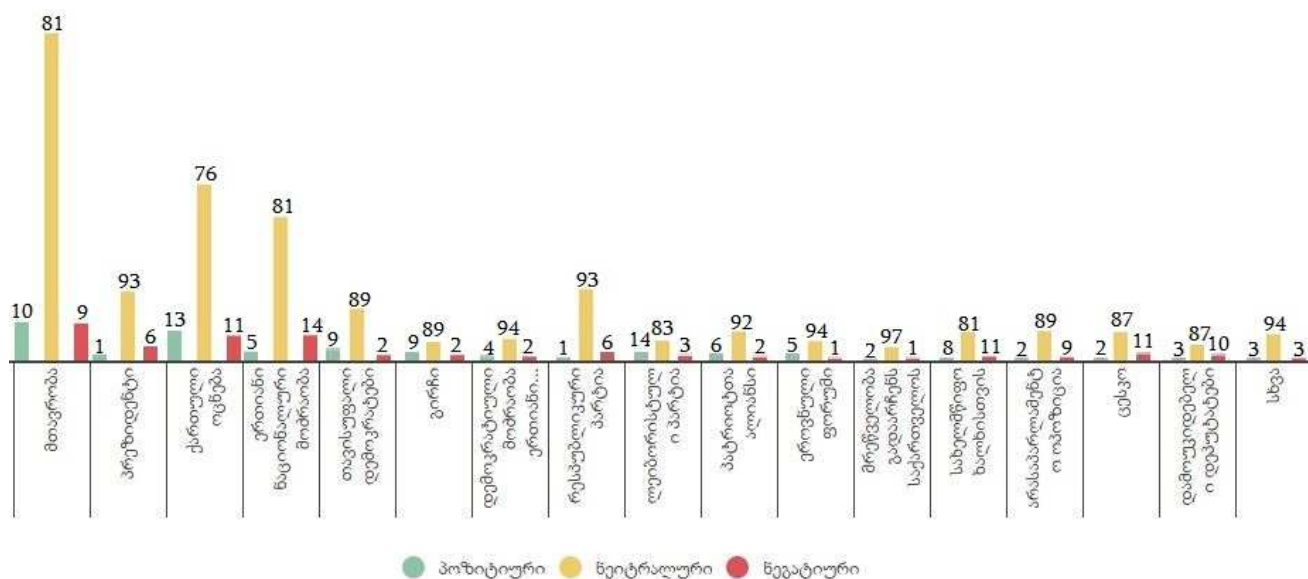
კონტენტის ტონი სუბიექტების გაშუქებაში: „საზოგადოებრივი მაუწყებელზე“ სხვა ტელევიზიებთან შედარებით, ყველაზე მაღალია ნეიტრალური კონტენტის ტონით გაშუქების მაჩვენებელი. თუმცა აღინიშნება სხვაობები პოზიტიურ და ნეგატიურ ტონს შორის სახელისუფლებო და ოპოზიციურ პარტიებს შორის:

ქართული ოცნების შემთხვევაში პოზიტიური ტონი (13%) 2%-ით ჭარბობს ნეგატიურს (11%), თითქმის თანაბარია მთავრობის ნეგატიური (9%) და პოზიტიური (10%); ხოლო ოპოზიციური "ნაციონალური მოძრაობის" გაშუქების ნეგატიური ტონი (14%) მნიშვნელოვნად აღემატება პოზიტიურ ტონს (5%). „სახელმწიფო ხალხისთვის“ შემთხვევაშიც ნეგატიური ტონი (11%) აღემატება პოზიტიურს (8%). ანალოგიური ტენდენციაა არასაპარლამენტო ოპოზიციის შემთხვევაშიც (ნეგატიური 9%, პოზიტიური 2%).

პოზიტიური ტონით გაშუქება აჭარბებს ნეგატიურ გაშუქებას „თავისუფალ დემოკრატებთან“ და „გირჩთან“ (პოზიტიური 9%; ნეგატიური 2%); ლეიბორისტულ პარტიასთან (პოზიტიური 14%, ნეგატიური 3%); პატრიოტთა ალიანსის გაშუქების დროს (პოზიტიური 6%-ია, ხოლო ნეგატიური 2%).

ნეიტრალურადაა გაშუქებული პრეზიდენტი 93%-ით, თუმცა ნეგატიური კონტენტის ტონი 6%, მეტია პოზიტიურ ტონზე-1%. ანალოგიურად ცესკო 87%-ით ნეიტრალურადაა გაშუქებული, თუმცა ნეგატიური ტონი 11% მნიშვნელოვნად მეტია პოზიტიურზე 2%. დამოუკიდებელ დეპუტატებთანაც მსგავსი შემთხვევაა, ნეგატიური (10%) აქაც აჭარბებს პოზიტიურს (3%).

დიაგრამა 3.1.3 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების კონტენტის ტონი, საზოგადოებრივი მაუწყებელი-პირველი არხი

სუბიექტების წილი ტელევიზიის პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში: საზოგადოებრივ მაუწყებელზე პოზიტიური კონტენტის წილი შემდეგნაირად გადანაწილდა. ყველაზე პოზიტიურად მთავრობა (პოზიტიური 38,9%, ნეგატიური 32,9%) და ქართული ოცნება (პოზიტიური 30,2%, ნეგატიური - 22%) შუქდებოდა. მათ ჯამში, პოზიტიური კონტენტის 70%-მდე წილი უკავიათ, ნეგატიურ კონტენტში კი - 54,9%.

ნეგატიურ გაშუქების მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად აღემატება პოზიტიური გაშუქების წილს „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ გაშუქებაში (პოზიტიური 9%, ნეგატიური 22,3%).

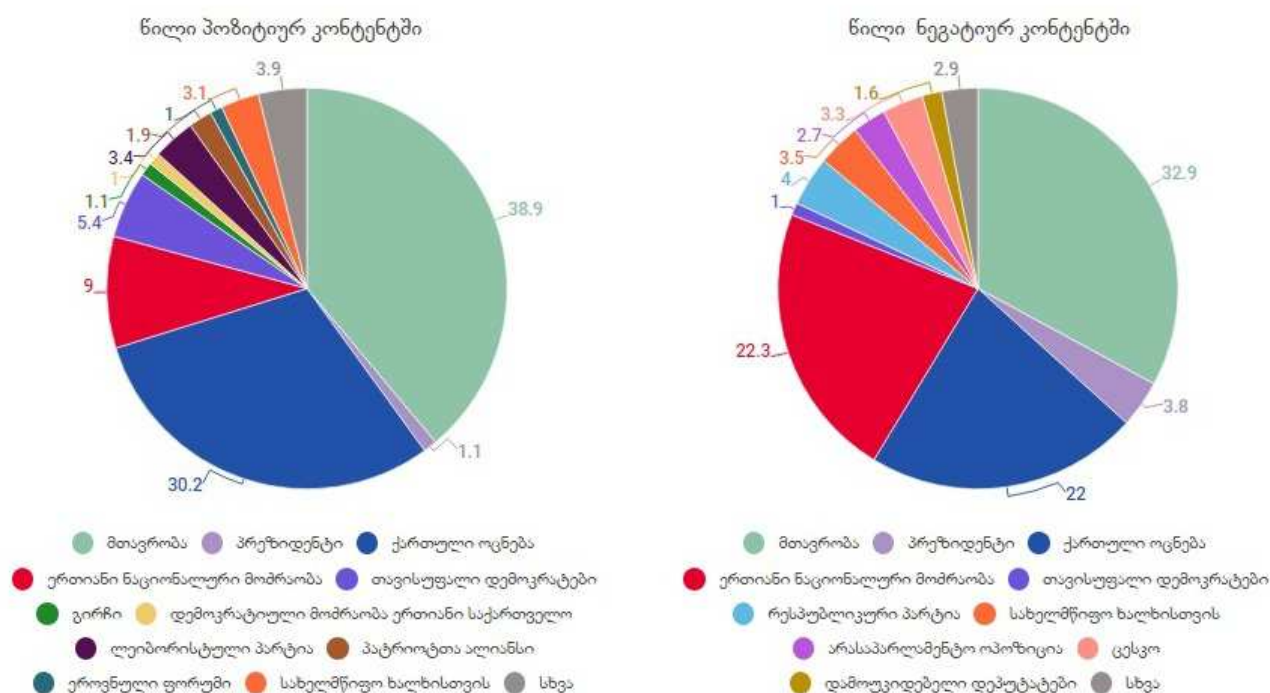
კვალიფიციური პარტიებიდან ნეგატიური ტონში შედარებით მაღალი მაჩვენებელი აქვს ასევე „რესპუბლიკურ პარტიას“ (პოზიტიურში 0,9%, ნეგატიურში 4%). თავისუფალი დემოკრატების წილი პოზიტიურ კონტენტში აღემატება ნეგატიურს (პოზიტიური 5,4%, ნეგატიური 1%); ლეიბორისტული პარტიას პოზიტიურ კონტენტში 3,4% უკავია, ნეგატიურში - 0,7%.

პოზიტიურის წილი ნეგატიურ კონტენტში წილს ჩამორჩება პრეზიდენტის შემთხვევაში (პოზიტიური 1,1%; ნეგატიური 3,8%); ასევე ცესკოს გაშუქების შემთხვევაში (პოზიტიური 0,8%, ნეგატიური - 3,3%).

სხვაში დიაგრამაზე გაერთიანებულია ყველა ის პარტია, რომელთაც 1%-ზე ნაკლები მაჩვენებელი აქვთ.

დიაგრამა 3.14 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების წილი პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში, საზოგადოებრივი მაუწყებელი-პირველი არხი

თვისებრივი მონაცემები

ფაქტობრივი სიზუსტე/მიკარძეობა. 29 სექტემბერს 20:02 წუთზე „მომამბე“-ში გავიდა სიუჟეტი „საბრძოლო იარაღის სამალავი“, რომელიც ძალოვანი უწყებების მიერ საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში აღმოჩენილი იარაღის სამალავებს შეეხებოდა.

„საქართველოს 5 სხვადასხვა წერტილში სამართალდამცავებმა დიდი ოდენობით საბრძოლო მასალებს, ცეცხლსასროლ იარაღს და ასაფეთქებელ მოწყობილობებს მიაგნეს. ჩამონათვალი საკმაოდ ვრცელია, გამოძიების ცნობით, სამალავები 2009-2011 წლებშია მოწყობილი. ვისთან მიდის იარაღის არსენალის შენახვის კვალი? - სამართალდამცავი უწყებები ამ თემაზე განმარტებებს არ აკეთებენ. მედია კი ირაკლი ბათიაშვილის გუშინდელ განცხადებას იხსენებს, სადაც ის ზუსტად დამალულ შეიარაღებაზე საუბრობდა. უშიშროების ყოფილი მინისტრის ინფორმაციით, იარაღის სამალავები ნაციონალურმა მოძრაობამ ჯერ კიდევ ხელისუფლებიდან წასვლამდე მოაწყო. ყოფილი მმართველი პარტიის განცხადება და ექსპერტების ეჭვები...“ - ასე წარადგინა საზოგადოებრივი მაუწყებლის საინფორმაციო გამოშვების წამყვანმა სამართალდამცავების მიერ შეიარაღების აღმოჩენის ფაქტი.

მიუხედავად იმისა, რომ გამოძიების ოფიციალური ვერსია, თუ ვის შეიძლება ჰქონდეს კავშირი ამ ფაქტთან სამართალდამცავებს არ დაუსახელებიათ და ხელისუფლების წარმომადგენლებიც ზოგად მინიშნებებს აკეთებდნენ, საზოგადოებრივმა მაუწყებელმა წარდგინებაში აქცენტი ოპოზიციური პარტია ნაციონალური მოძრაობის წინააღმდეგ ბრალდებაზე გაეკეთა, რისი მტკიცებულება რესპოდენტს სიუჟეტი არ წარმოუდგენია.

ნაციონალური მოძრაობის წინააღმდეგ ბრალდების წყარო ორი რესპონდენტი იყო, მოყვანილი იყო თავდაცვის ყოფილი მინისტრის ირაკლი ბათიაშვილის მედიით გავრცელებული განცხადება, რომელიც წინა ხელისუფლების მიერ სახელმწიფოს წინააღმდეგ ამბოხის ინტელექტუალური მხარდაჭერისთვის იყო დაპატიმრებული და მეორე სამხედრო ექსპერტი ვახტანგ მაისაიას კომენტარი, რომელიც ნაციონალური მოძრაობის ხელისუფლებას 2008 წლის რუსეთ-

საქართველოს ომის შემდეგ ჯაშუშობის ბრალდებით ჰყავდა დაპატიმრებული. სიუჟეტში არ ყოფილა წარმოდგენილი დამოუკიდებელი მხარის შეფასება და იმის გარკვევის მცდელობა, წარმოადგენდა თუ არა აღმოჩენილი იარაღი თავდაცვით საიდუმლო სამალავებს, რომელიც სახელმწიფოს რუსეთის გარე აგრესიისგან დასაცავად ჰქონდა შექმნილი. ნაციონალური მოძრაობის ეს არგუმენტი ნეტგაზეთიდან იყო მოყვანილი და მათ მიმართ წაყენებული ბრალდების საპირწონედ არც წამყვანის წარდგინებაში ყოფილა აღნიშნული. ამასთანავე სამხედრო ექსპერტ ვახტანგ მაისაიას განცხადებაში აღნიშნული იყო, რომ 2012 წლის არჩევნების შემდეგ ხელისუფლებას ეს სამხედრო სამალავები ახალი მმართველი გუნდისთვის არ გადაუბარებია, რაც კანონდარღვევას წარმოადგენდა. ეს ინფორმაცია ჟურნალისტს შესაბამის სამინისტროსთან არ გადაუმოწმებია.

სიუჟეტში ირიბად არის მოყვანილი საქართველოს პრემიერ-მინისტრის გიორგი კვირიკაშვილის სიტყვები, რომ ის გამოძიების დასრულებას ელოდება, რომელსაც მოსდევს მისი პირდაპირი სინქრონი:

“ნაციონალური მოძრაობა ცდილობს რაღაცას მიაღწიოს, მაგრამ ჩვენ ვხედავთ, რომ ხალხის მხარდაჭერა მათ არა აქვთ. ხალხს ჭირდება დღეს სტაბილურობა, ხალხს სჭირდება დღეს მშვიდობა და ნათელი განვითარების პერსპექტივა”.

აღნიშნული კომენტარი აღმოჩენილი იარაღის ყოფილ სახელისუფლებო პარტიასთან კავშირის შესახებ ეჭვებს ამყარებს. სიუჟეტის ბოლოს მოყვანილი ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლის კომენტარი ფორმალურ ხასიათს ატარებს.

ბალანსი. 5 აგვისტოს 20:12 წუთზე “მომამემ” ლაივ-სინქრონის ფორმატით გააშუქა თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება აჭარის საბაჟოს ხელმძღვანელის ყოფილი მოადგილის როლანდ ბლადაძის სარჩელის შესახებ საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარის გიორგი პაპუაშვილის წინააღმდეგ მისთვის სახელმწიფოს მიერ 2007 წელს გადაცემული საცხოვრებელი ბინის თაობაზე. კონფისკაციამდე (2004 წელი) აღნიშნული ბინა როლანდ ბლადაძის საკუთრებას წარმოადგენდა. ლაივ-სინქრონში ნათქვამია, რომ სასამართლომ ბლადაძის სარჩელი არ დააკმაყოფილა. მასალაში მოწოდებულია მოსარჩელე მხარის წარმომადგენლის - როლანდ ბლადაძის მეუღლის და ადვოკატის პოზიციები, რომლებიც სასამართლოს გადაწყვეტილებას უკანონოდ მიიჩნევენ. სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე, საქმის დეტალურ არსზე და მოპასუხე მხარის პოზიციაზე მასალაში ინფორმაცია არ არის წარმოდგენილი. შესაბამისად, გაშუქება ცალმხრივია როგორც სასამართლოს, ისე - მოპასუხე მხარის მიმართ და მიკერძოებულია მოსარჩელე მხარის სასარგებლოდ.

საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგების გაშუქების სტანდარტების დარღვევა. 23 აგვისტოს საზოგადოებრივი მაუწყებლის სიუჟეტი, „პოლიტიკური რეიტინგები“ კომპანია GFK-ის მიერ, რუსთავი 2-ის დაკვეთით ჩატარებული კვლევის შედეგების გაშუქებას დაეთმო.

ჟურნალისტმა განაცხადა, რომ „კვლევის მიხედვით, პარტიული რეიტინგებით პირველ ადგილზეა ქართული ოცნება 35,9 %-ით, მეორე ადგილზე ნაციონალური მოძრაობა 34, 2%-ით, მესამე ადგილს სახელმწიფო ხალხისთვის იკავებს...“ სიუჟეტში არ აღნიშნულა, რომ წარმოდგენილი პარტიული რეიტინგი მოიცავს გადაუწყვეტელი ამომრჩევლის (19%-)ის გადანაწილებას პოლიტიკურ პარტიებზე.

GFK-იმ კვლევის შედეგად პარტიული რეიტინგების ორი მონაცემი გამოაქვეყნა, საიდანაც ერთი პროცენტული მაჩვენებელი პასუხობდა კითხვას - „თუ ჩავთვლით, რომ 8 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილეობთ, რომელ პარტიას მისცემდით ხმას?“. აღნიშნულ კითხვაზე “ქართულ ოცნებასა” (25.8%) და ნაციონალურ მოძრაობას (25.5%) შორის პროცენტული სხვაობა 0.3 % იყო, ხოლო გამოკითხულთა ის ნაწილი, რომელსაც გადაწყვეტილება ჯერ არ მიუღია, საერთო მაჩვენებლის 19 % შეადგენდა.

კვლევის მეორე მონაცემი წარმოადგენდა გადაუწყვეტელი ამომრჩევლის (19%) გადანაწილების გათვალისწინებით მიღებულ პარტიულ რეიტინგს, სადაც ქართულ ოცნებას 35.9 % ნაციონალურ მოძრაობას 34.2 % ჰქონდა მინიჭებული. სწორედ ეს მონაცემი ჰქონდა მოყვანილი საზოგადოებრივ მაუწყებელს, სადაც "ქართულ ოცნებასა" და "ნაციონალურ მოძრაობას" შორის პროცენტული სხვაობა 1,7% იყო, თუმცა სიუჟეტში არ იყო აღნიშნული ის, რომ მონაცემები გადაუწყვეტელი ამომრჩევლის ალოკაციის შედეგად მიღებულ პარტიულ რეიტინგს წარმოადგენდა.

სიუჟეტში ასევე არ იყო წარმოდგენილი იმ გამოკითხულთა რაოდენობა, ვინც უარი განაცხადა პასუხის გაცემაზე (7.7%), ვინც არცერთ პარტიას არ მისცემდა ხმას (3.0%) და გამოკითხულთა ის ნაწილი, რომელსაც გადაწყვეტილება არ მიუღია (19,0%).

კვლევის მონაცემების მსგავსი პრეზენტაცია წინააღმდეგობაში მოდის საზოგადოებრივი აზრის კვლევის კანონმდებლობით გათვალისწინებულ იმ ნორმებთან, რომლებიც საზოგადოებრივი აზრის კვლევის გაშუქებისას ტელეკომპანიებს ავალდებულებს, დაიცვან კვლევაში დასმული კითხვის ბუსტი ფორმულირება, წარმოადგინონ იმ რესპონდენტთა რაოდენობა, რომლებმაც უარი განაცხადეს კვლევაში მონაწილეობაზე, არ გასცეს კითხვას პასუხი ან რომელთა გამოკითხვაც ვერ მოხერხდა, ასევე საზოგადოებას მიაწოდონ ინფორმაცია სხვა ნებისმიერი ფაქტორის შესახებ, რომელმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს შედეგებზე. კანონმდებლობით გათვალისწინებული აუცილებელი 11 რეკვიზიტიდან მაუწყებელმა მხოლოდ 7 დაასახელა.

3.2. რუსთავი 2

რუსთავი 2-ის შესახებ: 1994 წელს რუსთავი 2⁷ ეროსი კიწმარიშვილმა, ჯარჯი აქიმიძემ და დავით დვალმა დააფუძნეს. 2003 წლის ვარდების რევოლუციის შემდეგ, როცა ხელისუფლებაში ნაციონალური მოძრაობა მოვიდა, 2004-2012 წლებში რუსთავი 2-ის საკუთრება 20-ჯერ შეიცვალა. პირველი ცვლილება 2004 წელს განხორციელდა, რომლის შედეგადაც ტელეკომპანიის წილები ქიბარ ხალვაშის და მისი კომპანიის საკუთრებაში აღმოჩნდა. იმ პერიოდში ქიბარ ხალვაშში თავდაცვის მინისტრ ირაკლი ოქრუაშვილთან დაახლოებული პირი იყო.

2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებამდე 4 თვით ადრე სააპელაციო სასამართლომ რუსთავი 2-ის ქონება ბიზნესმენ ქიბარ ხალვაშს და მის კომპანია “პანორამას” მიაკუთვნა. ტელეკომპანიის საკუთრებასთან დაკავშირებული საკითხი მის ამჟამინდელ მფლობელებს ლევან და გიორგი ყარამანაშვილებს, ასევე შპს “ტელეკომპანია საქართველოს” უზენაეს სასამართლოში აქვთ გასაჩივრებული. TVMR საქართველოს მონაცემებით⁸, 2015 წელს ტელებაზარზე რუსთავი 2 ლიდერობდა და მისმა საშუალო წლიურმა რეიტინგმა (AMR) 5,43% შეადგინა, წილმა (SHR) კი - 28,78%.

რაოდენობრივი მონაცემები

მთლიანი გაშუქება: ტელეკომპანია რუსთავი2-ის პრაიმ-ტაიმის საინფორმაციო გამოშვებების მონიტორინგი (1 აპრილი-15 სექტემბერი) გვიჩვენებს, რომ საერთო გაშუქებაში (3158 სიუჟეტი) ყველაზე დიდი დრო დაეთმო „ქართულ ოცნებას (26,2%), რომელსაც მთავრობა (22,3%) მოსდევს. ჯამურად მმართველი პარტიისა და მთავრობის გაშუქების მონაცემი 48,5%-ია. სხვა ტელევიზიების მსგავსად, გარდა ობიექტისა, მესამე ადგილზეა ოპოზიციური “ნაციონალური მოძრაობა“ (20,2%), რომელსაც რუსთავი 2-ზე სხვა ტელეკომპანიებს შორის ყველაზე მეტი დრო დაეთმო.

⁷ Mediameter, MDF, რუსთავი 2, <http://mediameter.ge/ge/media-profiles/rustavi-2>

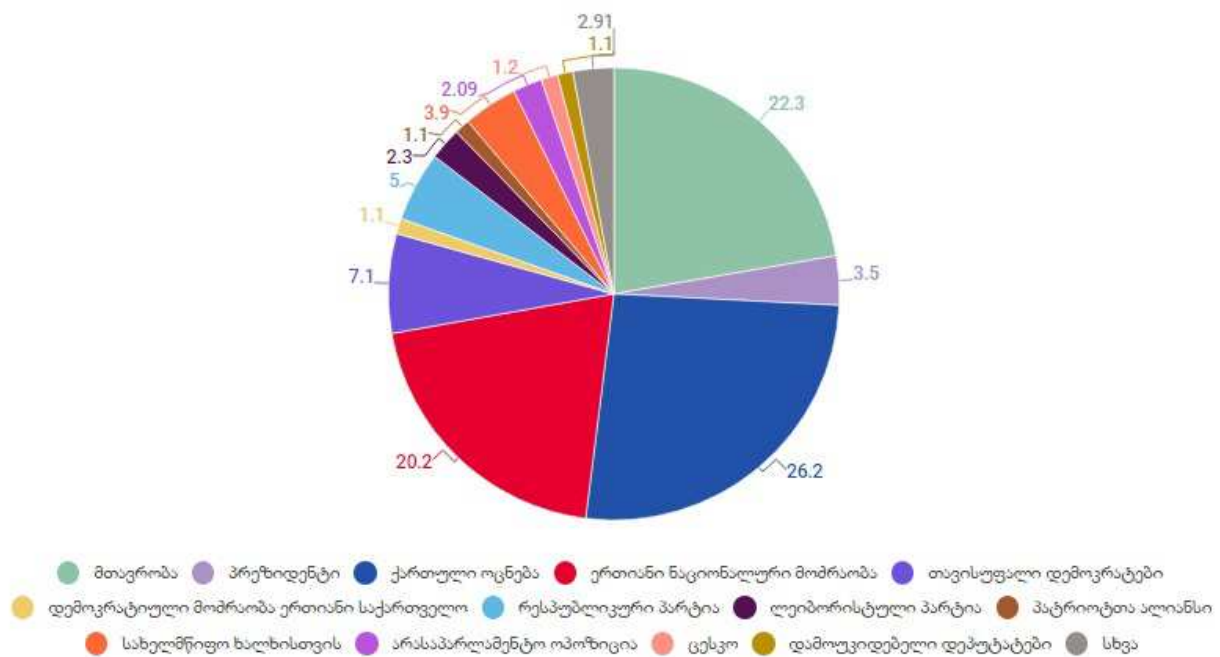
⁸ <http://www.tvmr.ge/ka#lka/news/44/წლის>

სხვა კვალიფიციური სუბიექტებიდან ყველაზე მეტი დრო დაეთმო „თავისუფალ დემოკრატებს“ (7,1%) და „რესპუბლიკურ პარტიას“ (5%), ხოლო მესამე ადგილზე „ლეიბორისტული პარტია“ (2,3%). 1%-ზე ოდნავ მაღალი გაშუქება აქვს „პატრიოტთა ალიანსს“ (1,1%).

არჩევნების წელს შემნილი პარტიებიდან ყველაზე მაღალი გაშუქების მაჩვენებელი აქვს სახელმწიფო ხალხისთვის (3,9%). სხვა პარტიების გაშუქება 1%-ზე ნაკლებია, არასაპარლამენტო ოპოზიციის წილი 2,09%-ია, დამოუკიდებელი დეპუტატების - 1,1%.

პრეზიდენტის ინსტიტუტის გაშუქება - 3,5%, ცესკოსი კი 1,2%-ია.

დიაგრამა 3.2.1. პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება - რუსთავი 2

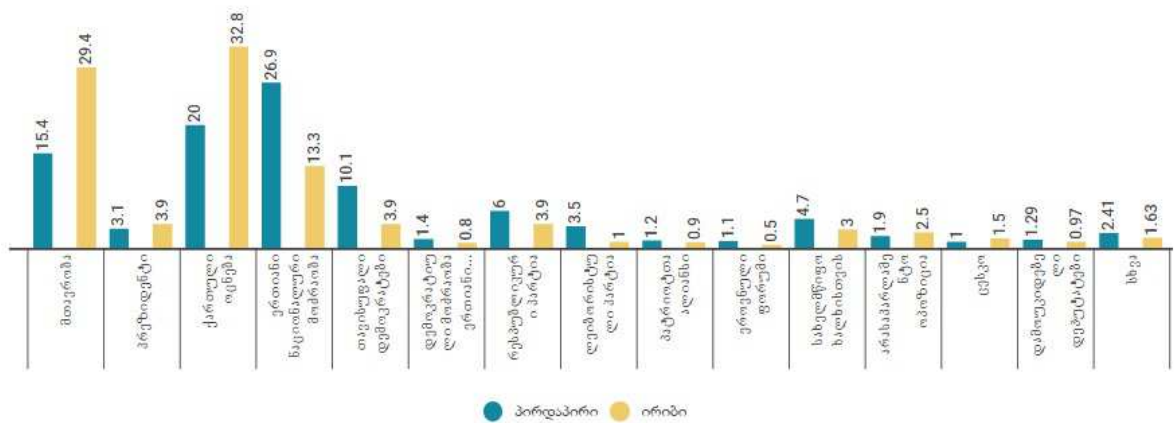

პირდაპირი და ირიბი გაშუქება. რუსთავი 2-ის პრაიმ-ტაიმის საინფორმაციო გამოშვებებში „ქართული ოცნებისა“ და მთავრობის გაშუქების ირიბი მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად აღემატება პირდაპირს: ქართული ოცნება (პირდაპირი 20%, ირიბი 32,8%), მთავრობა (პირდაპირი 15,4%, ირიბი 29,4%). ნაციონალური მოძრაობის შემთხვევაში კი პირიქით, პირდაპირი გაშუქება (26,9%) მნიშვნელოვნად აღემატება ირიბს (13,3%).

კვალიფიციური პარტიებიდან პირდაპირი ფორმით გაშუქების დროს შენარჩუნებულია მთლიანი გაშუქების ტენდენცია და ყველაზე მაღალი მაჩვენებლით შუქდება თავისუფალი დემოკრატები (პირდაპირი 10,1%, ირიბი- 3,9%); რესპუბლიკური პარტია (პირდაპირი 6%, ირიბი 3,9%.); ლეიბორისტული პარტია“ (პირდაპირი 3,5%, ირიბი 1%). ასევე ყველა სხვა პარტიასთან შედარებით მაღალი მაჩვენებლით გაშუქდა პარტია „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (პირდაპირი 4,7%, ირიბი 3%).

პრეზიდენტის და ცესკოს შემთხვევაში ირიბი გაშუქება აჭარბებს პირდაპირს: პრეზიდენტი (პირდაპირი 3,1%, ირიბი 3,9%); ცესკო (პირდაპირი 1%, ირიბი 1,5%).

დიაგრამა 3.2.2. პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება - რუსთავი 2

კონტენტის ოთხი სუბიექტების გაშუქებაში: პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების კონტენტის ტონის ანალიზი აჩვენებს, რომ ზოგადი ნეიტრალური გაშუქების პირობებში, რამდენიმე სუბიექტის შემთხვევაში საკმაოდ მაღალი ნეგატიური გაშუქების ტონი გამოიკვეთა. ესენია: მთავრობა (ნეგატიური 39%, ნეიტრალური 56%, პოზიტიური 5%); „ქართული ოცნება“ (პოზიტიური 4%, ნეგატიური 36%, ნეიტრალური 60%).

ტელეკომპანია ყველაზე ნეიტრალური ტონით (88%) პრეზიდენტს, „თავისუფალ დემოკრატებსა“ და „რესპუბლიკურ პარტიას“ აშუქებს.

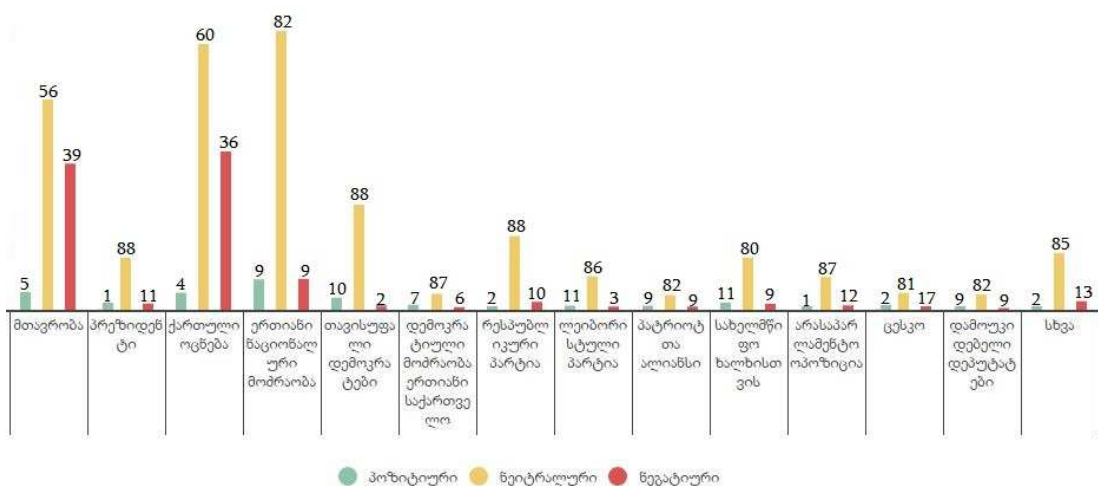
ნეგატიური და პოზიტიური ტონის მაჩვენებელი მსგავსია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ შემთხვევაში (9%), ხოლო ნეიტრალური 82%-ია. კვალიფიციური პარტიებიდან ყველაზე ნაკლები პოზიტიური კონტენტის ტონი (2%) აქვს „რესპუბლიკურ პარტიას“, ყველაზე ნაკლები ნეგატიური ტონი (3%) „ლეიბორისტულ პარტიას“, რომლის პოზიტიური კონტენტის ტონი 11%-ია.

არასაპარლამენტო ოპოზიცია ძირითადად გაშუქებულია ნეიტრალური (87%) კონტენტის ტონით, თუმცა პოზიტიურს (1%) საგრძნობლად აღემატება ნეგატიური (12%) კონტენტის ტონი. დამოუკიდებელი დეპუტატების შემთხვევაში პოზიტიური და ნეგატიური თანაბარია(9%), ნეიტრალური კონტენტის ტონი კი 82%-ია.

1%-ს ქვემოთ გაშუქებულ პარტიათა რიცხვი პოზიტიურ კონტენტში 2%-ია, ხოლო ნეგატიური 13%.

ცესკო გაშუქებულია 81% ნეიტრალური მაჩვენებლით (2% პოზიტიური და 17% ნეგატიური), პრეზიდენტის ინსტიტუტის კი 88% ნეიტრალური (1% პოზიტიური და 11% ნეგატიური).

დიაგრამა 3.2.3 პოლიტიკური სუბიექტების კონტენტის ტონი - რუსთავი 2

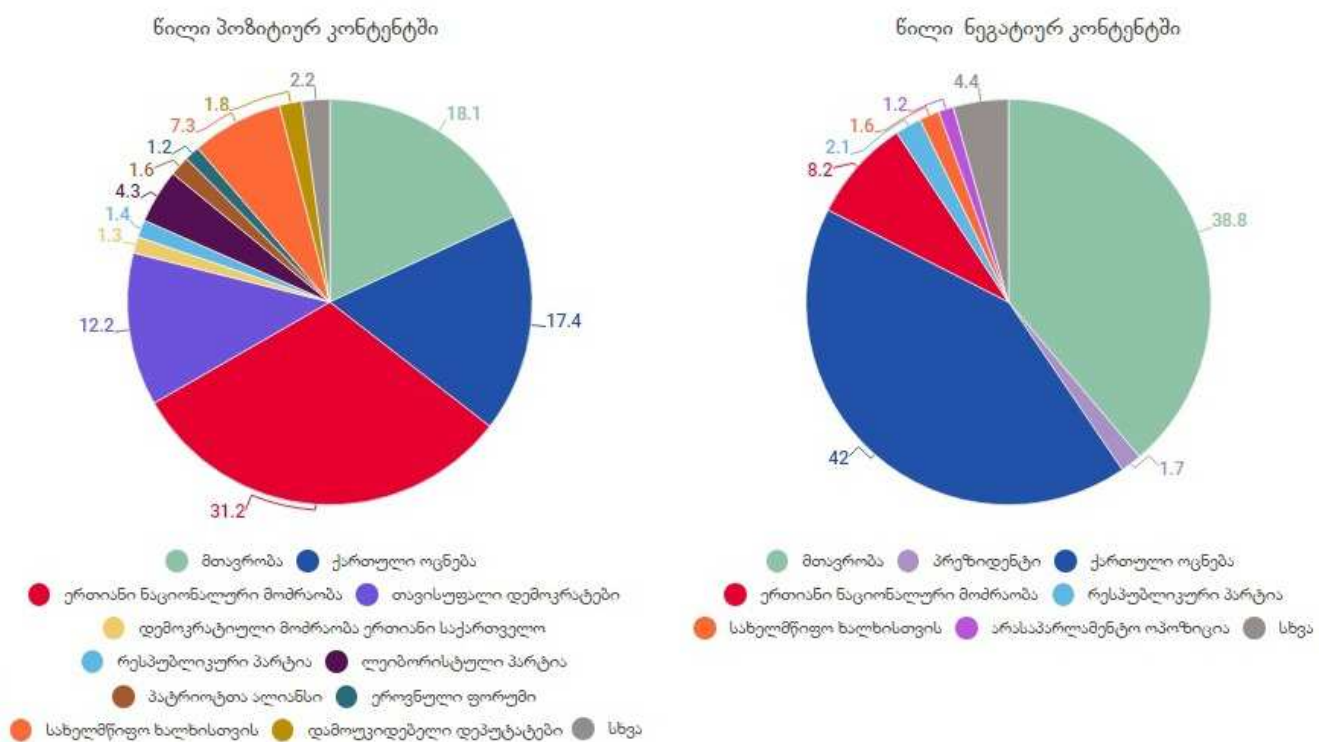
სუბიექტების წილი ტელევიზიის პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში: პოზიტიური კონტენტის ტონით გაშუქებაში ყველაზე მაღალი წილი „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ უკავია (პოზიტიური 31,2%, ნეგატიური 8,2%); მას მოსდევს მთავრობა, რომლის წილი ნეგატიური ტონის კონტენტში მეორე მაჩვენებელზეა (პოზიტიური 18,1%, ნეგატიური 38,8%); პოზიტიური ტონში ამ სუბიექტებს ჩამორჩება, თუმცა ნეგატიური გაშუქებით პირველ ადგილზეა „ქართული ოცნება“ (პოზიტიური 17,4%, ნეგატიური 42%).

სხვა კვალიფიციური პარტიებიდან ყველაზე მეტი პოზიტიური წილი აქვს თავისუფალ დემოკრატებს (პოზიტიური 12,2%, ნეგატიური 0,6%) და ლეიბორისტულ პარტიას (პოზიტიური 4,3%, ნეგატიური 0,3%). პოზიტიურ გაშუქებაში მაღალი მაჩვენებელი აქვს პარტიას „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (პოზიტიური 7,3%, ნეგატიურში - 1,6%). 2%-მდე წილი აქვთ როგორც პოზიტიურ კონტენტში, ისე ნეგატიურში „დემოკრატიული მოძრაობა- ერთიანი საქართველოს“, „რესპუბლიკური პარტიას“, „პატრიოტთა ალიანსს“ და „ეროვნულ ფორუმს“.

პრეზიდენტის ინსტიტუტის წილი პოზიტიურ გაშუქებაში მინიმალურია (პოზიტიური 0,6%/ნეგატიური 1,7%).

ცესკო პოზიტიურად 0,5% -ითაა გაშუქებული, ნეგატიურად - 0,9%.

დიაგრამა 3.2.4. პოლიტიკური სუბიექტების წილი ტელევიზიის პოზიტიური და ნეგატიური ტონის კონტენტში

თვისებრივი მონაცემები

მიკროძოგება. 7 ოქტომბერს 21:21 წუთზე „რუსთავი 2“-ის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა სიუჟეტი, რომლის წარდგენის დროს წამყვანმა განაცხადა, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ დებატებზე უარი თქვა და შესაბამისად იმ კითხვებსაც აარიდა თავი, რომლებიც ქართული ოცნების 4 წლიან მმართველობას უკავშირდება...“ სიუჟეტის წარდგენის დროს წამყვანმა ასევე ხაზი გაუსვა, რომ ხელისუფლების მმართველობა არაერთხელ გამხდარა მწვავე შეფასების და ხმაურიანი გამოსვლის მიზეზი. 17 წუთიან სიუჟეტში ჟურნალისტს გაერთიანებული აქვს 4 წლის განმავლობაში პრობლემური და „ქართული ოცნების“ მმართველობის ნეგატიური კუთხით წარმოსაჩენი საქმეები.

სიუჟეტი წარმოადგენს მოვლენათა ცალმხრივ ხედვას. მასში მოყვანილია მხოლოდ ნეგატიური ფაქტები ან მოვლენათა ნეგატიური კონტექსტი და შეფასებები. სიუჟეტი მთლიანად არქივის მასალებზეა აგებული, რომლებშიც როგორც თავად მთავრობის და კოალიცია „ქართული ოცნების“ წარმომადგენელთა კომენტარები, ასევე სხვა კომენტარებით აქცენტი სწორედ „ქართული ოცნების“ მმართველობის ნეგატიური კუთხით წარმოიჩენას ემსახურება.

სიუჟეტში „ქართული ოცნების“ მიმართ ბრალდებების გაჟღერების დროს არ არის წარმოდგენილი მოპასუხე მხარის პოზიცია – მაგალითად, საუბარია სოციალური დახმარებების მიმღებთა რაოდენობის შემცირებაზე და ნაჩვენებია ამ შემცირების დროს დაზარალებული მოსახლეობის მძიმე მდგომარეობა; თუმცა არ არის მოყვანილი ხელისუფლების არგუმენტები და ასევე ინფორმაცია იმის თაობაზე, თუ რამ გამოიწვია ეს შემცირება. სიუჟეტში ასევე არ არის საუბარი ჯანდაცვის პროგრამის შესახებ, რომელსაც საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვების თანახმად, მოსახლეობა ახალი ხელისუფლების წარმატებულ რეფორმად აფასებს.

სიუჟეტში, ჟურნალისტი ასევე საუბრობს ბრალდებებზე არასამთავრობო ორგანიზაცია „ყოფილი პოლიტპატიმრები ადამიანის უფლებებისთვის“ წარმომადგენელს ნანა კაკაბაძესა და პარლამენტის ვიცე-სპიკერ მანანა კობახიძეს შორის შესაძლო კორუფციულ გარიგებებზე პოლიტპატიმართა სიის განსაზღვრის პროცესში, თუმცა მათი პოზიცია ან კორუფციული გარიგების დამადასტურებელი წყარო სიუჟეტში მოყვანილი არ არის.

შესაბამისად, სიუჟეტი მიკერძოებულია და მოვლენათა ცალმხრივი პოზიციიდან გაშუქების მაგალითია.

ბალანსი/ფაქტების გამოთვლა. 1 ოქტომბერს 22:23 წუთზე რუსთავი 2-ის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა მასალა საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტის, "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" ლიდერის, მიხეილ სააკაშვილის აშშ-ში ვიზიტის შესახებ. „შაბათის კურიერში“, რომელიც საავტორო გადაცემაა, წამყვანმა აღნიშნული სიუჟეტის წარდგენის წინ გაიხსენა, რომ რეგიონული განვითარების და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა ყოფილ პრეზიდენტს „ქვეშეფისა“ უწოდა და სიუჟეტი შემდეგი სიტყვებით წარადგინა: „ისევ ჯავახიშვილის ლექსიკას თუ გამოვიყენებთ, ახლა ჩვენ „ქვეშეფისას“ მოვუსმენთ...“

ჩართვაში ჟურნალისტმა ისაუბრა მიხეილ სააკაშვილის ვიზიტის დეტალებზე და წარმოადგინა მიხეილ სააკაშვილის ვრცელი კომენტარი ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის სამომავლო გეგმებთან და „ქართული ხელისუფლების“ შეფასებასთან დაკავშირებით; აღსანიშნავია, რომ ამ ვიზიტის გაშუქების დროს ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-მა ასევე გააშუქა შეხვედრა ემიგრაციასთან, თუმცა არ მოუწოდებია ინფორმაცია იმის თაობაზე, რომ ქართულ დიასპორასთან შეხვედრამდე ყოფილი პრეზიდენტის წინააღმდეგ ეკლესიის წინ საპროტესტო აქცია გაიმართა, სადაც მისი მმართველობის შესახებ კრიტიკული შეფასებები გაკეთდა. ინფორმაცია ამ საპროტესტო აქციების შესახებ ტელეკომპანია „იმედმა“ გააშუქა.

საზოგადოებრივი აზრის კვლევის გაშუქების სტანდარტების დარღვევა. 1 ოქტომბერს რუსთავი 2-ის ეთერში გასული სიუჟეტი, ამავე ტელეკომპანიის დაკვეთით, გერმანულ-ამერიკული კომპანია GFK-ის მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების გაშუქებას დაეთმო.⁹

აღნიშნულ სიუჟეტი, წინასაარჩევნო პერიოდში, მაუწყებლებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული აუცილებელი 11 რეკვიზიტიდან, ცხრას სრულფასოვნად აკმაყოფილებდა, ერთს ნაწილობრივ, ხოლო ერთი რეკვიზიტი გამოტოვებული იყო. კერძოდ:

ისევე, როგორც GFK-ის მიერ ჩატარებული წინა კვლევის გაშუქებისას (28 ივნისი)¹⁰, რუსთავი 2-მა არც ამჯერად დაასახელა სავლელ სამუშაოების ჩატარებელი კომპანია. როგორც სხვა მედია საშუალებიდან გახდა ცნობილი, GFK-მ სავლელ სამუშაოების ჩატარება კომპანია BCG-ის

⁹ <http://rustavi2.com/ka/news/57888>

¹⁰ MDF, მედიის წინასაარჩევნო მონიტორინგი, 1 აპრილი – 31 ივლისი, 2016 შუალედური ანგარიში.

გვ.19 http://mediameter.ge/sites/default/files/elections_geo_1.pdf

დაუკვეთა, რომლის დირექტორი ნაციონალური მოძრაობის წევრის, ლევან თარხნიშვილის, მეუღლეა.

ჟურნალისტმა ასევე არ დაასახელა გამოკითხულ რესპონდენტთა მაჩვენებელი, ვინც კვლევაში მონაწილეობაზე უარი განაცხადა, არ გასცა კითხვას პასუხი ან ვისი გამოკითხვაც ვერ მოხერხდა. აღსანიშნავია ისიც, რომ ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ გამოკითხულთა 21%-მა უარი განაცხადა კვლევაში მონაწილეობაზე, არ გასცა კითხვას პასუხი ან მათი გამოკითხვა ვერ მოხერხდა რუსთავი 2-ის ვებ-გვერდზე ხელმისაწვდომია.

3.3. იმედი

იმედის შესახებ: ტელეკომპანია "იმედი"¹¹ 2001 წელს ქართველმა მილიარდელმა ბადრი პატარკაციშვილმა დააფუძნა, რომელიც 90-იან წლებში რუსეთში სხვადასხვა კომპანიებში ("ლოგოვაზი", "როსიისკიე ავტომობილნიე დილერი"), მათ შორის რუსეთის საზოგადოებრივ არხის - OPTB-სა და TB-6-ის ხელმძღვანელ პოზიციებზე მუშაობდა. 2008 წელს ბადრი პატარკაციშვილი საპრეზიდენტო არჩევნებში იყრიდა კენჭს. 2007 წლის 7 ნოემბერს ტელეკომპანიის შენობაში შსს სპეცნაზის შეჭრის შემდეგ, არხის მფლობელობა შეიცვალა. 2007 წლის 13 ნოემბერს არხი 100%-იანი მართვის უფლებით "ნიუს კორპ ეუროპა ინქ"-ს გადაეცა, ხოლო 2009 წლის 27 აგვისტოდან მისი 100%-იანი მფლობელი შპს „ჯორჯიან მედია პროდაქშენ გრუპი“ გახდა, რომლის 45%-იანი წილის მფლობელი ნაციონალური მოძრაობის ყოფილი ეკონომიკის მინისტრი გიორგი არველაძე იყო. 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებზე ხელისუფლების ცვლილების შემდეგ, არხი პატარკაციშვილების ოჯახს სიმბოლურ ფასად წილის დათმობის შესახებ ხელშეკრულების საფუძველზე დაუბრუნდა. TVMR საქართველოს მონაცემებით, 2015 წლის რეიტინგებით "იმედი" რეიტინგებში მეორე ადგილს იკავებდა. მისი რეიტინგი (AMR) 4,23%, ხოლო წილი (SHR) 22,39% იყო.

რაოდენობრივი მონაცემები

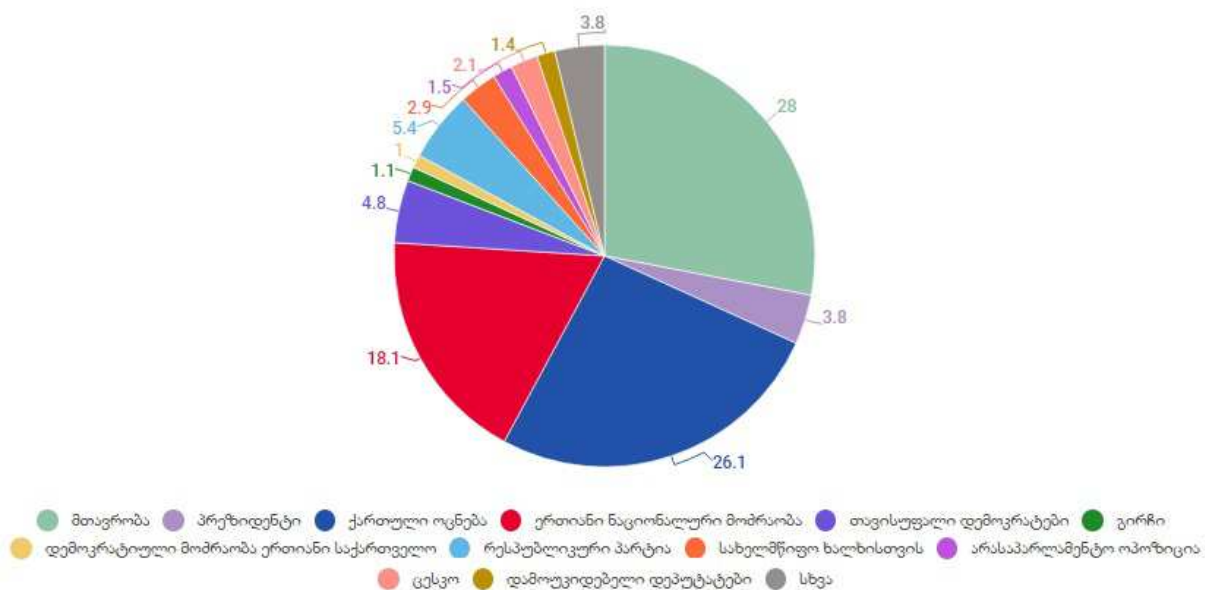
მთლიანი გაშუქება. ტელეკომპანია იმედის მთავარი საინფორმაციო გამოშვებების მონიტორინგი (1 აპრილი - 15 ოქტომბერი) გვიჩვენებს, რომ საერთო გაშუქებაში (2840 სიუჟეტი) 1%-ზე მაღალი მაჩვენებლით სულ 11 პოლიტიკურ სუბიექტია წარმოდგენილი. აქედან ყველაზე მეტი დრო მთავრობის გაშუქებას დაეთმო (28%), რომელსაც ოდნავ ჩამორჩება ქართულ ოცნება (26,1%). ჯამში ამ ორი სუბიექტის გაშუქება 54,1%-ია. გაშუქების მხრივ მესამე პოლიტიკური სუბიექტია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (18,1%).

სხვა კვალიფიციური პარტიებიდან ყველაზე მეტი დრო რესპუბლიკურ პარტიას (5,4%) და თავისუფალ დემოკრატებს (4,8%) დაეთმო, დემოკრატიულ მოძრაობა ერთიან საქართველოსთვის - 1%, ხოლო დანარჩენი 1%-ზე ნაკლები მაჩვენებლით იყო წარმოდგენილი. 1%-ზე მაღალი მაჩვენებელი აქვთ არაკვალიფიციურ სუბიექტებს - სახელმწიფო ხალხისთვის (2,9%) და გირჩი (1,1%). მთლიან გაშუქებაში არასაპარლამენტო ოპოზიციის წილი 1,5%-ია.

პრეზიდენტის ინსტიტუტი გაშუქებულია 3,8%-ით, ცესკო -2,1%-ით.

¹¹ MediaMeter, MDF, იმედი, <http://mediameter.ge/ge/media-profiles/imedi>

დიაგრამა 3.3.1. პოლიტიკური სუბიექტების მთლიანი გაშუქება - იმედი

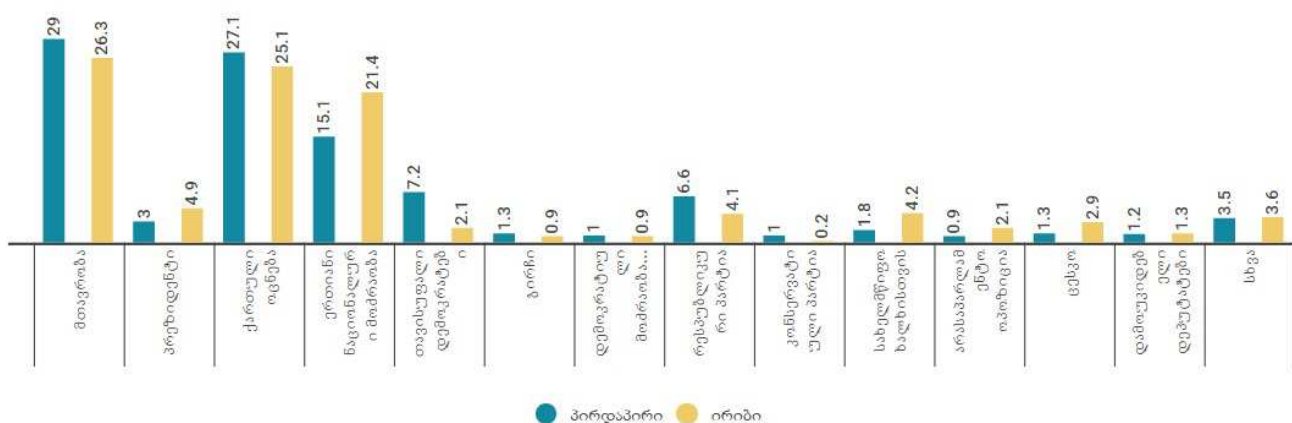

პირდაპირი და ირიბი გაშუქება. მთავრობის (პირდაპირი 29%-ია, ირიბი 26,3%) და ქართული ოცნების (პირდაპირი 27,1%, ირიბი 25,1%) შემთხვევაში პირდაპირი გაშუქება სტარბობს ირიბს, ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის (ირიბი 21,4%, პირდაპირი 15,1%) და სახელმწიფო ხალხისთვის შემთხვევაში (ირიბი 4,2%; პირდაპირი 1,8%) კი პირიქით ირიბი ატარებს პირდაპირს.

პირდაპირი გაშუქება ასევე აღემატება ირიბს „თავისუფალი დემოკრატების“ (პირდაპირი 7,2%,ირიბი 2,1%) და რესპუბლიკური პარტიის (პირდაპირი 6,6%, ირიბი 4,1%) შემთხვევაში.

პრეზიდენტის ირიბი გაშუქების მაჩვენებელი (4,9%) პირდაპირს (3%) აღემატება, ისევე როგორც ცესკოსი (ირიბი 2,9%, პირდაპირი 1,3%).

დიაგრამა 3.3.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება - იმედი

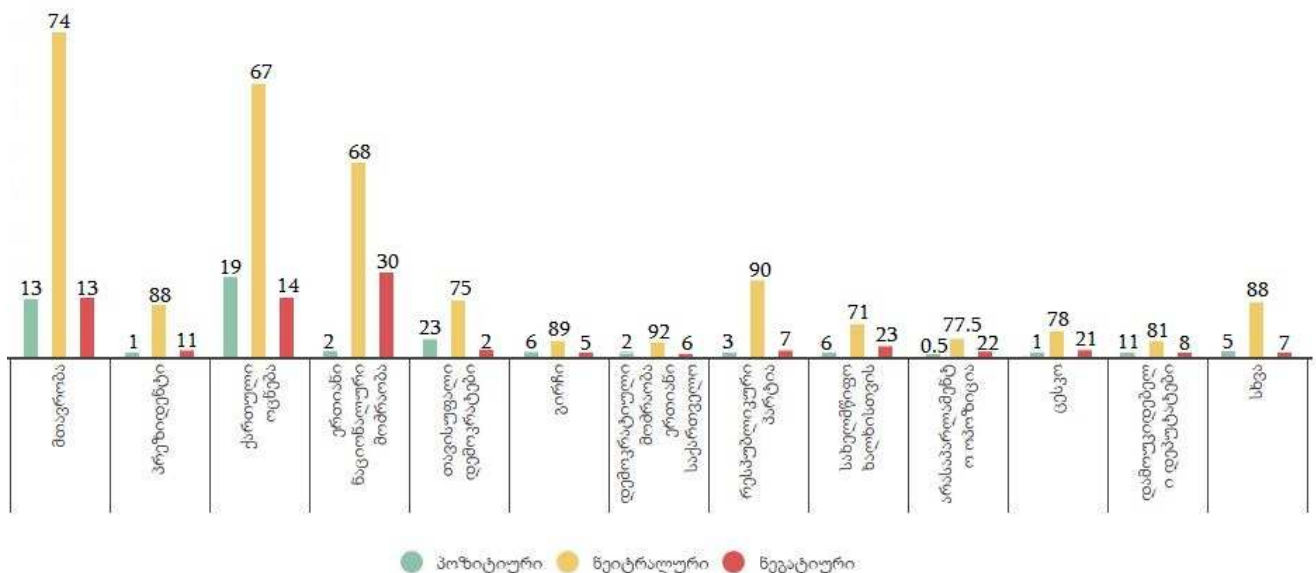
პოლიტიკური სუბიექტების კონტენტის ტონი: ტელეკომპანია იმედზე კონტენტის ნეიტრალური ტონი ჭარბობს, თუმცა მთავარი პოლიტიკური სუბიექტების მიმართ კონტენტის ნეგატიური და პოზიტიური ტონის მნიშვნელოვანი მაჩვენებლები იკვეთება.

ყველაზე მაღალი ნეგატიური ტონით და ყველაზე მკვეთრი სხვაობით გაშუქდა ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა (30% ნეგატიური, 2% პოზიტიური). მაღალი ნეგატიური ტონი და მკვეთრი სხვაობა ასევე გამოიკვეთა „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (ნეგატიური 23%, პოზიტიური 6%) შემთხვევაში.

„იმედი“ ტელეკომპანიებს შორის ერთადერთია, სადაც მმართველი პარტიის - „ქართული ოცნების“ გაშუქების პოზიტიური (19%) ტონი ნეგატიურს (14%) აღემატება; მთავრობის შემთხვევაში კი პოზიტიური და ნეგატიური კონტენტის ტონი თანაბარია და 13%-ს შეადგენს. პოზიტიური კონტენტის ტონი ნეგატიურს „თავისუფალი დემოკრატიების“ (პოზიტიურ 23%, ნეგატიური 2%) შემთხვევაშიც აჭარბებს, არასაპარლამენტო ოპოზიციის შემთხვევაში კი პირიქით (ნეგატიური 22%, პოზიტიური 0.5%).

პრეზიდენტი 88%-იანი ნეიტრალური ტონით არის გაშუქებული, თუმცა ნეგატიური მაჩვენებელი (11%) პოზიტიურს (1%) აჭარბებს. ცესკოს შემთხვევაშიც ნეგატივი სჭარბობს (პოზიტიური 1%, ნეგატიური 21%).

დიაგრამა 3.3.3. პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება - კონტენტის ტონი

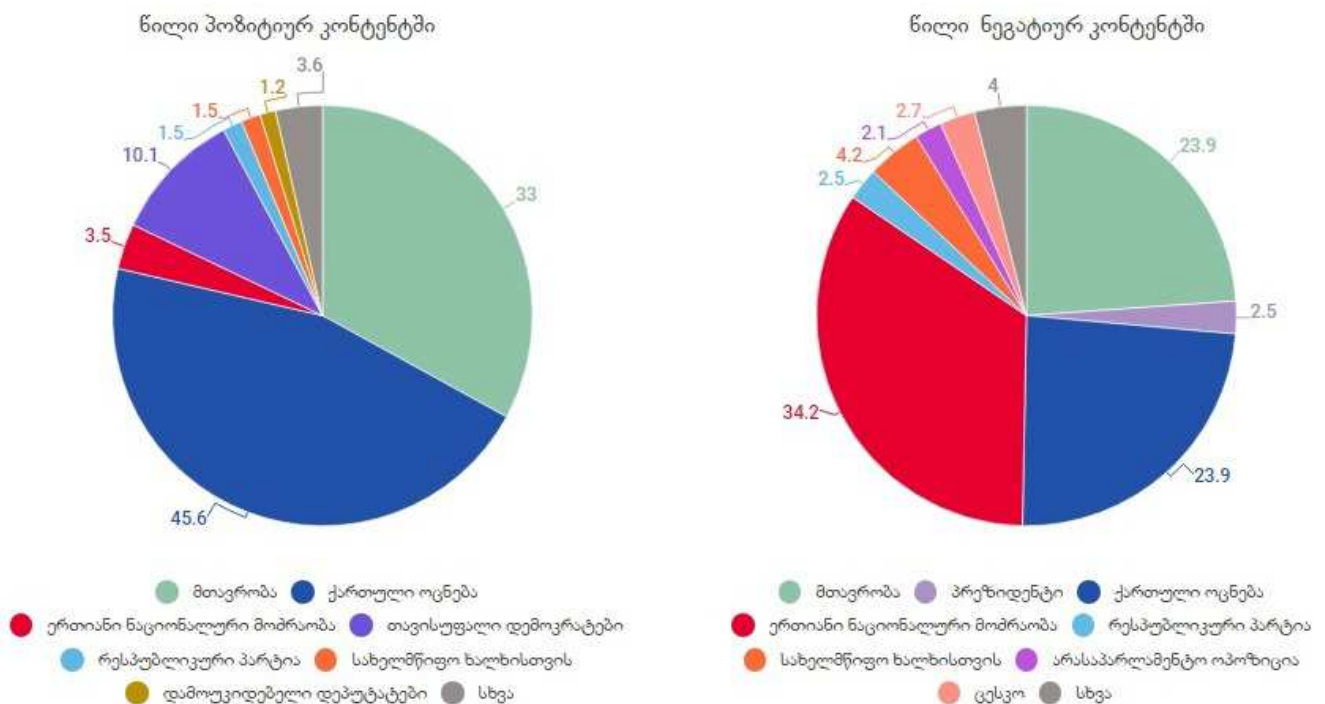
სუბიექტების წილი ტელევიზიების კოგიტირ და ნეგატიურ კონტენტში: იმედზე პოზიტიური გაშუქების ყველაზე მაღალი წილი (პოზიტიური 45,6%, ნეგატიური 23,9%) „ქართულ ოცნებას“ აქვს, რომელსაც მოსდევს მთავრობა (33% პოზიტიური, 23,9% ნეგატიური), შესაბამისად, მთელი პოზიტიური ტონის 78,6% მთავრობასა და „ქართული ოცნებაზე“ მოდის. თუ ამას თავისუფალი დემოკრატიების 10,1% პოზიტიურ მაჩვენებელსაც დავუმატებთ (ნეგატიური 0,7%), გამოდის, რომ ყველა სხვა სუბიექტს ჯამში პოზიტიური გაშუქების ტონის სულ 11,3% უკავია.

ყველაზე ნეგატიურად, მთლიან ნეგატიურ კონტენტში - 34,2% წილით გაშუქებდა "ნაციონალური მოძრაობა" (პოზიტიური 3,5%). მეორე-მესამე ადგილს, როგორც ზემოთაც ჩანს, იდენტური მონაცემებით (23,9%) „ქართული ოცნება“ და მთავრობა ინაწილებენ. შემდეგ ადგილზეა „სახელმწიფო ხალხისთვის" (ნეგატიური 4,2%, პოზიტიური 1,5%) და "რესპუბლიკური პარტია" (ნეგატიური 2,5%, პოზიტიური 1,5%).

პრეზიდენტის წილი პოზიტიურ კონტენტში 1%-ზე ნაკლებია და 0,4%-ს შეადგენს, ნეგატიურ კონტენტში კი მისი წილი 2,5%-ია. ცესკოს წილი პოზიტიურ კონტენტში 0,2%-ია, ნეგატიურში კი - 2,7%.

დიაგრამებზე სხვაში გაერთიანებულია ყველა ის პარტია, რომელსაც 1%-ზე ნაკლები მაჩვენებელი აქვს.

დიაგრამა 3.3.4. სუბიექტების წილი ტელევიზიების პოზიტივ და ნეგატიურ კონტენტში - იმედი

თვისებრივი მონაცემები

სიზუსტი. 18 აგვისტოს პარტია „სახელმწიფო ხალხისთვის“ „იმედის“ მთავარი გამოშვების ორი სიუჟეტი მიეძღვნა. პირველში საუბარია ახალ პოლიტიკურ გაერთიანებაზე. 20:04 წუთზე კი სიუჟეტი¹² „სახელმწიფო ხალხისთვის“ პაატა ბურჭულაძის პარტიას წევრების ნაწილი ტოვებს“ გავიდა. სიუჟეტში საუბარია იმაზე, რომ ბურჭულაძის პარტია ვაზისუბნის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატმა ზურაბ პინაიშვილმა დატოვა, რის მიზეზადაც სხვა პოლიტიკურ ძალებთან კონსულტაციები დაასახელა. სიუჟეტში ასევე წარმოდგენილია პაატა ბურჭულაძის კომენტარი, რომელიც აცხადებს, რომ თბილისში მაჟორიტარობის კანდიდატი პარტიას საერთოდ არ დაუსახელებია და რომ ამ პიროვნების სახელი და გვარი მან პირველად ტელევიზიით გაიგო.

სიუჟეტში არ არის გადამოწმებული, ჰყავდა თუ არა პარტიას „სახელმწიფო ხალხისთვის“ წარდგენილი ვაზისუბანში მაჟორიტარობის კანდიდატად ზურაბ პინაიშვილი, როგორც ეს უკანასკნელი აცხადებს და რომელიც მხარის ინფორმაციაა რეალური. ზურაბ პინაიშვილი როგორც სიუჟეტში, ასევე ტიტრში პარტიის „ყოფილ მაჟორიტარობის კანდიდატად“ არის მოხსნიებული.

ფაქტობრივი სიზუსტი/არასატყდაწო ნყაროები. 7 ოქტომბერს, არჩევნების წინა დღეს, „იმედის“ 8 საათიანი საინფორმაციო გამოშვება გლდანის ერთ-ერთ მიკრორაიონში მიმდინარე სპეცოპერაციის დაანონსებით დაიწყო, რომლის დროსაც რედაქციის ინფორმაციით, სავარაუდოდ იმ პირის დაკავება მიმდინარეობდა, ვინც დეპუტატ გივი თარგამაძეზე განხორციელებულ ტერქტში ფიგურირებდა. ოპოზიციური პარტიის, ერთიანი ნაციონალური

¹² http://www.imedi.ge/index.php?pg=shs&id_pr=8903&id=20&l=1

მოძრაობის დეპუტატ გივი თარგამაძის მანქანის აფეთქება 4 ოქტომბერს განხორციელდა, როდესაც ის თბილისის ერთ-ერთ ქუჩაზე გადაადგილდებოდა.

სპეცოპერაციის ანონსს პრემიერ-მინისტრის საარჩევნო მიმართვა მოჰყვა, რომელიც გადაცემის დაწყებიდან მე-3 წუთზე შეწყდა და სპეცოპერაციის ადგილიდან ჩართვით გაგრძელდა.¹³

ჟურნალისტმა ჩართვის დროს აქცენტი გააკეთა იმ გარემოებაზე, რომ პიროვნება, რომლის სახლის ჩხრეკის ოპერაცია ჩართვის მომენტში ხორციელდებოდა, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის (სუს) ყოფილი თანამშრომელი იყო, რომელიც მეზობლების ცნობით, უკრაინაში იმყოფებოდა. კერძოდ, ჟურნალისტმა განაცხადა: „ეს პირი არის „სუსის“ ყოფილი თანამშრომელი და ასევე მეზობლების ინფორმაციით, ის ბოლო პერიოდში, სავარაუდოდ, იმყოფებოდა უკრაინაში“.

ამ წარდგინებას მოსდევს სინქრონი, როდესაც “იმედის” ჟურნალისტი რესპონდენტს თავად სთავაზობს ეჭვმიტანილის ადგილსამყოფელის ვერსიას და რამდენჯერმე ეკითხება მას ხომ არ იმყოფებოდა იგი უკრაინაში. საპასუხოდ მეზობელი შემდეგ კომენტარს აკეთებს: „ან უკრაინაში ან რუსეთში“. მოგვიანებით კი იგივე რესპონდენტი კითხვაზე, თუ რამდენი ხანია, რაც ეჭვმიტანილი არ იმყოფება ქვეყანაში, პასუხობს: „31-ში დავამთავრე სმენა და იმის მერე რომ ვიკითხე, სად არის? მითხრეს არ არისო, წასულია, მგონი, რუსეთში.“

ეჭვმიტანილის მეორე მეზობლის კომენტარი საერთოდ არ შეიცავდა ინფორმაციას აღნიშნული პირის რომელიმე უცხო ქვეყანაში ყოფნის შესახებ. ამდენად, ჟურნალისტის მიერ ჩართვისას გაკეთებული განცხადება, რომ “მეზობლების ინფორმაციით, ეჭვმიტანილი სავარაუდოდ უკრაინაში იმყოფება” უსაფუძვლოა.

ამასთანავე, იმავე დღეს, რუსთავი 2-ზე მიმდინარე სამძებრო სამუშაოების ამსახველი პირდაპირ ჩართვისას, ბრალდებულის მამა აღნიშნავს, რომ მისი შვილი 5 დღეა, რაც რუსეთშია წასული. ჟურნალისტის კითხვაზე, დადიოდა თუ არა ეჭვმიტანილი უკრაინაში, მამა აცხადებს: „არა, უკრაინაში რა უნდოდა, მოსკოვში იყო წასული“. საგულისხმოა, რომ იმედის ეთერში ეჭვმიტანილის ოჯახის წევრებიდან მხოლოდ დედის კომენტარი გავიდა, რომელსაც შვილის ადგილსამყოფელზე არ უსაუბრია.

აღსანიშნავია, რომ ოპოზიციური პარტიის პარლამენტის წევრზე განხორციელებული ტერაქტის მეორე დღეს, 5 ოქტომბერს, მინიშნებები დამნაშავეს უცხოეთში ყოფნის შესახებ ქვეყნის პრემიერ მინისტრმა გიორგი კვირიკაშვილმა და მმართველი პარტიის სხვა წარმომადგენლებმა გააკეთეს. კერძოდ, პრემიერ-მინისტრმა განაცხადა: „ეს უმძიმესი დანაშაული შეიძლება იყოს მხოლოდ იმ ძალის ინტერესებში, რომელიც ვერ ეგუება ჩვენს ქვეყანაში თავისუფალ და მშვიდ საარჩევნო გარემოს... ვერცერთ დამნაშავეს ვერ დაიცავს ვერანაირი იმუნიტეტი ან სხვა ქვეყნის მოქალაქეობა...“

ეჭვმიტანილის ადგილსამყოფელად უკრაინის დასახელებით კი მინიშნება საქართველოს ყოფილ პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილზე კეთდებოდა, რომელიც იმ დროისთვის ოდესის გუბერნატორი იყო.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ზოგიერთი კომენტარი, მათ შორის შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელთან დღისით არის ჩაწერილი, რადგან ჩართვის მომენტში, საღამოს 8 საათზე პირდაპირ ეთერში უკვე ბნელა. დღის გამოშვებაში, მათ შორის 7 საათიან ანონსში “იმედს” სპეცოპერაციის შესახებ ინფორმაცია არ გაუვრცელებია, სხვა არხებმა კი, მიმდინარე ოპერაციის შესახებ მოგვიანებით შეიტყვეს.

¹³ <https://www.myvideo.ge/v/3013217>

ფაქტის მიკერძოებული ინტერპრეტაცია. 6 აგვისტოს 20:04 წუთზე ტელეკომპანია „იმედის“ მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა სიუჟეტი „შუამთობა“,¹⁴ პოლიტიკურად დატვირთული სახალხო დღესასწაული ბეშუმში“.

სიუჟეტის წარდგენისას წამყვანმა განაცხადა: „დღეს ბეშუმს პოლიტიკოსები სტუმრობდნენ, პრემიერის სიტყვით გამოსვლის ჩაშლა ნაციონალური მოძრაობის წევრებმა სცადეს, თუმცა მათ ამის საშუალება სამართალდამცველებმა არ მისცეს. წინასაარჩევნო დაპირისპირებას პოლიტიკური განცხადებებიც მოჰყვა...“

სიუჟეტში ჩანს, რომ ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის აჭარის ლიდერს ლევან ვარშალომიძეს სცენასთან მისვლის შესაძლებლობას არ აძლევენ, რაც წამყვანის მიერ „სიტყვით გამოსვლის ჩაშლის მცდელობად“ არის შეფასებული, ხოლო სიუჟეტში მსგავსს ინტერპრეტაციას არ ვხვდებით. განსხვავებულად აღწერს ოპოზიციური პარტიის წარმომადგენლის დღესასწაულზე გამოჩენას სააგენტო ინტერპრესნიუსი: „ვარშალომიძე სპეციალურად დამონტაჟებულ სცენასთან იმ დროს მივიდა, როცა გიორგი კვირიკაშვილი ადგილობრივებს სიტყვით მიმართავდა და შუამთობის დღესასწაულს ულოცავდა. ლევან ვარშალომიძემ მის მომხრეებთან ერთად სცადა სცენასთან ახლოს მისულიყო და დამდგარიყო, თუმცა სამართალდამცველებმა ამის საშუალება არ მისცეს. ლევან ვარშალომიძე სცენის მიმდებარედ, ხალხში შევიდა. მისი მხარდამჭერები სკანდირებდნენ, ”გაუმარჯოს ”ნაციონალურ მოძრაობას“.

წამყვანის წარდგინება წარმოადგენს ფაქტის მიკერძოებულ ინტერპრეტაციას, რის საფუძველსაც თავად სიუჟეტი არ იძლევა. ამასთან, სიუჟეტში მოყვანილია საარქივო მასალა, როცა 2012 წელს იმჟამად ოპოზიციაში მყოფი ქართული ოცნების ლიდერი ბიძინა ივანიშვილი შუამთობის დღესასწაულზე მივიდა და აღნიშნულია, რომ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წევრები ბიძინა ივანიშვილს მაშინ გადაადგილების საშუალებას არ აძლევდნენ.

საზოგადოებრივი აზრის კვლევის გაშუქება. 3 სექტემბერს, "იმედის" ქრონიკაში გასული სიუჟეტი, ტელეკომპანია იმედის დაკვეთით, ამერიკული კვლევითი კომპანიის JPM-ის მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების გაშუქებას დაეთმო.

სიუჟეტში ტელეკომპანიამ წინასაარჩევნო პერიოდში, საზოგადოებრივი აზრის კვლევის გაშუქებისთვის კანონმდებლობით დადგენილი 11 აუცილებელი რეკვიზიტიდან 7 სრულად დაასახელა, ხოლო ოთხი რეკვიზიტი გამოტოვა.

ჟურნალისტმა არ დაასახელა ისეთი არსებითი მონაცემი, როგორიც ცდომილების ფარგლებია, იმ პირობებში, როცა კვლევაში მონაწილეთა რაოდენობა 1200 ადამიანს შეადგენდა და ცდომილების ზღვარის ცოდნა მონაცემების აღქმისთვის არსებითი იყო. კვლევის გაშუქებისას ასევე არ იყო აღნიშნული საველე სამუშაოების ჩატარების დრო, არეალი, კვლევის მეთოდოლოგია და კატეგორია ადამიანებისა, რომელთა შერჩევაც მოხდა კვლევისთვის.

გარდა ამისა, არ ყოფილა აღნიშნული ინფორმაცია იმ ფაქტორის შესახებ, რომელსაც შესაძლოა გავლენა მოეხდინა კვლევაზე. საარჩევნო კოდექსის თანახმად, იმავე ან სხვა შესაძარებელი საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგებში მნიშვნელოვანი განსხვავებების ან ცვლილებების არსებობის შემთხვევაში, შესაძლებელი უნდა იყოს ამ განსხვავებების ან ცვლილებების დამაჯერებელი მეცნიერული ახსნა. სიუჟეტში მხოლოდ რესპონდენტი, ოპოზიციური პარტია ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენელი დავით ბაქრაძე საუბრობს განსხვავებებზე სხვა კვლევებთან, ხოლო მასალაში აღნიშნული განსხვავებების განმსაზღვრელ შესაძლო ფაქტორებზე საუბარი საერთოდ არ არის.

¹⁴ http://imedi.ge/index.php?pg=shs&id_pr=8875&id=20&l=1

3.4. მაესტრო

მაესტროს შესახებ: რუსთავი 2-ის საკუთრებითი დავის გარდა, არჩევნების წინ - 2015 წლის ბოლოს და 2016 წლის დასაწყისში - ფინანსურ და წილების გადაწევაზე დაკავშირებით დაპირისპირება ტელეკომპანია „მაესტროს“¹⁵ მენეჯმენტსა და მფლობელებს შორის წარმოიშვა. 2016 წლის თებერვალში არხის წილების კონფიგურაცია ერთ-ერთი მესაკუთრის, გიორგი გაჩეჩილაძის სასარგებლოდ შეიცვალა, რომელმაც შპს „სტუდია მაესტროს“¹⁶ ორი თანამფლობელისგან 15-15% წილები გამოისყიდა და საკონტროლო პაკეტის (55%) მფლობელი გახდა. არხის გენერალურ დირექტორად თებერვალშივე გიორგი გაჩეჩილაძის ძმა, ლევან გაჩეჩილაძე დაინიშნა, რომელიც 2008 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებში იყრიდა კენჭს. მენეჯმენტსა და მფლობელებს შორის დავის დროს გასაჯაროვდა ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ ტელეკომპანია „იმედის“ ამჟამინდელი სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე „მაესტროს“ წილების შეძენას ცდილობდა, თუმცა ფასის გამო გარიგება ვერ შედგა. 2016 წლის იანვარში ასევე ცნობილი გახდა, რომ ტელეკომპანია „მაესტროსა“ და GDS-ის სარეკლამო დროს ტელეკომპანია „იმედი“ გაყიდდა¹⁶. საქართველოს მონაცემებით, 2015 წელს „მაესტროს“ ბაზარზე რეიტინგებით მე-3 ადგილს იკავებდა. მისი საშუალო რეიტინგი (AMR) 1, 18%, ხოლო წილი (SHR) 6, 27% იყო.

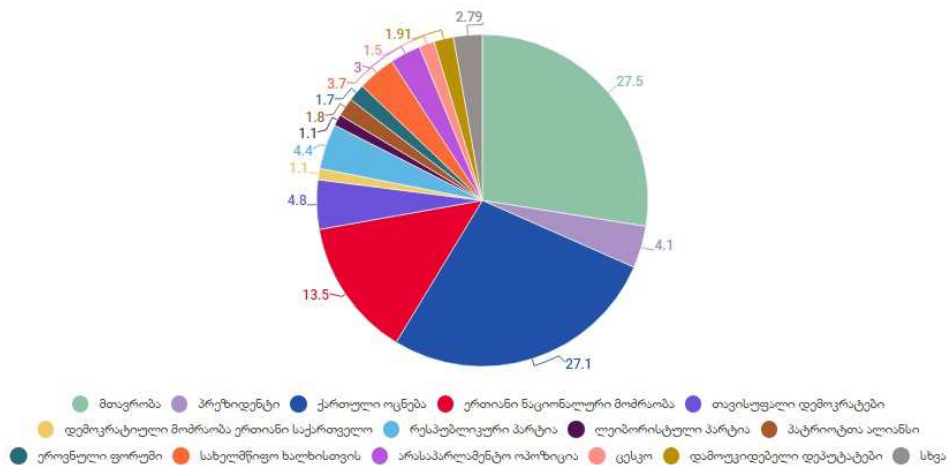
რაოდენობრივი მონაცემები

მთლიანი გაშუქება. ტელეკომპანია „მაესტროს“ მთავარი საინფორმაციო გამოშვებების (1 აპრილი - 15 ოქტომბერი) მთლიანი გაშუქებაში (2651 სიუჟეტი) ლიდერობს მთავრბა (27,5%), მას ოდნავ ჩამორჩება მმართველი პარტია ქართულ ოცნება (27,1%), რაც ჯამურად 54,6%-ს შეადგენს. ამ სუბიექტებს ორჯერ ჩამორჩება ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა (13,5%).

მაესტროს მთლიან გაშუქებაში სხვა კვალიფიციურ პარტიებიდან ყველაზე მეტი დრო თავისუფალ დემოკრატებსა (4,8%) და რესპუბლიკურ პარტიაზე (4,4%) მოდის. ყველა სხვა კვალიფიციურ პარტიაზე მაღალი გაშუქების მაჩვენებელი აქვს საარჩევნო წელს ჩამოყალიბებულ პარტიას „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (3,7%). 1%-ზე მეტი მაჩვენებელი აქვთ შემდეგ კვალიფიციურ პარტიებს: პატრიოტთა ალიანსი (1,8%); ეროვნული ფორუმი (1,7%); დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველოსთვის (1,1%) და ლეიბორისტულ პარტია (1,1%). მთლიან გაშუქებაში არასაპარლამენტო ოპოზიციის წილი 3%-ია.

პრეზიდენტის გაშუქების წილი 4,1%, ცესკოსი - 1,5% და უწყებათაშორისო კომისიის - 0,01%-ია.

დიაგრამა 3.4.1. პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება - მაესტრო

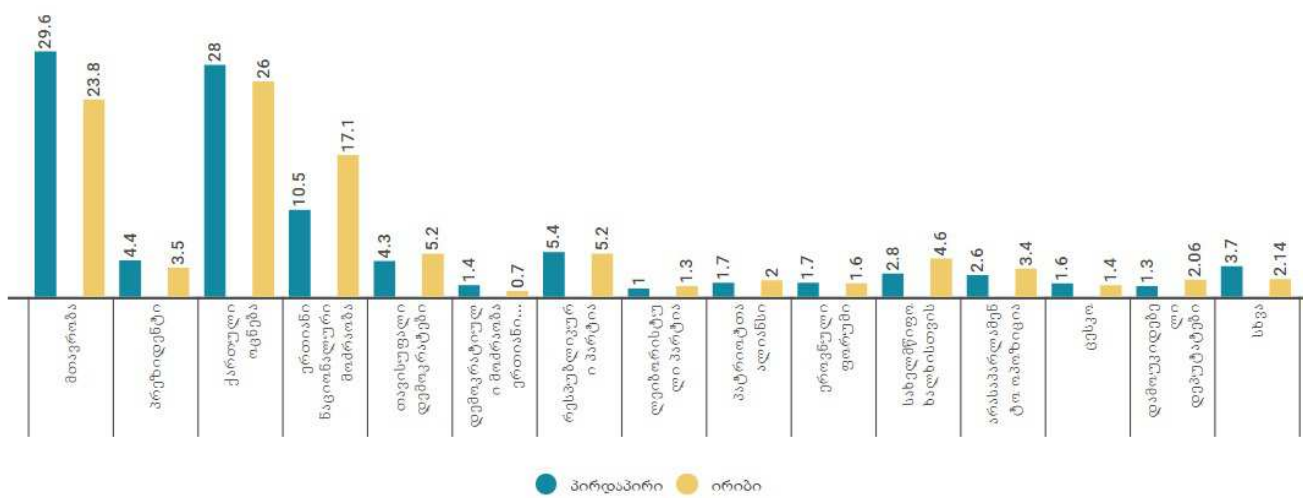
¹⁵ MediaMeter, MDF, მაესტრო. <http://mediameter.ge/ge/media-profiles/maestro>

¹⁶ მედიის განვითარების ფონდი, მედიის თავისუფლება 2015, მედია საკუთრება, თავი 3. <http://mediameter.ge/ge/research/mediis-tavisupleba-2015>

პირდაპირი და ირიბი გაშუქება. ისევე, როგორც ტელეკომპანია „იმედის“ შემთხვევაში, მთავრობისა (პირდაპირი 29,6%, ირიბი 23,8%) და სახელისუფლებო პარტიის - „ქართული ოცნების“ (პირდაპირი 28%, ირიბი 26%) პირდაპირი გაშუქების მაჩვენებელი ირიბს აღემატება. განსხვავებული სიტუაცია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ შემთხვევაში, როცა ირიბი მკვეთრად აღემატება პირდაპირს (ირიბი - 17,1%, პირდაპირი 10,5%). „თავისუფალი დემოკრატების“ (ირიბი 5,2%, პირდაპირი 4,3%), „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (ირიბი 4,6%, პირდაპირი 2,8%) და არასაპარლამენტო ოპოზიციის (ირიბი 3,4%, პირდაპირი 2,6%) შემთხვევაშიც ირიბი აჭარბებს პირდაპირს.

სხვა შემთხვევებში ვითარება ერთგვაროვანია და მცირედი სხვაობები იკვეთება.

დიაგრამა 3.4.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება - მაესტრო

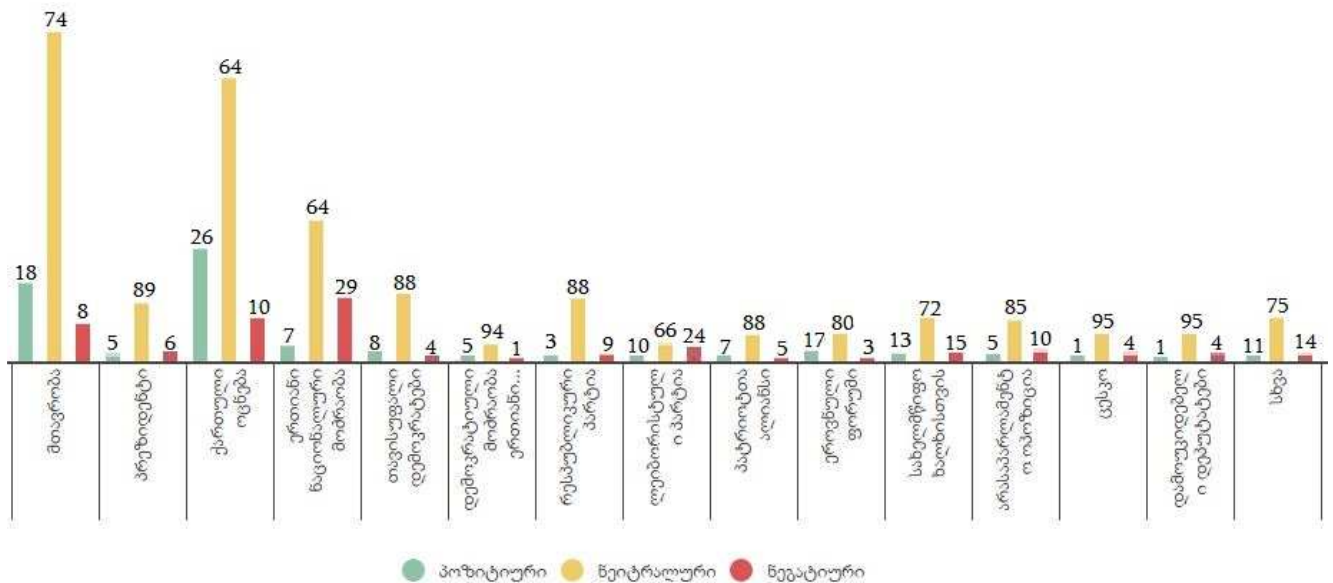
პოლიტიკური სუბიექტების კონტენტის ტონი: „მაესტრო“ ყველაზე პოზიტიურად „ქართულ ოცნებას“ (პოზიტიური 26%, ნეგატიური 10%) და მთავრობას (პოზიტიური 18%, ნეგატიური 8%) აშუქებდა, რა დროსაც ნეგატიური გაშუქების კონტენტის ტონი მნიშვნელოვნად დაბალი იყო.

ყველაზე მაღალი ნეგატიური ტონით გაშუქდა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (ნეგატიური 29%, პოზიტიური 7%). სხვა კვალიფიციური პარტიებიდან 88%-ით ნეიტრალური ტონით გაშუქდნენ „თავისუფალი დემოკრატები“, ასევე „რესპუბლიკური პარტია“ და „პატრიოტთა ალიანსი“. „ეროვნული ფორუმის“ შემთხვევაში პოზიტიური ტონი (17%) ბევრად აღემატება ნეგატიურ ტონს (3%). ახლადდაფუძნებული პარტიებიდან ნეიტრალური ტონის 72%-იანი წილი აქვს პარტიას სახელმწიფო ხალხისთვის, რომლის ნეგატიურ (15%) და პოზიტიურ (13%) ტონებს შორის მკვეთრი სხვაობა არ იკვეთება.

ყველაზე მაღალი ნეიტრალური ტონით დამოუკიდებელი დეპუტატები (95%) და „დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველოსთვის“ (94%) გაშუქდნენ.

პრეზიდენტის გაშუქების პოზიტიური (5%) და ნეგატიური ტონი თითქმის (6%) თანაბარია; ცესკო უფრო ნეგატიურად არის გაშუქებული (4%), ვიდრე პოზიტიურად (1%).

დიაგრამა 3.4.3 პოლიტიკური სუბიექტების კონტენტის ტონი - მაესტრო

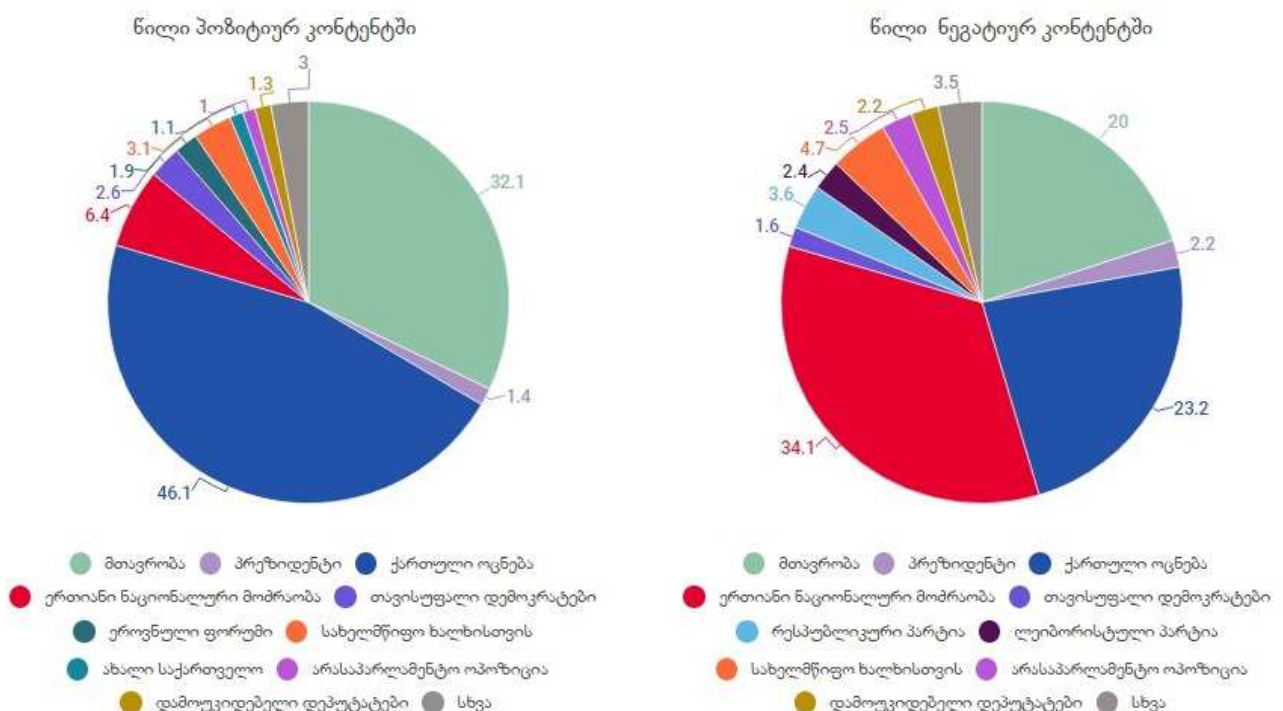

პოლიტიკური სუბიექტების წილი ტელევიზიების კონტენტში და ნეგატიურ კონტენტში. ტელეკომპანია „მაესტროს“ პოზიტიურ გაშუქებაში ყველაზე მაღალი წილი „ქართულ ოცნებას“ უკავია, რაც თითქმის ორჯერ აღემატება ნეგატიურ წილს (პოზიტიური 46,1%, ნეგატიური 23,2%). პოზიტიური გაშუქებით შემდეგ ადგილზეა მთავრობა (პოზიტიური 32,1%, ნეგატიური 20%). ჯამში ამ 2 სუბიექტის პოზიტიური გაშუქება (78,2%) თითქმის ორჯერ აღემატება ნეგატიურს (43,2%).

ნეგატიურ კონტენტში ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ აქვს (ნეგატიური 34,1%, პოზიტიური 6,4%).

პრეზიდენტის გაშუქებაში ნეგატიური (2,2%) სჭარბობს პოზიტიურს (1,4%).

დიაგრამა 3.4.4 პოლიტიკური სუბიექტების წილი ტელევიზიების პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში - მაესტრო

კვალიფიკური პარტიებიდან რესპუბლიკურ პარტია 3,6%-ით ნეგატიურად შუქდება, მას რიგით მოსდევს 2,4%-ით ლეიბორისტული პარტია და თავისუფალი დემოკრატები - 1,6%.

ახლადშექმნილი პარტიებიდან ყველაზე მეტი წილი ნეგატიურ კონტენტში აქვს პარტიას სახელმწიფო ხალხისთვის 4,7%. მაესტროზე არასაპარლამენტო ოპოზიციის წილი 2,5%-ია, დამოუკიდებელი დეპუტატების კი 2,2%.

თვისებრივი მონაცემები

გონივრული ბალანსი/მიკერძოება. 30 აგვისტოს 20:03 წუთზე „მაესტრომ“ გააშუქა პარტია „სახელმწიფო ხალხისთვის“ ლიდერის პაატა ბურჭულაძის წინასაარჩევნო დაპირება, რომლის წარდგენაც ასე ჟღერდა: გზავნილმა განმუხურიდან საზოგადოების დიდი ნაწილი დააბნია. დაპირების მოსმენისას ქვეტექსტი არავის უძებნია და სწორედ ამიტომ ბურჭულაძის განმარტება გახდა საჭირო. ვინ როგორ გაიგო საარჩევნო ბანი, ხათუნა ხვედელიძე მოგვიყვება...“ მიუხედავად იმისა, რომ წარდგენა ქმნის შთაბეჭდილებას, თითქოს ტელეკომპანია პარტიის წინასაარჩევნო დაპირების განხილვას გეგმავს, რეალურად სიუჟეტში პარტიის ხელმძღვანელი და წევრები მთლიანად თავის მართლების პოზიციაში არიან ჩაყენებული.

დაპირება სიუჟეტში ასე ჟღერდა: „დღეს სოციალური დახმარება ეძლევა 500 000 ადამიანს, ჩვენ ამას გავხდით 1 მილიონს“. თუმცა თავად ბურჭულაძის კომენტარში აღნიშნულია, რომ სოციალურად დაუცველთა არსებული რაოდენობა არ ასახავს რეალობას, რაც განაპირობებს მათი რიცხვის გაზრდას მისი პარტიის ხელისუფლებაში მოსვლის შემთხვევაში.

ამას მოსდევს რამაზ საყვარელიძის კრიტიკული კომენტარი უშუალოდ საარჩევნო დაპირებასთან დაკავშირებით და შემდეგ ძირითადი აქცენტი გადადის რეგიონებში პარტიის მიერ "ნაციონალური მოძრაობის" ყოფილი წევრების წარდგენაზე მაჟორიტარებად; ასევე წარმოდგენილია პარტიის პარტნიორის გიორგი ვაშაძის „ქართული ოცნების“ ყოფილ სახეებთან შეხვედრის ფოტოკადრი. მთლიანად სიუჟეტი პარტიის კრიტიკულად წარმოჩენას ემსახურება.

ფაქტობრივი სიზუსტე მიკერძოება. 19 აგვისტო, 20:13 „მაესტროს“ მთავარმა გამოშვებამ გააშუქა ყოფილი პირველი ლედის, სანდრა რულოვსის მიერ პოლიტიკაში მოსვლის გადაწყვეტილება.

სიუჟეტის წარდგენის დროს წამყვანმა განაცხადა, რომ სანდრა რულოვსი „ზუგდიდის ერთ-ერთ ოლქში მაჟორიტარობის კანდიდატად წარადგინეს, როგორც ჩანს, მეუღლის გავლენით, ასე ამბობენ ანალიტიკოსები, რადგან მის პოლიტიკაში ექს-პრეზიდენტის როლს არაერთხელ გაესვა ხაზი...“

მნიშვნელოვანია, რომ ამ შეფასებას სიუჟეტში „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლები აკეთებენ, და არა ექსპერტები, როგორც ეს წარდგენაშია აღნიშნული, რაც ფაქტობრივ სიზუსტესთან დაკავშირებულ პრობლემას ქმნის.

აღნიშნულ დღეს (19 აგვისტოს) გაიმართა სანდრა რულოვსის წარდგენა ამომრჩევლის წინაშე კორცხელში.¹³ იგი მოსახლეობას ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის ლიდერებმა წარუდგინეს. სიუჟეტში მოწოდებული არ არის წარდგენის დეტალები, წარდგენის დროს გაკეთებული განცხადებები და ძირითადი პოლიტიკური შეტყობინებები.

სანაცვლოდ ჟურნალისტი ამბობს, რომ „მან (სანდრა რულოვსმა) მიხეილ სააკაშვილის როლს რამდენიმეჯერ გაუსვა ხაზი“, თუმცა სატელევიზიო სინქრონში, რომელიც ამ სიტყვებს მოსდევს, სანდრა რულოვსი მიხეილ სააკაშვილს არ ახსენებს.

ჟურნალისტი მთავარ აქცენტს ისევ მიხეილ სააკაშვილის თემაზე აკეთებს და აცხადებს, რომ „პირველი ლედის პოლიტიკის უკან ექს-პრეზიდენტის კვალს ღიად ხედავენ მმართველი

გუნდის წარმომადგენლები. ქართული ოცნების წარმომადგენლები ღიად აცხადებენ, რომ მიხეილ სააკაშვილი ოჯახის წევრების დახმარებით პოლიტიკაში დაბრუნებას გეგმავს...”

სიუჟეტში წარმოდგენილია საპარლამენტო უმრავლესობის წევრების ბაქარია ქუცნაშვილის და ნუკრი ქანთარიას კომენტარები, რომლებიც თავისი შინაარსით სექსიზმის ნიშნებს ატარებს, რადგან რესპონდენტები სანდრა რულოვს ყოფილი პრეზიდენტის ნება-სურვილის მექანიკურ შემსრულებლად წარმოაჩენენ.

ბაქარია ქუცნაშვილი: „ის სანდრას ყოველთვის იყენებდა, როგორც ფარს ქართულ საზოგადოებასთან ურთიერთობაში. როცა საკუთარ ცოლს აყენებ კანდიდატად...”

ნუკრი ქანთარია: „ცოლს დააყენებს, საყვარელს დააყენებს, თუ ვის დააყენებს, არაფერი არ უშველის...”

შესაბამისად, სიუჟეტში სანდრა რულოვსის გადაწყვეტილება წარმოჩენილია მისი ქმრის, და არა თავად მის გადაწყვეტილებად, არ არის მოწოდებული კანდიდატის მთავარი შეტყობინებები ამომრჩევლისთვის, გადაწყვეტილების შეფასება მხოლოდ „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლების მიერ ხდება და ამის თაობაზე არ არის არც „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ (წარმდგენი პარტიის ლიდერების), არც სხვა პოლიტიკური პარტიების ან დამოუკიდებელი ექსპერტების შეფასებები, რაც სიუჟეტს მიკერძოებულ ხასიათს აძლევს.

ბალანსი/თენდენციური გაშუქება. სოციალურ ქსელში გავრცელებულ აუდიო-ჩანაწერის გაშუქებას და ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის მონაწილეობით დესტაბილიზაციის საფრთხეს 27 სექტემბერს „მაესტროს“ მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში „კონტაქტი“ 5 სიუჟეტი მიეძღვნა:

- სოციალურ ქსელში აუდიო ჩანაწერი გავრცელდა (20:01 წუთზე)
- დესტაბილიზაციის საფრთხე (20:03 წუთზე)
- ფარული ჩანაწერების ქრონოლოგია (20:10 წუთზე)
- "ნაციონალური მოძრაობის" ბედი (20:14 წუთზე)
- სააკაშვილის ოდესური შეხვედრები (20:17 წუთზე)

27 სექტემბერს ინტერეტში გავრცელდა ფარული აუდიო ჩანაწერი, სადაც სავარაუდოდ ექს-პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილსა და "ნაციონალური მოძრაობის" რამდენიმე წამყვან წევრს შორის საუბარი საქართველოში მოვლენების რევოლუციური სცენარით განვითარებას შეეხება.

ამ სიუჟეტებით „მაესტრო“ პრაქტიკულად მიჰყვება ოფიციალური სტრუქტურების მიერ შემოთავაზებულ ვერსიას, ფაქტებად განიხილავს ჩანაწერებში მოყვანილ ინფორმაციას. მიუხედავად იმისა, რომ ჩანაწერის ავთენტურობა დადგენილი არ იყო და ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის წევრები საუბრობდნენ დეტალებზე, რომელიც ამ ჩანაწერის დამონტაჟების და ფაბრიკაციის შესახებ ქმნის წარმოდგენას, სიუჟეტის წარდგინებაშიც ჟურნალისტმა მთავარი აქცენტი ჩანაწერის შინაარსზე გააკეთა. კერძოდ, მან განაცხადა:

„კადაფიზაციის გეგმა ვარდების რევოლუციის შემქმნელებისგან. 2012 წელს ხელისუფლებიდან ოპოზიციაში წასული პოლიტიკური გუნდი ყოფილი პრემიერის ბიძინა ივანიშვილის სახლის დაკავებას, რუსთავი 2-ის პიკეტირებას და რევოლუციის მოწყობას გეგმავს. დიალოგის ჩანაწერი, რომლის ავთენტურობაც დასადაგენია, სოციალური ქსელით დღეს გავრცელდა. ჩანაწერის მიხედვით, სახელმწიფო გადატრიალების გეგმას ... განიხილავენ, საუბარია რუსთავი 2-ის როლზეც“.

სიუჟეტში სრულად არის წარმოდგენილი ჩანაწერი, ამასთანავე დესტაბილიზაციის მცდელობაში დადანაშაულებული ნაციონალური მოძრაობის, ხელისუფლების, პრეზიდენტის, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის, არასამთავრობო სექტორის პოზიციაც. თუმცა, თემის გაშუქების დროს ტელეკომპანია გარკვეულწილად თავად ცდილობს არსებული ჩანაწერების უტყუარობაში დაარწმუნოს მაყურებელი. მაგალითად, მესამე სიუჟეტში „ფარული ჩანაწერების ქრონოლოგია“ განხილულია წინასაარჩევნო პერიოდში გავრცელებული ჩანაწერების ქრონოლოგია. მიუხედავად იმისა, რომ საგამოძიებო ორგანოებს ამ ჩანაწერების არც წარმომავლობა დაუდგენიათ და არც საუბრის მონაწილე რომელიმე პირის სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საკითხი დამდგარა, ტელეკომპანია თითქმის სრულად განმეორებით გვთავაზობს ამ ჩანაწერებს. მეოთხე სიუჟეტში „ნაციონალური მოძრაობის ბედი“ კი „მაესტრო“ აქცენტს აკეთებს ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისთვის საარჩევნო რეგისტრაციის გაუქმების შესაძლებლობაზე, მაშინ, როცა ასეთ მოთხოვნას რეალურად მხოლოდ „პატრიოტთა ალიანსი“ აყენებს, არასამთავრობო სექტორი კომენტარში აცხადებს, რომ შეჩერების პერსპექტივა არ არის გათვალისწინებული კანონით. ასეთ შესაძლებლობაზე არც პროკურატურის, ცესკოს ან სხვა ოფიციალური სტრუქტურის პოზიციაა წარმოდგენილი.

მეხუთე სიუჟეტის წარდგენის დროს ჟურნალისტი ამბობს: „არის თუ არა რევოლუციური სცენარის შემადგენელი ნაწილი მიხეილ სააკაშვილის საქართველოში ჩამოსვლა? დაუზუსტებელი ინფორმაციით, ყოფილი პრეზიდენტი ამ გეგმას განიხილავს“. დაუზუსტებელ წყაროზე დაყრდნობით ჟურნალისტი რევოლუციურ სცენარს მაყურებელს რეალურ ფაქტად სთავაზობს. სიუჟეტში მოყვანილია ნაციონალური მოძრაობის ხელისუფლების დროს რუსეთთან ჯაშუშობის ბრალდებით დაპატიმრებული ტრისტან წითელაშვილის კომენტარი იმის შესახებ, რომ ნაციონალური მოძრაობა ხოფაში დაჯგუფებებს ამზადებს, რომელიც აჭარაში იმოქმედებს და ის საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სისხლის ღვრისთვის ემზადება. სიუჟეტში წარმოდგენილ ეს ბრალდება არავითარი ფაქტობრივი მტკიცებულებით არ არის გამყარებული. მეორე მხარის პოზიციად კი მიხეილ სააკაშვილის და მისი მეუღლის სანდრა რულოვსკის განცხადებებია წარმოდგენილი, რომ ყოფილი პრეზიდენტი საქართველოში დაბრუნებას გეგმავს.

3.5. GDS

GDS-ის შესახებ: ტელეკომპანია GDS¹⁷ 2012 წლის ივნისში დაფუძნდა, თავდაპირველად შპს ვტვ-ს სახელწოდებით. მისი 100%-იანი წილის მფლობელი იმ ხანად ტელეკომპანია „მეცხრე არხის“ ტექნიკური დირექტორი ვლადიმერ შენგელია იყო. 1 თვეში არხმა სახელწოდება და მფლობელი ერთდროულად შეიცვალა. GDS-ის 100%-იანი წილის მფლობელი ყოფილი პრემიერ მინისტრის ვაჟი ბერა ივანიშვილი გახდა. თავდაპირველად GDS სპეციალიზებული (შემცენებითი) მაუწყებლობის ლიცენზიას ფლობდა, თუმცა 2015 წელს ლიცენზიის მოდიფიცირების შედეგად საინფორმაციო და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გადაცემების წარმოების უფლება მოიპოვა. გადაცემა 20/30-ის მიზნად, რომელსაც საწყის ეტაპზე ბიძინა ივანიშვილი უძღვებოდა, ყოფილმა პრემიერ-მინისტრმა მოსახლეობისთვის „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ და რუსთავი 2-ის პროპაგანდის განეიტრალება დაასახელა. ივანიშვილის ოჯახი, კერძოდ, ბიძინა ივანიშვილის მეუღლე ეკატერინე ხვედელიძე 2012 წლიდან ტელეკომპანია „მეცხრე არხში“ 80% წილს ფლობდა. არხი არჩევნების შემდეგ 8 თვეში დაიხურა. TVMR-ის მონაცემებით, GDS-ის 2015 წლის საშუალო წლიური რეიტინგი (AMR) 0,55%, ხოლო წილი (SHR) 2,92%-ია.

¹⁷ MediaMeter, MDF <http://mediameter.ge/ge/media-profiles/gds-tv>

რაოდენობრივი მონაცემები

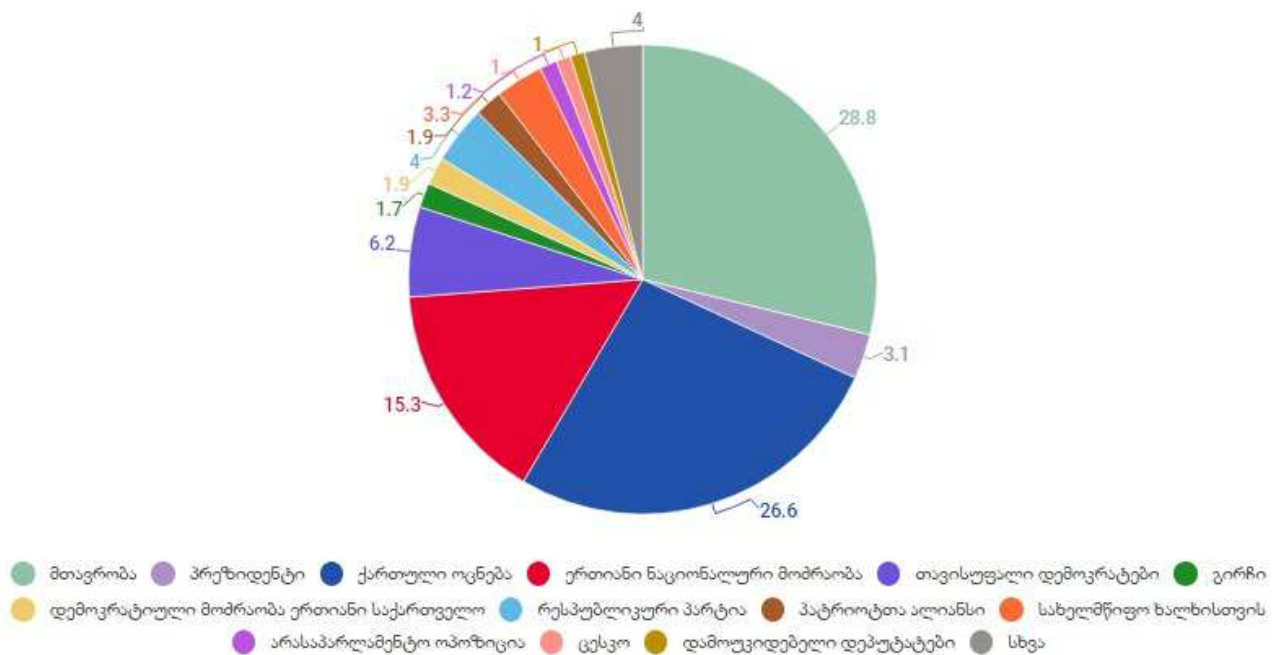
მთლიანი გაშუქება. GDS-ის 6,5 თვის (1 აპრილი - 15 ოქტომბერი) პრაიმ-ტაიმის საინფორმაციო გამოშვებების მონიტორინგის (1122 სიუჟეტი) შედეგების თანახმად, ტელეკომპანია ყველაზე მეტ საეთერო დროს მთავრობას (28.8%) და „ქართულ ოცნებას“ (26,6%) უთმობდა, რაც ჯამში 55.4% შეადგენს.

კვალიფიციური პარტიებიდან გაშუქების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი (15.3%) „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ აქვს, მას ჩამორჩებიან „თავისუფალი დემოკრატები“(6.2%), „რესპუბლიკური პარტია“ (4%). თანაბარი მაჩვენებელი აქვთ „ლეიბორისტულ პარტიასა“ და „დემოკრატიულ მოძრაობა ერთიანი საქართველოსთვის“ (1.9%). სხვა საარჩევნო სუბიექტების ჯამური გაშუქება 3,9%-ია და იმ პოლიტიკურ პარტიებს მოიცავს, ვისი გაშუქება 1%-ზე დაბალია.

ახლადშექმნილი პარტიებიდან გირჩს 1.7% აქვს, ხოლო სახელმწიფო ხალხისთვის 3.3%-ს ემატება კოალიციაში შემავალი „ახალი საქართველოს“ 0.8% და „ახალი მემარჯვენეების 0.3%, რაც ჯამში 4.4% შეადგენს.

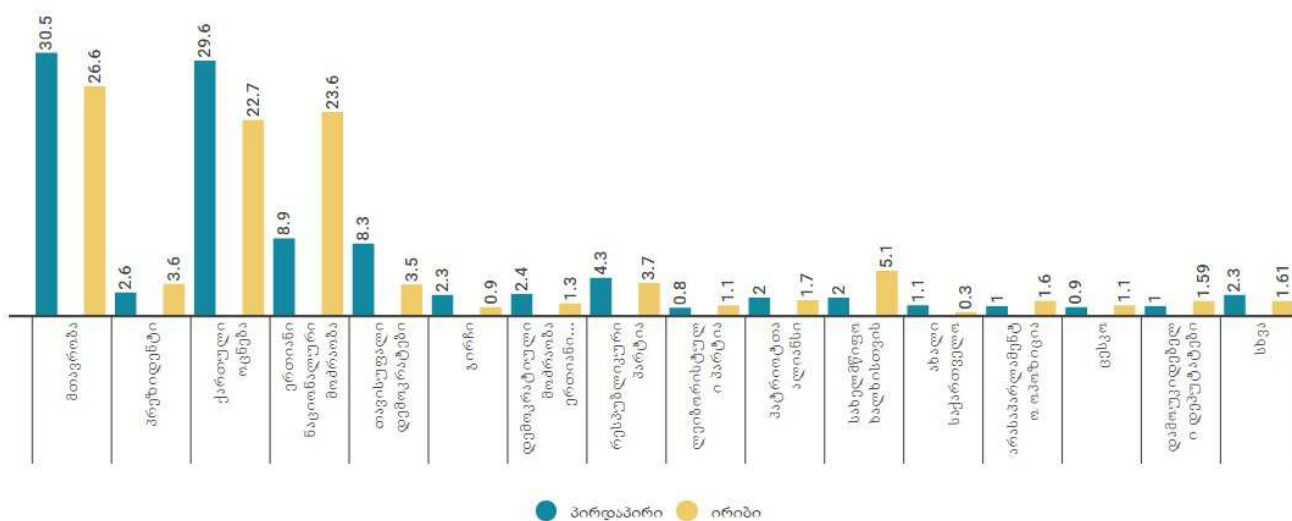
ინსტიტუტებიდან პრეზიდენტის გაშუქების წილი საწყის პერიოდთან შედარებით (4.6%) შემცირდა და ჯამურად 3.1% შეადგინა. საარჩევნო კომისიის მაჩვენებელი ერთიანი მონაცემებით 1% შეადგენს, ხოლო თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისათვის უწყებათაშორისი კომისიის - 0,1%-ს.

დიაგრამა 3.5.1 პოლიტიკური სუბიექტების მთლიანი გაშუქება, GDS

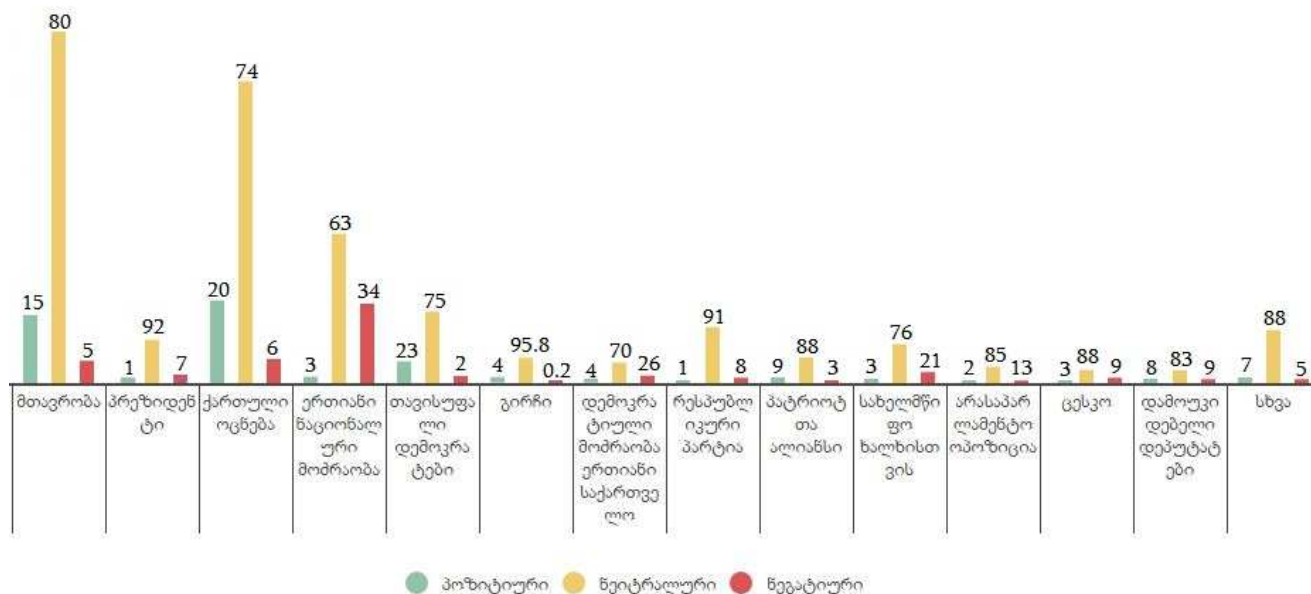
პირდაპირი და ირიბი გაშუქება. GDS-ზე მთავრობის პირდაპირი გაშუქება (30.5%), 3,9%-ით ჭარბობს ირიბს (26.6%), ხოლო სახელისუფლებო პარტიის პირდაპირ (29.6%) და ირიბ (22,7%) გაშუქებას შორის სხვაობა 6.9%-ია. განსხვავებული ტენდენცია ფიქსირდება „ნაციონალური მოძრაობის“ გაშუქების შემთხვევაში სადაც, ირიბი გაშუქება (23.6%) მკვეთრად აღემატება პირდაპირს (8.9 %.) ირიბი გაშუქების მონაცემი კიდევ ორ შემთხვევაში ჭარბობს პირდაპირს: პრეზიდენტი (ირიბი 3,6%; პირდაპირი 2,6%) და „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (ირიბი 5,1%, პირდაპირი 2%). სხვა სუბიექტების შემთხვევაში, როგორც დიაგრამა 3.5.2-დან ჩანს, სურათი ან ერთგვაროვანია - პირდაპირი გაშუქება აჭარბებს ირიბს ან მცირედი სხვაობები იკვეთება.

დიაგრამა 3.5.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება, GDS

კონტენტის ტონი სუბიექტების გაშუქებაში. GDS-ზე ყველაზე მაღალი ნეგატიური ტონი (34%) „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ გაშუქებისას ფიქსირდება. ნეგატიური ტონის მაღალი მაჩვენებელი აქვს ასევე „დემოკრატიულ მოძრაობას ერთიანი საქართველოსთვის“(26%) და „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (21%). ტელეკომპანია კონტენტის დადებითი ტონით აშუქებდა მთავრობისა (15%) და ქართულ ოცნების (20%) აქტივობებს, რაც ჯამში პოზიტიური გაშუქების 35% შეადგენს. მაღალია ასევე თავისუფალი დემოკრატების პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებელი(23%). სხვა შემთხვევებში გაშუქების ტონი ძირითადად ნეიტრალურია.

დიაგრამა 3.5.3 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება კონტენტის ტონი, GDS

სუბიექტების წილი ტელევიზიის დადებით და ნეგატიურ კონტენტში. GDS-ის პოზიტიური გაშუქების კონტენტში მთავრობას - 35.4%, „ქართულ ოცნებს“ კი - 42.8% აქვს, რაც ჯამურად 78.2% შეადგენს. ყველა სხვა სუბიექტზე პოზიტიური ტონის 21.8% მოდის. ამავე დროს ნეგატიურ გაშუქებაში მთავრობას 13.6%, ხოლო ქართულ ოცნებას 14.6% უკავიათ.

ნეგატიური კონტენტის ყველაზე მაღალი წილი „ერთიან ნაციონალური მოძრაობაზე“ მოდის (48.4%), რაც სამჯერ აღემატება მთავრობისა (13.6%) და „ქართული ოცნების“ (14.6%)

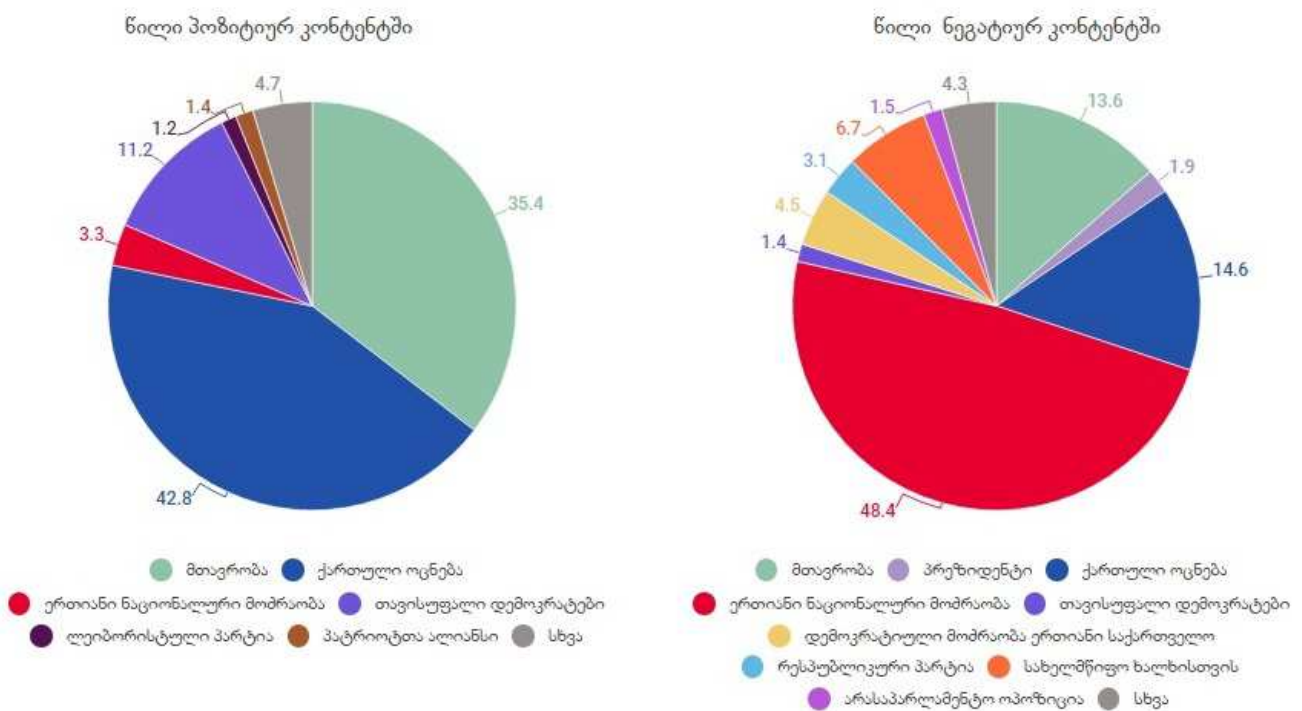
მაჩვენებელს. ნაციონალური მოძრაობის პოზიტიური ტონის კონტენტში გაშუქების მაჩვენებელი 3.3%-ია.

„ნაციონალური მოძრაობის“ გარდა ნეგატიური გაშუქების მაღალი მაჩვენებელი აქვს პარტია „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (6,7%), რომლის პოზიტიური გაშუქება 1%-ზე დაბალია (0,8%).

ერთ პროცენტზე დაბალი ნეგატივის მქონე კვალიფიციური და ახალდაფუძნებული პარტიების ჯამური წილი 4.3%-ია, რაც მცირედით განსხვავდება ამ პოლიტიკური სუბიექტების პოზიტიური კონტენტით გაშუქების მონაცემისგან (4.7%).

სხვა პარტიებთან შედარებით მაღალია „თავისუფალი დემოკრატების“ პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებელი (11.2%). „რესპუბლიკური პარტიის“ ნეგატიური გაშუქება (3,1%) პოზიტიურს 7-ჯერ აღემატება (0,4%).

დიაგრამა 3.5.4 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების კონტენტის პოზიტიური და ნეგატიური ტონი

თვისებრივი მონაცემები

ბალანსი/სიფუძვლე. 5 ოქტომბერს GDS-ის საინფორმაციო გამოშვებამ ნაციონალური მოძრაობის მიერ გამართული აქცია გააშუქა. სიუჟეტის მიმდინარეობისას წამყვანმა და ჟურნალისტმა აქცენტი აქციაზე შეკრებილ მხარდამჭერთა სიმცირეზე გააკეთეს.

სიუჟეტის წარდგენისას გადაცემის წამყვანი აღნიშნავს, რომ: „ნაციონალური მოძრაობა“ მხარდამჭერების მობილიზებას შეეცადა“, ხოლო ჟურნალისტი ამბობს: „4 საათზე დაანონსებული აქცია ერთი საათის დაგვიანებით დაიწყო, ლიდერები მხარდამჭერებს ელოდებოდნენ“.

აქციის გაშუქებისას ჟურნალისტი აღნიშნავს, რომ ნაციონალური მოძრაობის წევრები ხალხის სიმცირეზეც საუბრობდნენ და აცხადებდნენ, რომ მათი მხარდამჭერების სრულ მობილიზებას ხელისუფლებამ შეუშალა ხელი, ჟურნალისტის ინფორმაციით პარტიის წევრებმა მტკიცებულებად თბილისის მეტროპოლიტენის მუშაობის შეფერხება დაასახელეს, ამასთან სიუჟეტში არ გვხვდება „ნაციონალური მოძრაობის“ რომელიმე წევრის მსგავსი შინაარსის კომენტარი, ჟურნალისტი აღნიშნავს მეტროპოლიტენის მიერ გაკეთებულ საპასუხო განცხადებასაც, რომლის თანახმად,

გადაადგილების შეფერხება 15 წუთით ტექნიკური მიზეზების გამო მოხდა, თუმცა სიუჟეტში არ არის თბილისის მეტროპოლიტენის წარმომადგენელის კომენტარი, ასევე არ ჩანს ზემოთხსენებული განცხადების ზუსტი ტექსტი.

საგულისხმოა, რომ სიუჟეტის მიმდინარეობისას "ნაციონალური მოძრაობის" ლიდერთა სცენიდან გაკეთებული მიმართვები თუ განცხადებები არ გაშუქებულა. ტელეკომპანიის ეთერში გასული გიგი წერეთლისა და ნუგზარ წიკლაურის მიერ გაკეთებული კომენტარები მსგელობის დროსაა ჩაწერილი და წინა დღით გიგი თარგამაძის მანქანის აფეთქებასა და თავად აქციის მიმდინარეობას ეხება.

ბალანსი/მიკროძომა. 5 ოქტომბერს GDS-ის საინფორმაციო გამოშვების ეთერი სიუჟეტს სახელწოდებით 'რევოლუციური სამზადისი?!' დაეთმო. დასაწყისში წამყვანმა ბოლო ორი წლის განმავლობაში, მიხეილ სააკაშვილსა და ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლებს შორის გავრცელებულ ფარულ ჩანაწერებსა და ორგანიზაცია „თავისუფალი ზონის“ ყოფილი წევრების განცხადებებზე ისაუბრა, ხოლო სიუჟეტის წარდგენა სიტყვებით „ჩანაწერები და მზადება რევოლუციისთვის“ დაასრულა.

ტელეკომპანიის მიერ მომზადებულ მასალაში არ იყო დაზუსტებული ინფორმაცია გავრცელებული ჩანაწერების ავთენტურობის შესახებ.

„ნაციონალური მოძრაობის“ მიერ, რევოლუციური სცენარის მზადების შესახებ სიუჟეტში მხოლოდ თავისუფალი ზონის ყოფილი წევრები საუბრობენ, ამასთან თავისუფალი ზონის ერთ-ერთი ყოფილი წევრი ბესო კალაძე საკუთარ კომენტარში, წინა დღით, 4 ოქტომბერს, „ნაციონალური მოძრაობის“ დეპუტატის გიგი თარგამაძის მანქანის აფეთქების ფაქტს რევოლუციურ სცენართან აკავშირებს.

საგულისხმოა, რომ სიუჟეტის გასვლის დროს დეპუტატის მანქანის აფეთქების ფაქტის გამოძიება დასრულებული არ იყო. ხუთ წუთიანი სიუჟეტის განმავლობაში, სადაც სამი წყარო „ნაციონალური მოძრაობის“ მიერ დაგეგმილ შესაძლო დესტაბილიზაციაზე საუბრობს, არ არის მოყვანილი პოლიტიკური პარტიის არცერთი წარმომადგენელის კომენტარი. ასევე არ არის იმ პიროვნებების პოზიციები, რომელთა ფარული ჩანაწერებიც ტელეკომპანიის ეთერით გაშუქდა.

ფაქტობრივი სიზუსტი. 24 აგვისტოს 21:05 წუთზე ტელეკომპანია GDS-ის ეთერში გავიდა სიუჟეტი სახელწოდებით „შეხვედრა არასამთავრობოებთან“. სიუჟეტი ეძღვნებოდა თბილისის მერიაში თბილისის მერსა და არასამთავრობო სექტორს შორის გამართულ შეხვედრას, რომელიც სერიოზული დაპირისპირების და ხმაურის ფონზე გაიმართა.

სიუჟეტში აღინიშნა, რომ არასამთავრობოების ნაწილმა შეხვედრა პროტესტის ნიშნად დატოვეს; შეხვედრა ასევე პროტესტის ნიშნად დატოვა „ეროვნული ფორუმის“ წარმომადგენლებმა. მოწოდებულია მათი პოზიციები. ასევე თბილისის მთავრობის წარმომადგენელთა, თბილისის მერის კომენტარები.

თუმცა სიუჟეტში არ არის აღნიშნული, რომ თბილისის მერმა დავით ნარმანიამ სამოქალაქო აქტივისტს შეურაცხყოფა მიაყენა და „მაიმუნი ვირიშვილი“ უწოდა. აღნიშნული ფაქტი მედიის უმეტესმა ნაწილმა გააშუქა და ამ საკითხის რეზონანსულობიდან გამომდინარე, მას თბილისის მერის მხრიდან ბოდიშის მოხდაც მოჰყვა. ამ მნიშვნელოვანი ფაქტის გამოტოვებით ტელეკომპანიამ ფაქტობრივი სიზუსტის პრინციპის დაცვის მოთხოვნები დაარღვია და არასრულფასოვანი ინფორმაცია მიაწოდა მაყურებელს.

3.6. ტაბულა

ტაბულას შესახებ: ტელეკომპანია „ტაბულამ“¹⁸ მაუწყებლობა 2013 წლის იანვრიდან დაიწყო, მას შემდეგ, რაც 2012 წელს სატელევიზიო სიხშირე შეიძინა და კერძო მაუწყებლობის ლიცენზია მიიღო. ტელეკომპანია 2010 წელს ა(ა)იპ „სამოქალაქო განათლების ფონდმა“ დააფუძნდა, როგორც ორგანიზაციის ვებ-გვერდზეა აღნიშნული, მემარჯვენე, ლიბერტარიანული მსოფლმხედველობის ბიზნესმენტა ფინანსური მხარდაჭერით. ტელეკომპანია ჟურნალ „ტაბულას“ ბაზაზე შეიქმნა, რომელიც 2014 წლიდან აღარ გამოდის. TVMR საქართველოს მონაცემებით, 2015 წელს ტაბულას საშუალო წლიური რეიტინგი (AMR) 0,20% იყო, ხოლო წილი (SHR) 1,08% იყო.

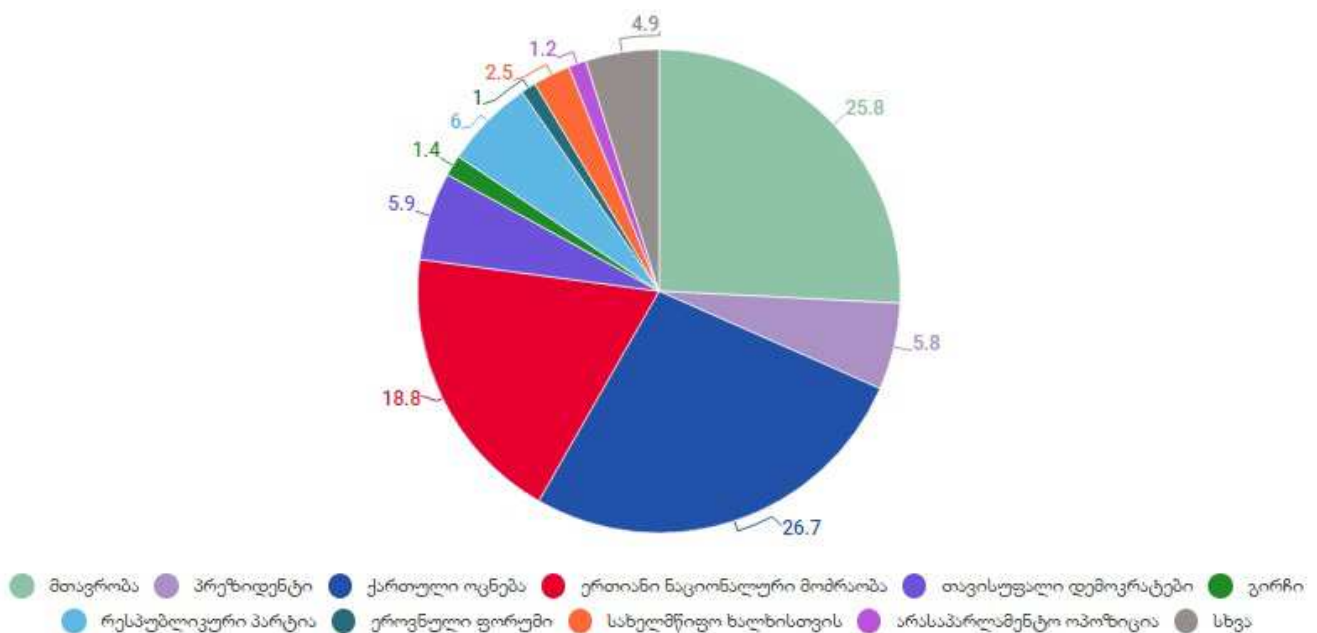
რაოდენობრივი მონაცემები

მთლიანი გაშუქება. „ტაბულას“ ექვსი თვის (1 აპრილი-15 ოქტომბერი) მონიტორინგი აჩვენებს, რომ ტელევიზია პრაიმ-ტაიმის საინფორმაციო გამოშვებებში თითქმის თანაბარ დროს უთმობს მთავრობასა (25.8%) და „ქართულ ოცნებას“ (26.7%). აღნიშნული სუბიექტების ჯამური მაჩვენებელი 52.5% შეადგენს. „ქართული ოცნების“ შემდეგ კვალიფიციური სუბიექტების ხვედრითი წილი ტელეკომპანიის მთლიან გაშუქებაში (1239 სიუჟეტი) შემდეგნაირად გადანაწილდა: „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ 18.8%, „რესპუბლიკური პარტია“ 6%, „თავისუფალი დემოკრატები“ 5.9%, „სახელმწიფო ხალხისთვის“ 2.5%, „გირჩი“ 1.4%, „ეროვნული ფორუმი“ 1%.

არასაპარლამენტო ოპოზიციის წილი „ტაბულას“ ერთიან გაშუქებაში 1.2% შეადგენს. დიაგრამაზე ასახული „სხვა“ (4.9%) მონაცემიდან, 3.99% ერთ პროცენტზე დაბალი გაშუქების მქონე პარტიების ჯამური მაჩვენებელია, ხოლო 0.91% იმ ინსტიტუტებს ეკუთვნის, რომელთა გაშუქების მაჩვენებელი ერთ პროცენტს არ აღემატება.

ინსტიტუტებიდან პრეზიდენტის წილი მთლიან გაშუქებაში 5.8%-ია, ცესკოსი 0.9%, ხოლო უწყებათაშორისი კომისიის 0.01%.

დიაგრამა 3.6.1 პოლიტიკური სუბიექტების მთლიანი გაშუქება, ტაბულა

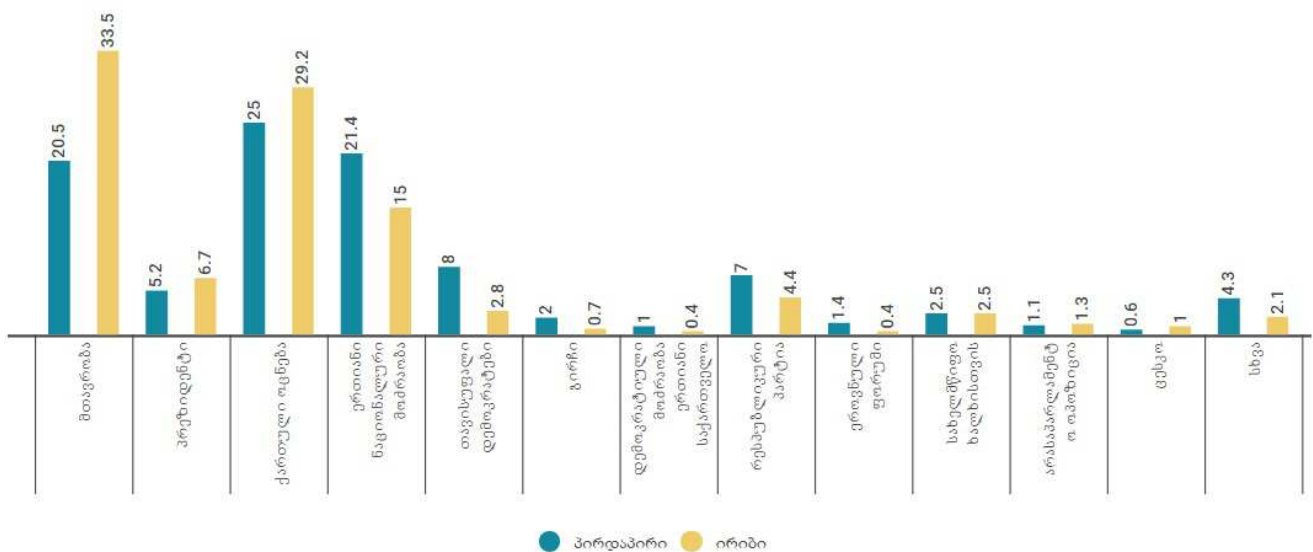
¹⁸ Mediameter, MDF, ტაბულა, <http://mediameter.ge/ge/media-profiles/tabula>

პირდაპირი და ირიბი გაშუქება. "ტაბულაზე" მთავრობის ირიბი გაშუქება (33.5%) საგრძნობლად აჭარბებს პირდაპირი გაშუქების მონაცემს (20.5%), იგივე ტენდენცია ფიქსირდება „ქართული ოცნების“ შემთხვევაშიც, თუმცა მმართველი პარტიის ირიბი და პირდაპირი გაშუქების მონაცემებს შორის სხვაობა შედარებით მცირეა (ირიბი 29.2%, პირდაპირი 25%).

სხვა სუბიექტების შემთხვევაში პირდაპირი გაშუქება აჭარბებს ირიბს, რაც შედარებით დიდი სხვაობით „ნაციონალური მოძრაობის“ გაშუქებისას ფიქსირდება (პირდაპირი 21.4%, ირიბი 15%). ტაბულაზე მსგავსი ტენდენცია, „თავისუფალი დემოკრატების“ (პირდაპირი 8%, ირიბი 2.8%) გაშუქებისას იკვეთება.

"ტაბულას" ეთერში თანაბარი დრო დაეთმო პარტია „სახელმწიფო ხალხისთვის“ პირდაპირ და ირიბ გაშუქებას, რომელიც ორივე შემთხვევაში 2.5%-ია.

დიაგრამა 3.6.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება, ტაბულა

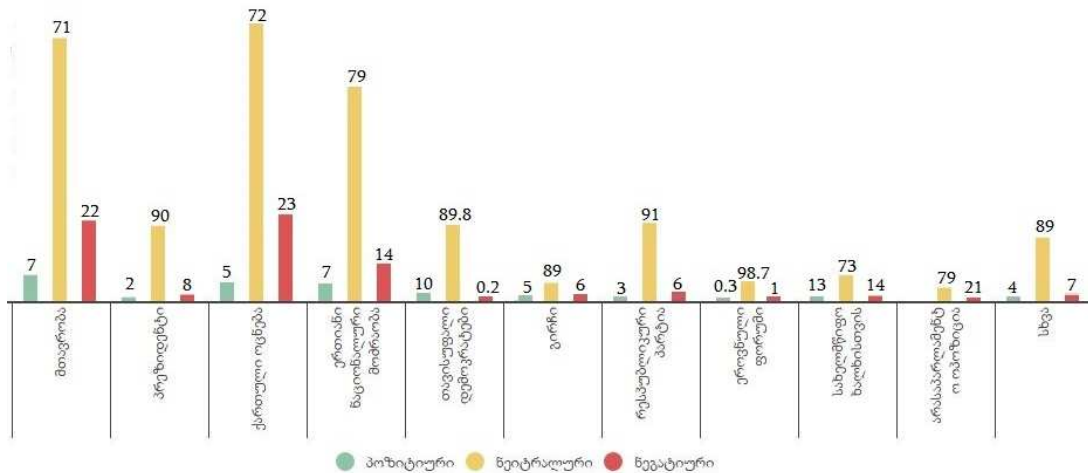

კონტენტის ტონი სუბიექტების გაშუქებაში. ყველაზე მაღალი ნეგატიური კონტენტის ტონით „ტაბულას“ „ქართული ოცნება“ (ნეგატიური 23%, პოზიტიური 5%) და მთავრობა (ნეგატიური 22%, პოზიტიური 7%) ჰყავს გაშუქებული, რომელთაც „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (ნეგატიური 14%, პოზიტიური 7%) მოსდევს.

საერთო გაშუქების მოცულობიდან ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონით პარტია „სახელმწიფო ხალხისთვის“ არის წარმოდგენილი, თუმცა ეს მაჩვენებელი ნეგატიური გაშუქების მონაცემს ერთი პროცენტით ჩამოუვარდება (პოზიტიური 13%, ნეგატიური 14%), ასევე მაღალია „თავისუფალი დემოკრატების“ პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებელი (პოზიტიური 10%, ნეგატიური 0.2%).

ინსტიტუტებიდან "ტაბულას" ეთერში 100%-ით ნეიტრალურად გაშუქდა უწყებათაშორისი კომისია. პრეზიდენტის გაშუქებისას პოზიტიურსა (2%) და ნეგატიურს (8%), ნეიტრალური ტონი (90%) სჭარბობს. მცირედი განსხვავებით, იგივე ტენდენცია გამოიკვეთა "ტაბულაზე" ცესკოს გაშუქების შემთხვევაშიც (ნეიტრალური 87%, პოზიტიური 5%, ნეგატიური 8%).

დიაგრამა 3.6.3 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება-კონტენტის ტონი, ტაბულა

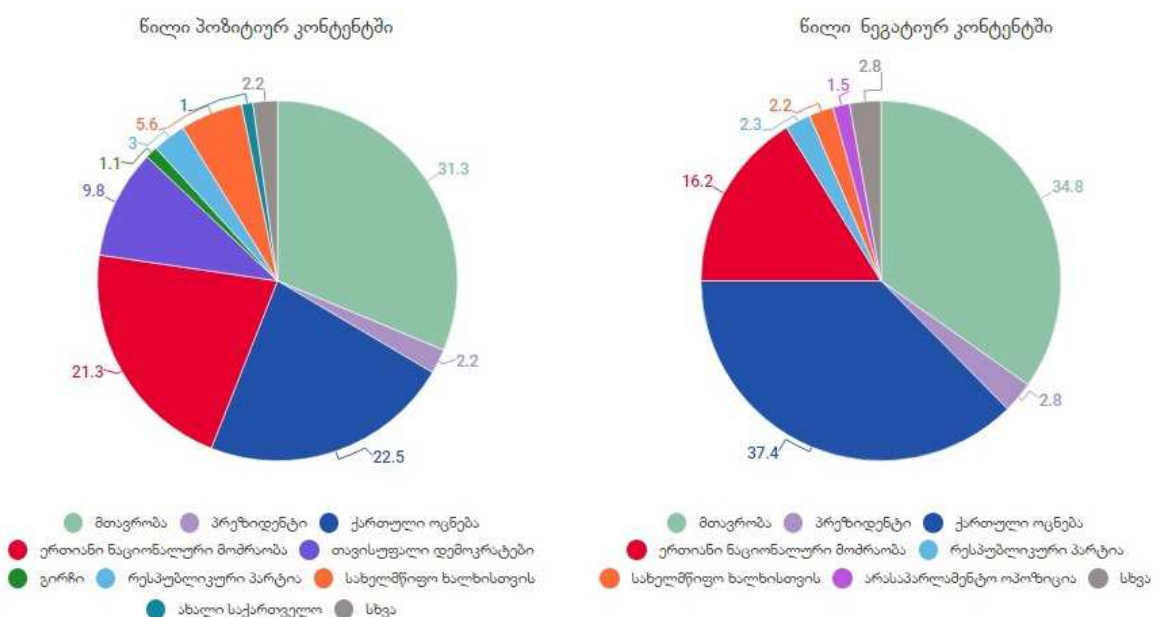

სუბიექტების წილი ძელგვიგზის დადებით და ნეგატიურ გაშუქებაში. ტაბულას პოზიტიურ გაშუქების კონტენტში ყველაზე მაღალი წილი მთავრობასა (31.3%) და „ქართულ ოცნებას“ (22.5%) უკავიათ, ამასთან ამ სუბიექტების ნეგატიური გაშუქების მაჩვენებელი (მთავრობა 34.8%, ქართული ოცნება 37.4%) პოზიტიურს აღემატება. განსხვავებული ტენდენცია ფიქსირდება „ნაციონალური მოძრაობის“ შემთხვევაში, სადაც პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებელი (21.3%) სტარბობს ნეგატიურისას (16.2%).

ტაბულას ეთერში „ნაციონალური მოძრაობას“ პოზიტიური გაშუქების კონტენტით, „თავისუფალი დემოკრატები“ მოსდევს. ამ სუბიექტის პოზიტიური მაჩვენებელი (9,8%) საგრძნობლად აღემატება ნეგატიურს (0.1%). პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებელი ასევე ჭარბობს „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (პოზიტიური 5.6%, ნეგატიური 2.2%) და „გირჩის“ (პოზიტიური 1.1%, ნეგატიური 0.5%) გაშუქებისას.

“ტაბულას” ეთერში ინსტიტუტების გაშუქებისას, პრეზიდენტის ნეგატიური გაშუქების წილი (2,8%), მცირედით ჭარბობს პოზიტიურს (2.2%), ხოლო ცესკოს პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებელი (0.8%) ნეგატიურზე (0.4%) ოდნავ მაღალია. ტაბულას პოზიტიურ და ნეგატიურ გაშუქებაში არ ფიქსირდება უწყებათაშორის კომისიის წილი, რადგან ტელეკომპანიის საინფორმაციო გამოშვებებში აღნიშნული ინსტიტუტი 100%-ით ნეიტრალურად იქნა წარმოდგენილი.

დიაგრამა 3.6.4 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების წილითელევიზიის პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში-ტაბულა

თვისებრივი მონაცემები

ბალანსი. 9 აგვისტო, 19:07 წუთზე სახელწოდებით „პრემიერის საჩუქარი“ ლაივ სინქრონის ფორმით გაშუქებულია არასამთავრობო ორგანიზაციის ISFED-ის განცხადება იმის თაობაზე, რომ პრემიერმა ბეშუმში წყვილს ოქროს ბეჭედი აჩუქა, რაც კანონმდებლობით საარჩევნო პერიოდში ამომრჩევლის მოსყიდვას წარმოადგენს. არასამთავრობო ორგანიზაცია პროკურატურას მიმართავს, გამოიძიოს პრემიერის და ადგილობრივი ხელისუფლების ეს ქმედება. ჟურნალისტი დეტალურად განმარტავს კანონის მუხლის შინაარსს, რომელიც არასამთავრობო ორგანიზაციის აზრით, დარღვეულია. მოწოდებულია ISFED-ის აღმასრულებელი დირექტორის კომენტარი. მასალაში „ქართული ოცნების“ პოზიცია და კომენტარი წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ბალანსი. 17 აგვისტო 19:08 წუთზე სახელწოდებით „ოთხპუნქტიანი გეგმა“ ტაბულამ გააშუქა სიუჟეტი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ ქვეყნის ეკონომიკაში არსებულ პრობლემებზე საუბრობს“. ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის წარმომდგენელი რომან გოცირიძე მთავრობის ოთხპუნქტიან გეგმას აფასებს და ამბობს, რომ ამ გეგმას დოკუმენტის სახე არ აქვს და მას აკრიტიკებს. ლაივ სინქრონში მთავრობის და/ან „ქართული ოცნების“ პოზიცია ამ შეფასების თაობაზე ან ექსპერტების მოსაზრება წარმოდგენილი არ არის.

საზოგადოებრივი აზრის კვლევის გაშუქება. 23 აგვისტოს "ტაბულას" საინფორმაციო გამოშვებამ, რუსთავი 2-ის დაკვეთით, კომპანია GFK-ის მიერ ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგები გააშუქა.

„ფოკუსის“ სიუჟეტი წინასაარჩევნო პერიოდში, მაუწყებლებისთვის კანონით გათვალისწინებული 11 სავალდებულო რეკვიზიტიდან, რვას სრულყოფილად, ხოლო სამს ნაწილობრივ აკმაყოფილებდა.

გაშუქებისას ნაწილობრივ იყო დაცული კვლევაში დასმული კითხვების ფორმულირება (მე-3 რეკვიზიტი), ასევე ნაწილობრივ იყო დასახელებული მეექვსე რეკვიზიტი, რომელიც კვლევის არეალისა და კვლევაში მონაწილე ადამიანების შერჩევის კრიტერიუმის დასახელებას გულისხმობს. არასრულად იყო დასახელებული კანონით გათვალისწინებული მერვე რეკვიზიტიც, სიუჟეტში ჟურნალისტმა აღნიშნა, რომ კითხვაზე „რომელ პარტიას მისცემდით ხმას 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებზე?“ პასუხზე უარი გამოკითხულთა 7,7%-მა განაცხადა, თუმცა ამ მონაცემთან ერთად სიუჟეტში არ დასახელებულა გადაუწყვეტელი ამომრჩევლის რაოდენობა, იმ ადამიანთა პროცენტული მაჩვენებელი, რომელთაც ჯერ არ აქვთ პასუხი კითხვაზე თუ რომელ პარტიას დაუჭერენ მხარს.

3.7. კვლევის

კავკასიის შესახებ: ტელეკომპანია „კავკასია“ 1994 წელს დაარსდა. თავდაპირველად არხი თბილისსა და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე ვრცელდებოდა, თუმცა, ციფრულ მაუწყებლობაზე გადასვლის შემდეგ, მან დაფარვის არეალი გააფართოვა და 2016 წლის 1 თებერვლიდან თბილისთან ერთად, დამატებით ბათუმის, ზუგდიდის, თელავის, ქუთაისის, ფოთის მულტიპლექსებით მაუწყებლობს. თავდაპირველად არხის დამფუძნებლები კერძო პირები - დავით აქუბარდია (90%), გენო ხრიკაძე (7%) და დავით გერგედავა (3%) იყვნენ. ამჟამად კი არხის 100 პროცენტისაა წილის მფლობელი და დირექტორი ჟურნალისტი ნინო ჯანგირაშვილია. TVMR საქართველოს მონაცემებით, 2015 წელს „კავკასიის“ საშუალო წლიური რეიტინგი (AMR) 0,2%, ხოლო წილი (SHR) 1,04% იყო.

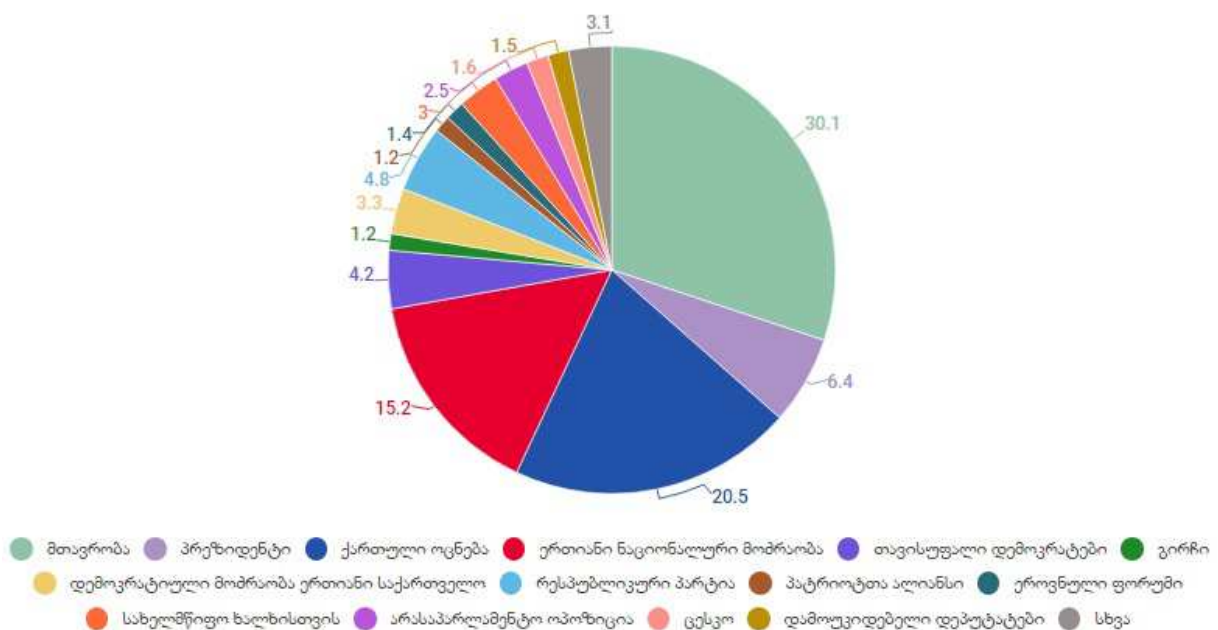
რაოდენობრივი მონაცემები

მთლიანი გაშუქება. კავკასიის პრაიმ-თაიმის საინფორმაციო გამოშვების საერთო გაშუქებაში (2398 მასალა) ყველაზე დიდი წილი მთავრობას (30.1%) და „ქართულ ოცნებას“ (20.5%) უჭირავს, რაც ჯამურად 50.6%-ია.

კვალიფიციური პარტიებიდან ქართულ ოცნების შემდეგ „ნაციონალური მოძრაობა“ (15,2%) მოდის, რომელსაც თითქმის თანაბარი მონაცემებით „რესპუბლიკური პარტია“ (4,8%) და „თავისუფალი დემოკრატები“ (4.2%) მოსდევენ. „დემოკრატიული მოძრაობა“ კავკასიის ეთერში 3,3%-ით არის წარმოდგენილი, ხოლო „გირჩსა“ და „პატრიოტთა ალიანსს“ თანაბარი 1,2% აქვთ.

„კავკასიის“ ეთერში ერთ პროცენტზე დაბალი მაჩვენებლის მქონე პოლიტიკური სუბიექტების წილი 3.1% შეადგენს, საიდანაც 0,01% უწყებათაშორის კომისიაზე მოდის. პრეზიდენტის გაშუქების წილი 6,4%-ს შეადგენს, ხოლო ცესკოსი- 1,6%-ს.

დიაგრამა 3.7.1 პოლიტიკური სუბიექტების მთლიანი გაშუქება

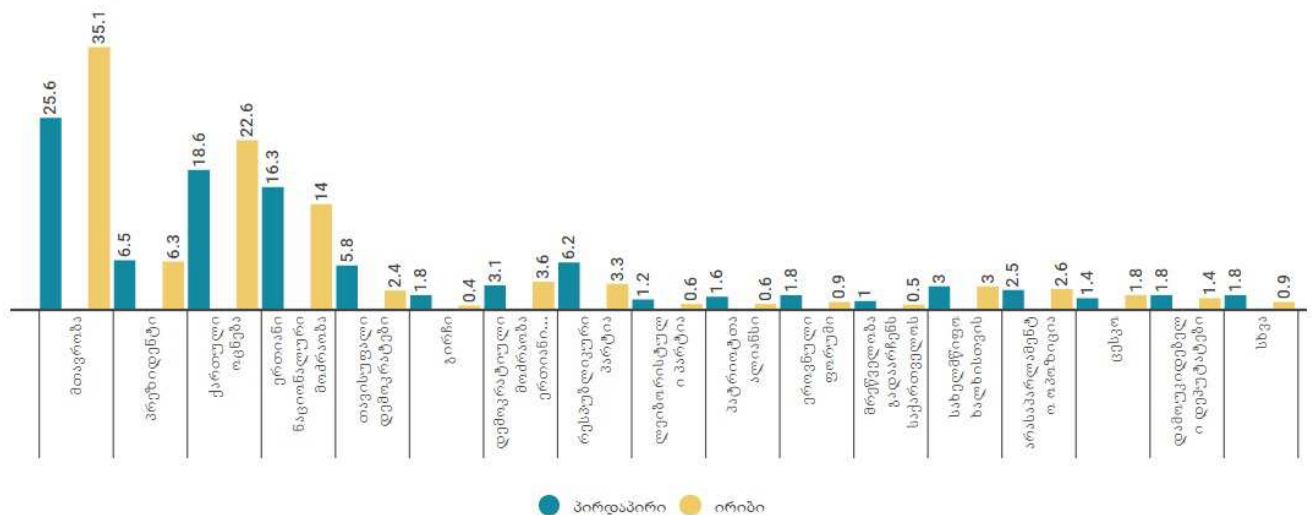
პირდაპირი და ირიბი გაშუქება. ტელეკომპანია კავკასია როგორც პირდაპირი, ასევე ირიბი გაშუქებით საინფორმაციო გამოშვებებში ყველაზე დიდ ადგილს მთავრობას (პირდაპირი 25.6%, ირიბი 35.1%) და „ქართულ ოცნებას“ (პირდაპირი 18.6%, ირიბი 22.6%) უთმობს. ორივე შემთხვევაში ირიბი გაშუქება აღემატება პირდაპირს. მცირედი სხვაობა ფიქსირდება დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველოს ირიბ (3,6%) და პირდაპირ (3,1%) გაშუქებას შორის.

პრეზიდენტის პირდაპირი გაშუქების მაჩვენებელი (6.5%) ოდნავ აღემატება ირიბს (6.3%), ცესკოს შემთხვევაში კი ირიბი (1.8%) სჭარბობს პირდაპირს (1.4%).

სხვა პოლიტიკური სუბიექტების შემთხვევაში სურათი ერთგვაროვანია და ძირითადად პირდაპირი გაშუქება სჭარბობს ირიბს.

დიაგრამა 3.7.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება, კავკასია

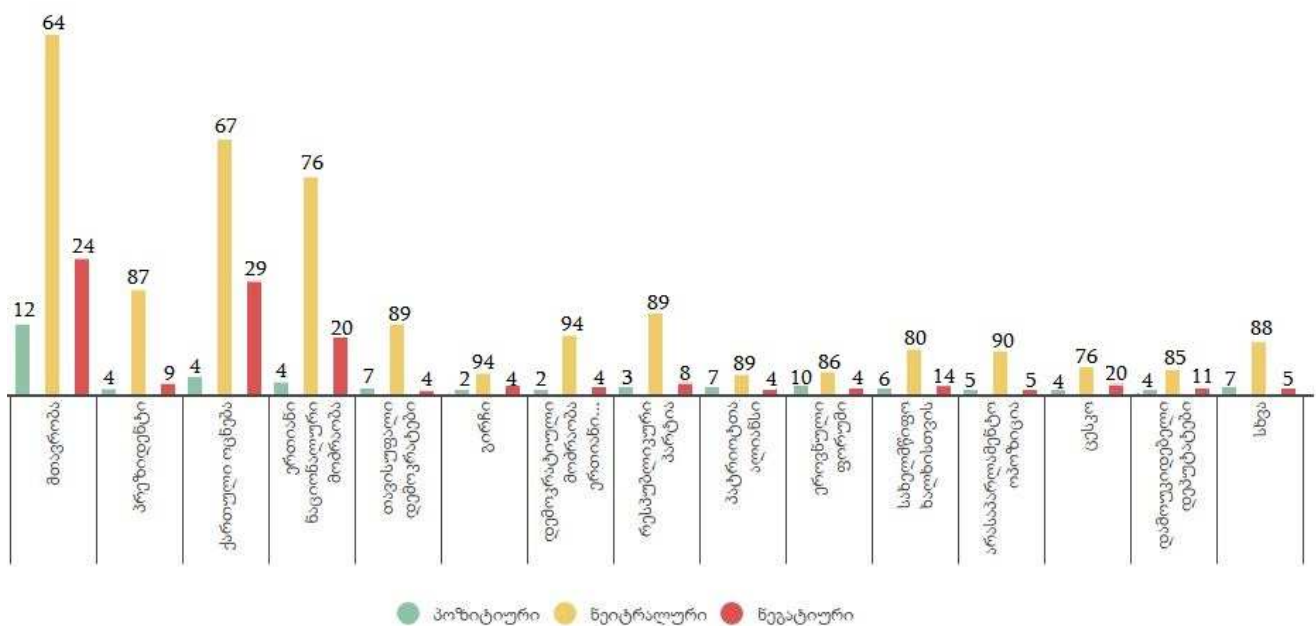

კონტენტის ტონი სუბიექტების გაშუქებაში. ყველაზე მაღალი ნეგატიური ტონით კავკასიამ ქართული ოცნება (29%), მთავრობა (24%) და ნაციონალური მოძრაობა (20%) გააშუქა, ამასთან მთავრობის პოზიტიური გაშუქების ტონი (12%), საგრძნობლად აღემატება „ქართული ოცნებისა“ და „ნაციონალური მოძრაობის“ მაჩვენებელს (4%).

კავკასიაზე პოზიტიური ტონის მაჩვენებელი ჭარბობს „ეროვნული ფორუმის“ (10%), თავისუფალი დემოკრატების“ (7%), „პატრიოტთა ალიანსის“ (7%) გაშუქებისას. აღნიშნული პოლიტიკური სუბიექტების ნეგატიური გაშუქების მაჩვენებელი თანაბარია და 4%-ს შეადგენს.

ტელეკომპანიის საინფორმაციო გამოშვებებში ინსტიტუტების გაშუქების მაღალი ნეგატიური ტონით ცესკო (20%) გამოირჩევა. ნულოვანი პოზიტიური გაშუქების პირობებში მაღალია უწყებათაშორისი კომისიის (54%) ნეგატიური გაშუქების მაჩვენებელიც, ხოლო პრეზიდენტის ნეგატიური გაშუქება (9%) მცირედით პოზიტიურს (4%) აღემატება.

დიაგრამა 3.7.3 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება კონტენტის ტონი-კავკასია

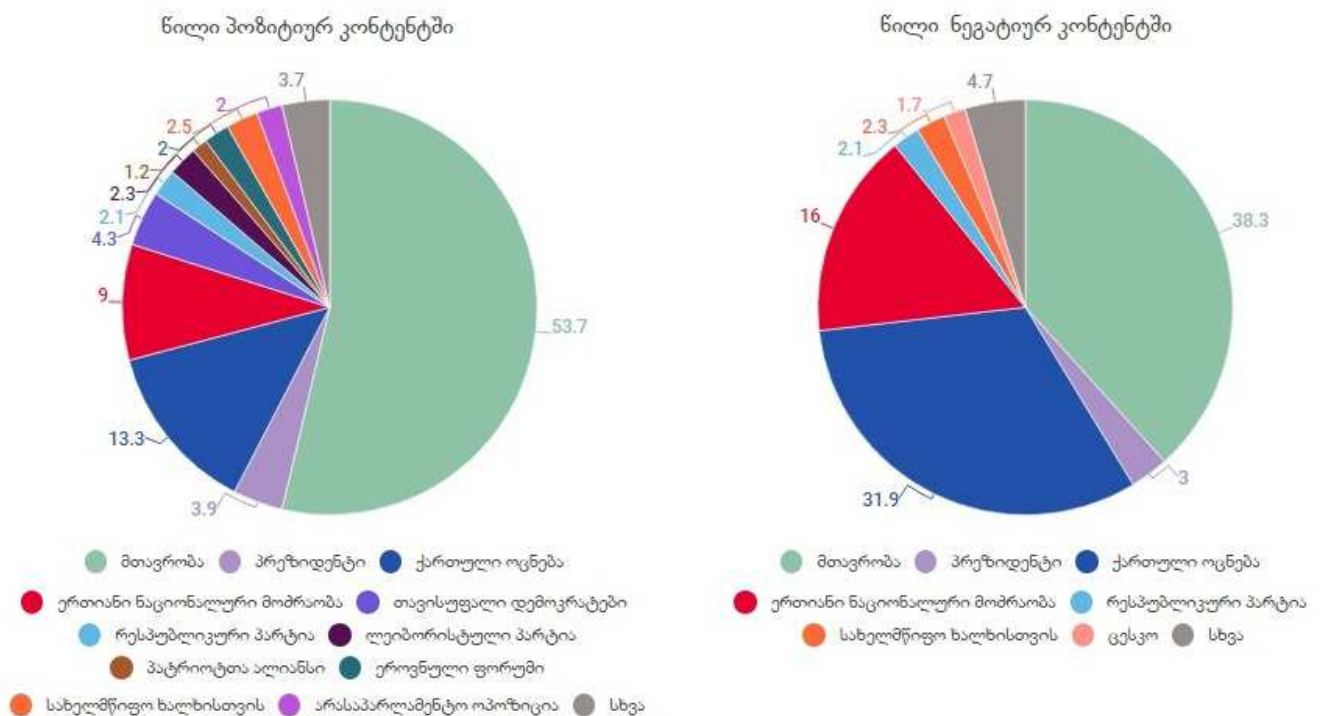

სუბიექტების წილი ტელევიზიის დადებით და ნეგატიურ კონტენტში. კავკასიის საინფორმაციოს პოზიტიური კონტენტის ყველაზე დიდი წილი მთავრობაზე (პოზიტიური 53.7%, ნეგატიური 38.3%) და ქართულ ოცნებაზე მოდის (პოზიტიური 13.3%, ნეგატიური 31.9%). აღსანიშნავია, რომ მმართველი პარტიის ნეგატიურ კონტენტში გაშუქების მაჩვენებელი საგრძნობლად აღემატება პოზიტიურისას. მსგავსი ტენდენცია იკვეთება „ნაციონალური მოძრაობის“ გაშუქების დროსაც (პოზიტიური 9%, ნეგატიური 16%).

კავკასიის პოზიტიური კონტენტის წილი ჭარბობს „თავისუფალი დემოკრატებისა“ (პოზიტიური 4.3%, ნეგატიური 0,9%) გაშუქებისას, ხოლო „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (პოზიტიური 2,5%, ნეგატიური 2,3%) შემთხვევაში თითქმის თანაბარია.

პრეზიდენტი პოზიტიურ კონტენტში 3,9%-ით, ნეგატიურში კი 3%-ით არის წარმოდგენილი. ცესკოს ნეგატიური გაშუქების მაჩვენებელი (1,7%), პოზიტიურისას (0,8%) აღემატება, უწყებათაშორისი კომისიის ნეგატიური კონტენტი 0,1%-ია, ხოლო ნეიტრალური - 0,03%.

დიაგრამა 3.7.4 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების წილი პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში, კავკასია

თვისებრივი მონაცემები

ბალანსი. "კავკასია" გაშუქების დროს ძირითადად იცავს ჟურნალისტური ეთიკის ნორმებს. გვხვდება ცალკეული შემთხვევები, როცა გარკვეული ბრალდებების გაშუქება ხდება ლაივ-სინქრონის ფორმატით და ამ დროს ბრალდების სამიზნე მხარის პოზიცია წარმოდგენილი არ არის. ამ ფაქტების ანალიზი აჩვენებს, რომ ბალანსის დარღვევა არ ხდება მიზნობრივად, რომელიმე ცალკე აღებული პოლიტიკური სუბიექტის სასარგებლოდ, არამედ და მსგავსი ფაქტები სხვადასხვა პოლიტიკური სუბიექტების მიმართ გვხვდება, რაც შესაძლოა, რესურსების სიმცირესთან იყოს დაკავშირებული.

ბალანსი. 1 აგვისტო 20:57 წუთზე „კავკასიას“ საინფორმაციო გამოშვება „დღემ“ გააშუქა საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის მიმართვა ცესკოს მიმართ, რომელშიც საია საარჩევნო კომისიას „ეროვნული ნაციონალური მოძრაობის“ დაჯარიმებას სთხოვს ყოფილი პრეზიდენტის, უკრაინის მოქალაქის მიხეილ სააკაშვილის წინასაარჩევნო აქტივობაში, ბათუმში

მაჟორიტართა წარდგენაში ვიდეომიმართვის ფორმით ჩართვის გამო. „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ პოზიცია ამ საკითხზე მასალაში მოწოდებული არ არის.

ბალანსი. 6 აგვისტოს 20:50 წუთზე ტელეკომპანია „კავკასიამ“ ლაივ/სინქრონის ფორმატით გააშუქა ნაციონალური მოძრაობის ბრალდება განათლების სამინისტროს წინააღმდეგ. ბრალდებაში ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ განათლების სამინისტრომ ერთ პირთან მოლაპარაკების გზით 2016-2017 წლების სახელმძღვანელოების დაბეჭდვისთვის 4-ჯერ ძვირი ხელშეკრულება გააფორმა. მასალაში წარმოდგენილია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ორი წარმომადგენლის კომენტარი და არც განათლების სამინისტროს, არც კონტრაქტორი ფირმის პოზიცია არის, შესაბამისად დარღვეულია ბალანსი.

ბალანსი. 18 აგვისტოს ტელეკომპანია „კავკასიის“ საინფორმაციო გამოშვებაში (21:03 წუთზე) გავიდა ლაივ-სინქრონი გლდანის პირველი მიკრორაიონის მცხოვრებთა ე.წ. კოლხეთის დასახლების მცხოვრებთა აქციის შესახებ ეკონომიკის სამინისტროს წინ. აქციის მონაწილეები ეკონომიკის სამინისტროს საერთო აბაზანის გაყიდვაში ადანაშაულებს, რის გამოც 14 ოჯახი აბაზანის გარეშეა დარჩენილი. აქციის ორგანიზატორი, მოსახლეობასთან ერთად, გლდანის მაჟორიტარობის კანდიდატი კახა კუკავა გახლდათ, რომლის კომენტარიც არის წარმოდგენილი ლაივ/სინქრონში. მასალაში არ არის წარმოდგენილი ეკონომიკის სამინისტროს, სადაო ფართის მფლობელის ან სხვა დაინტერესებული მხარის კომენტარი, რის გამოც მასალა დაუბალანსებელია.

3.8. ობიექტივი

ობიექტივის შესახებ: მედია-კავშირი “ობიექტივი” 2010 წლის აგვისტოში დაფუძნდა. დამფუძნებელთა შორის პოლიტიკური გაერთიანება „პატრიოტთა ალიანსის“ ამჟამინდელი გენერალური მდივანი ირმა ინაშვილი იყო, რომელიც ტელეკომპანიის მართველობაში 2014 წლიდან აღარ ფიგურირებს. “ობიექტივის” რამდენიმე წამყვანი (ბონდო მძინარიშვილი, ვახტანგ ბეგიაშვილი) 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებში პატრიოტთა ალიანსის სიით მონაწილეობდა. სხვადასხვა კვლევების თანახმად, “ობიექტივი” ანტიდასავლური, თურქოფობიულ და ჰომოფობიურ სარედაქციო პოლიტიკას ატარებს. რასიზმისა და შეუწყნარებლობის წინააღმდეგ ევროპის კომისიის (ECRI) მეხუთე ციკლის ანგარიშში¹⁹ “ობიექტივის” თოქ-შოუების დისკრიმინაციული სარედაქციო პოლიტიკაც მოხვდა და ხელისუფლებას მიეცა რეკომენდაცია, გადახედოს მის ხელშეკრულებებს იმ მედია საშუალებებთან, ვინც სიძულვილს აღვივებს. ტელეკომპანიამ საინფორმაციო გადაცემები წინასაარჩევნოდ 2016 წლის 16 მაისიდან დაიწყო. TVMR საქართველოს 2015 წლის რეიტინგებში²⁰, მედია-კავშირი ობიექტივი არ ფიგურირებს. იმ 8 ტელეკომპანიიდან²¹, რომლებიც კომუნიკაციის მარეგულირებელი კომისიის ვებ-გვერდზე დეკლარირებული 6 თვის მონაცემების თანახმად, 2016 წელს (1 იანვარი - 30 ივნისი) შემოსავლის ყველაზე მაღალი მაჩვენებლით გამოირჩევიან, მედია-კავშირი “ობიექტივი” ერთადერთი ტელევიზიაა, რომლის შემოსავლის მნიშვნელოვან წყაროს (33,1%) შემოწირულობები წარმოადგენს.

¹⁹ <http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/ecri/Country-by-country/Georgia/GEO-CbC-V-2016-002-GEO.pdf>

²⁰ <http://www.tvmr.ge/ka#lka/news/44/წლის>

²¹ 2016 წლის 1 იანვარი - 30 ივნისის 8 ტელევიზიის ფინანსური შემოსავლების წილი სატელევიზიო მედია ბაზარზე: რუსთავი 2 (46%), იმედი (25%), მაესტრო (8%), საქართველოს მედია ქსელი (7,5%), GDS (2,3%), ობიექტივი (2%), იბერია (1,9), ტელეკომპანია პირველი (1%).

რაოდენობრივი მონაცემები

მთლიანი გაშუქება. ტელეკომპანია „ობიექტივი“ მონიტორინგის სუბიექტი მას შემდეგ გახდა, რაც არხმა 16 მაისს სინფორმაციო გადაცემის წარმოება დაიწყო. შესაბამისად წინამდებარე მონაცემები 4,5 თვის (1 ივნისი, 15 ოქტომბერი) მონიტორინგის შედეგებს ასხავს.

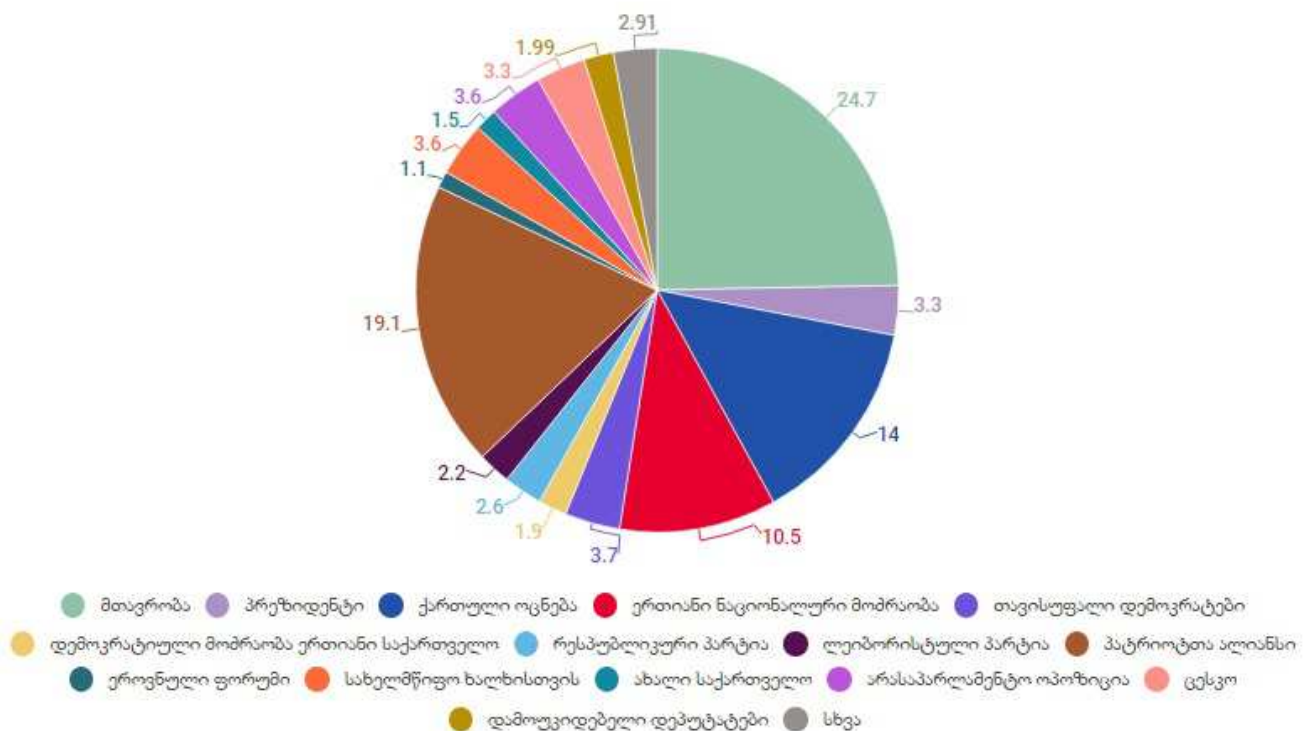
„ობიექტივის“ პრაიმ-ტაიმის საინფორმაციო გამოშვებების მთლიან მონაცემებში (2357 სიუჟეტი) ყველაზე მეტი საეთერო დრო მთავრობას დაეთმო (24.7%), თუმცა სხვა ტელევიზიებისგან განსხვავებით ობიექტივის საერთო გაშუქების მონაცემებით მეორე ადგილს 19.1%-ით „პატრიოტთა ალიანსი“ იკავებს, რასაც მოსდევს „ქართული ოცნება“ (14%) და „ნაციონალური მოძრაობა“ (10.5%).

არასაპარლამენტო ოპოზიციის წილი 3,6%-ია. 1%-ს ქვემოთ გაშუქებული სხვადასხვა პარტიების ჯამური მაჩვენებელი კი 2,91%-ს შეადგენს. ობიექტივის ეთერში 1%-ზე მაღალი გაშუქების მქონე სხვა პოლიტიკური სუბიექტების ყველაზე მრავალფეროვანია ჩამონათვალი: „თავისუფალი დემოკრატები“ (3,7%), „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (3,6%), „რესპუბლიკური პარტია“ (2,6%), „ლეიბორისტული პარტია“ (2,2%), „დემოკრატიული მოძრაობა-ერთიანი საქართველოსთვის“ (1,9%), „ახალი საქართველო“ (1,5%) და „ეროვნული ფორუმი“ (1,1%).

ტელეკომპანიამ დამოუკიდებელი დეპუტატების გაშუქებას საეთერო დროს 1.99% დაუთმო.

პრეზიდენტსა და ცესკოს მთლიან გაშუქებაში ერთი და იგივე ოდენობის საეთერო დრო (3.3%) დაეთმო, ხოლო უწყებათაშორისი კომისიის წილი ერთ პროცენტს არ აღემატება (0.1%).

დიაგრამა 3.8.1 პოლიტიკური სუბიექტების მთლიანი გაშუქება, ობიექტივი (1 ივნისი, 15 ოქტომბერი)

პირდაპირი და ირიბი გაშუქება. ოთხი თვის მონაცემებით ობიექტივმა პირდაპირი გაშუქების ფორმით ყველაზე დიდი დრო „პატრიოტთა ალიანსს“ დაუთმო, ამასთან პარტიის პირდაპირი გაშუქების მაჩვენებელი (24,7%) მნიშვნელოვნად მეტია ირიბი გაშუქების მონაცემზე (14,5%). განსხვავებულია ობიექტივის ეთერში მთავრობის პროცენტული მაჩვენებელი, სადაც ირიბი გაშუქების წილი (29.8%) მნიშვნელოვნად აღემატება პირდაპირისას (18%). იგივე ტენდენცია ფიქსირდება „ნაციონალური მოძრაობისა“ (ირიბი 12.5%; პირდაპირი 8%) და

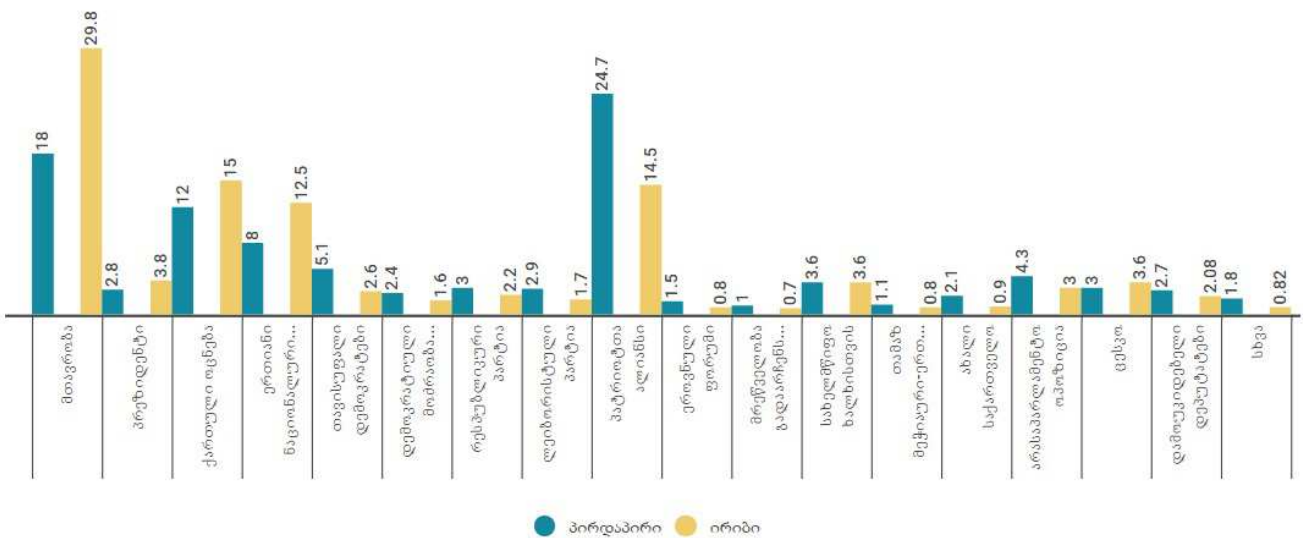

„ქართული ოცნების“ (ირიბი 15%; პირდაპირი 12%) გაშუქებისას, თუმცა ამ ორ შემთხვევაში მონაცემებს შორის სხვაობა შედარებით მცირეა.

ინსტიტუტებიდან პრეზიდენტის გაშუქებისას ირიბი (3.8%) პირდაპირს (2.8%) ერთი პროცენტით აჭარბებს, ცესკოს შემთხვევაშიც პირდაპირი გაშუქების წილი (3%) მცირედით ჩამორჩება ირიბს (3.6%). უწყებათაშორისი კომისიის ირიბი გაშუქება ობიექტივის ეთერში 0.2%-ია, ხოლო პირდაპირი გაშუქების სახით უწყება ტელეკომპანიის ეთერში არ არის წარმოდგენილი.

სხვა პარტიების შემთხვევაში ვითარება ერთგვაროვანია და პირდაპირი მცირედით აღემატება ირიბს.

დიაგრამა 3.8.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება, ობიექტივი (1 ივნისი, 15 ოქტომბერი)

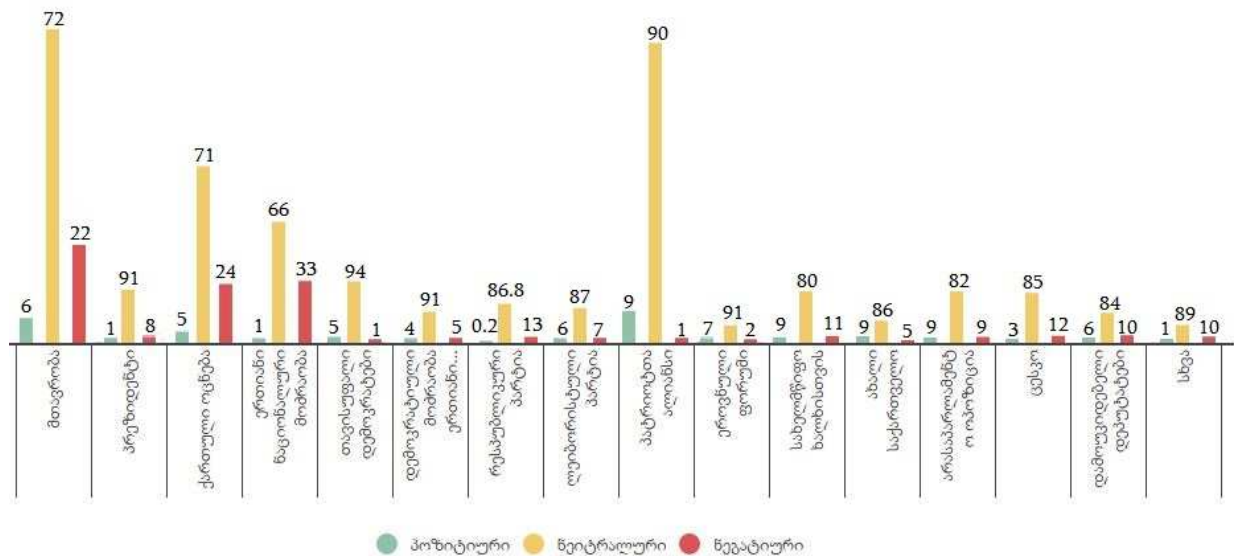
კონტენტის ტონი სუბიექტების გაშუქებაში. ობიექტივის ნეგატიური გაშუქების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი „ნაციონალურ მოძრაობას“ (33%), „ქართულ ოცნებასა“ (24%) და მთავრობას (22%) აქვთ, ამასთან აღნიშნული პოლიტიკური სუბიექტების პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებელი ნეგატიურზე მნიშვნელოვნად მცირეა. ყველაზე დიდი სხვაობით „ნაციონალური მოძრაობა“ გამოირჩევა (ნეგატიური 33%, პოზიტიური 1%), რასაც მოსდევს „ქართული ოცნების“ პოზიტიური წილი (5%) და მთავრობა (6%).

პოზიტიური კონტენტის ყველაზე მაღალი ტონი (9%) ობიექტივის ეთერში ოთხ პოლიტიკურ სუბიექტთან მიმართებაში დაფიქსირდა, თუმცა განსხვავებულია აღნიშნული სუბიექტების ნეგატიური გაშუქების წილები. აღსანიშნავია, რომ ყველაზე დაბალი ნეგატიური მაჩვენებელი „პარტროტთა ალიანსის“ გაშუქებისას იკვეთება (პოზიტიური 9%, ნეგატიური 1%), რასაც მოსდევს „ახალი საქართველო“ (პოზიტიური 9%, ნეგატიური 5%). „სახელმწიფო ხალხისთვის“ შემთხვევაში კი პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებელს (9%) ორი პროცენტით აღემატება ნეგატიური გაშუქების წილი (11%). თანაბარია არასაპარლამენტო ოპოზიციის პოზიტიური და ნეგატიური გაშუქების მაჩვენებელი, რომელიც ასევე 9% შეადგენს.

ცესკოს პოზიტიური გაშუქების წილს (3%), ნეგატიური (12%) საგრძნობლად აღემატება, ასეთივეა „ობიექტივზე“ პრეზიდენტის გაშუქების ტენდენციაც, სადაც პოზიტიური გაშუქების მანჩვენებელი 1%-ია, ხოლო ნეგატიურის 8%-ს უტოლდება. უწყებათაშორისი კომისია მხოლოდ ნეგატიურად (6%) არის გაშუქებული.

დიაგრამა 3.8.3 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება, კონტენტის ტონი-ობიექტივი (1 ივნისი, 15 ოქტომბერი)

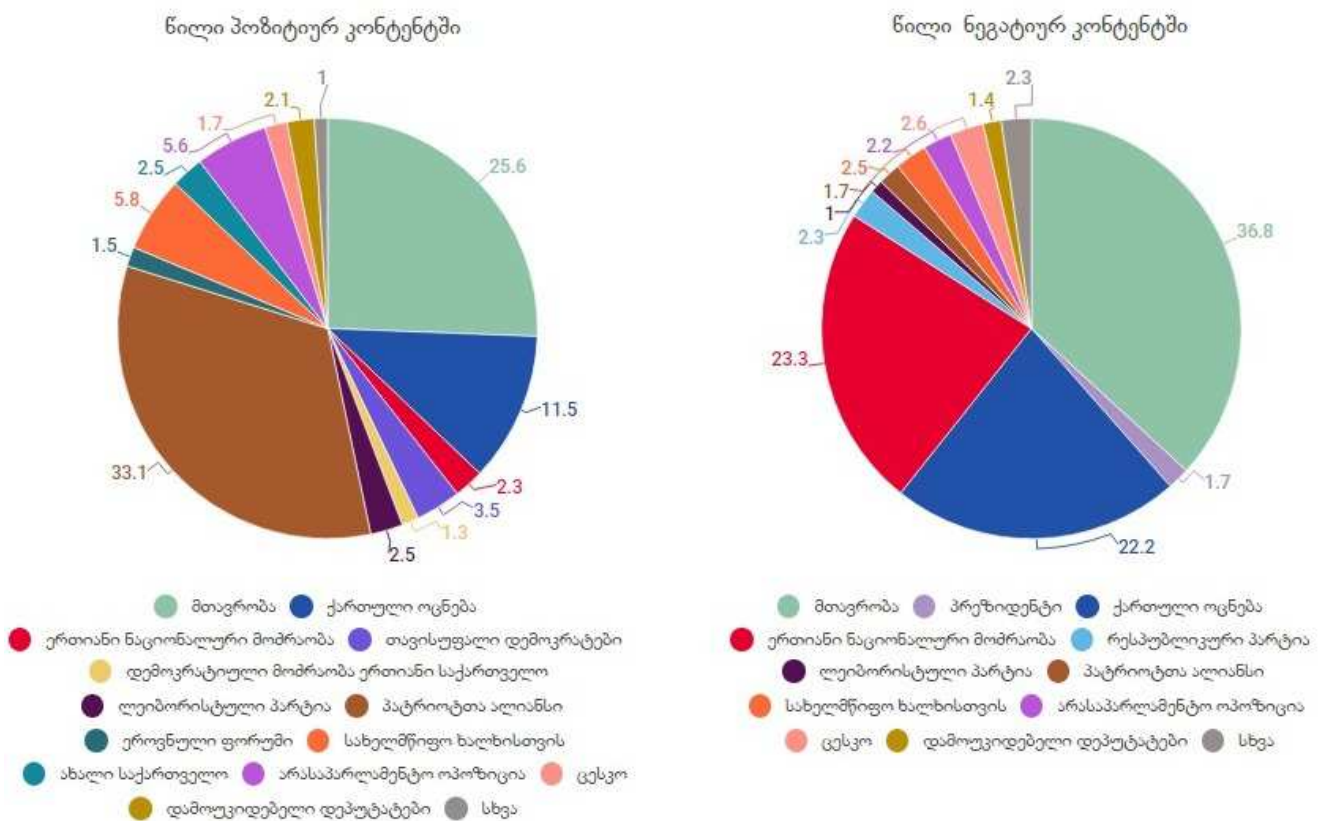
სუბიექტების წილი ტელევიზიის დადებით და ნეგატიურ კონტენტში. ობიექტების პოზიტიური გაშუქების კონტენტში ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი „პატრიოტთა ალიანსისა“ (33,1%) და მთავრობის (25,6%) გაშუქებისას იკვეთება, თუმცა საგულისხმოა, რომ მთავრობის ნეგატიური გაშუქების წილი (36,8%) პოზიტიურს (25,6%) მნიშვნელოვნად აღემატება, ხოლო პატრიოტთა ალიანსის შემთხვევაში ნეგატიურ კონტენტში გაშუქების მაჩვენებელი (1,7%) ძალზედ მცირეა.

ნეგატიური კონტენტი პოზიტიურს მნიშვნელოვნად აჭარბებს „ნაციონალური მოძრაობის“ შემთხვევაშიც (ნეგატიური 23.3%, პოზიტიური 2.3%). მსგავსი ტენდენცია შედარებით მცირე რაოდენობრივი სხვაობით, დაფიქსირდა „ქართული ოცნების“ გაშუქებისას, სადაც ნეგატიურის კონტენტის წილი (22.2%) პიზიტიურს (11.5%) აღემატება. ნეგატიური წილი (2.3%) პოზიტიურს (0.1%) ჭარბობს რესპუბლიკური პარტიის“ შემთხვევაშიც.

ინსტიტუტების გაშუქებისას ნეგატიური კონტენტის წილი მცირედით ჭარბობს პოზიტიურს: პრეზიდენტი (ნეგატიური 1,7%, პოზიტიური 0.69%), ცესკო (ნეგატიური 2.6%, პოზიტიური 1.7%). უწყებათაშორისი კომისია ობიექტივზე ნეგატიურ კონტენტში 0.01%-ით გაშუქდა, ხოლო ნეიტრალურში - 0,1%.

სხვა პოლიტიკური სუბიექტების შემთხვევაში სურათი ერთგვაროვანია და ძირითადად პოზიტიური გაშუქება ჭარბობს ნეგატიურს.

დიაგრამა 3.8.4 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების წილი პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში-ობიექტივი (1 ივნისი, 15 ოქტომბერი)

თვისებრივი მონაცემები

ბალანსი წყაროები/დისკრიმინაცია. 30 სექტემბერს ობიექტივის ეთერში გავიდა სიუჟეტი, რომელიც ბათუმში „პატრიოტთა ალიანსის“ მიერ დაგეგმილ აქციას შეეხებოდა. ჟურნალისტმა სიუჟეტის წარდგენისას აღნიშნა, რომ აქციის მიზანს პარტიისა და მათი მხარდამჭერების მიერ აჭარაში თურქული ექსპანსიის საშიშროების გაპროტესტება წამოადგენდა, რაც რეგიონში ბოლო დროს თურქული სკოლის გახსნისა და თურქი ინვესტორების გააქტიურებით იყო განპირობებული.

სიუჟეტის მიმდინარეობისას „პატრიოტთა ალიანსის“ წევრების მიერ ქსენოფობიური ხასიათის განცხადებები გაკეთდა. ბათუმში პარტიის მაჟორიტარი კანდიდატი პაატა ცივაძე ამბობს:

„მოგიწოდებთ ყველა ღირსეულ პატრიოტ მამულიშვილს, რომ ხვალ, პირველ ოქტომბერს, დღის სამ საათზე, ერთად ბათუმში, ერას მოედანზე, შევიკრიბოთ, რათა ერთად გადავარჩინოთ ჩვენი სამშობლო თურქული ექსპანსიისგან“.

ობიექტივის არც ჟურნალისტს, არც წამყვანს აღუნიშნავთ, რომ პატრიოტთა ალიანსის აქცია და რესპონდენტის ინტერვიუ ქსენოფობიური ხასიათის იყო, მასალაში არც უფლებადამცველთა ან პოლიტიკური სპექტრის იმ წარმომადგენელთა პოზიცია ყოფილა ასახული, ვისაც პატრიოტთა ალიანსისგან განსხვავებული პოზიცია აქვს.

ამასთანავე სიუჟეტის ბოლოს ჟურნალისტმა განაცხადა, რომ გარდა „პატრიოტთა ალიანსისა“, თურქული ექსპანსიის საფრთხეს ადგილობრივი მოსახლეობაც აპროტესტებს, თუმცა სიუჟეტში პარტიის მხარდამჭერი მხოლოდ ერთი რესპონდენტის კომენტარია წარმოდგენილი, რისი

განზოგადებაც მთელ მოსახლეობაზე ხდება, რაც ფაქტობრივ უზუსტობას და საზოგადოებრივი აზრით მანიპულირებას წარმოადგენს.

21 სექტემბერს ობიექტივის ეთერში გასული სიუჟეტი ბათუმში თურქული სკოლის გახსნას ეხებოდა. სკოლამ მედიის ინტერესი შენობის უნებართვოთ აშენების გამო გამოწვია. სიუჟეტში წარმოდგენილი იყო თურქეთის კონსულის პოზიცია, რომლის თანახმად, სკოლის გახსნა განათლების სამინისტროსთან შეთანხმებით მოხდა, ასევე განათლების მინისტრის ალექსანდრე ჯეჯელვას კომენტარი, რომელიც მშენებლობის კანონიერების საკითხს აფასებდა. ჟურნალისტმა აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით პარტიების პოზიციად მხოლოდ ერთი პარტიის – „პატრიოტთა ალიანსის“ გენერალური მდივნის ირმა ინაიშვილის კომენტარი წარმოადგინა, სადაც ის აცხენებს არა კანონდარღვევაზე, არამედ სკოლის თურქულ წარმომავლობაზე აკეთებდა და ქსენოფობიური ხასიათის იყო:

„ბათუმში თურქული სკოლის გახსნის ფაქტი, ეს უკვე ნიშნავს იმას, რომ ხორციელდება იდეოლოგიური ექსპანსიაც. ქართული სახელმწიფოს ფარგლებში თურქული სკოლის გახსნა, სადაც თურქეთიდან მოწვეული პედაგოგები არიან, თურქეთის განათლების სისტემის მიხედვით წავა სწავლება. ეს არ ემსახურება ჩვენი ქვეყნის სახელმწიფოებრივ ინტერესებს.“

ჟურნალისტს არც ამ შემთხვევაში აღუნიშნავს რესპონდენტის შეფასების ქსენოფობიური შინაარსის შესახებ.

ბალანსი/მიკრომება. 5 აგვისტოს (19:44 წუთზე) ტვ „ობიექტივმა“ გააშუქა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ ქორწინებასთან დაკავშირებით რეფერენდუმის ჩატარების თაობაზე საინიციატივო ჯგუფის მოთხოვნის პრეზიდენტისთვის გადაგზავნის ფაქტი. საინიციატივო ჯგუფი რეფერენდუმის ჩატარებას შემდეგ საკითხზე მოითხოვს: „თანახმა ხართ თუ არა, რომ სამოქალაქო ქორწინება განისაზღვროს, როგორც ოჯახის შექმნის მიზნით კავშირი მამაკაცსა და ქალს შორის?“

სიუჟეტში წარმოდგენილია საინიციატივო ჯგუფის წევრის მერაბ შათირიშვილის, დემოკრატიული მოძრაობის წარმომადგენლის ნინო ბურჯანაძის, „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლის ეკა ბესელიას, პატრიოტთა ალიანსი-გაერთიანებული ოპოზიციის წარმომადგენლის კახა კუკავას კომენტარები, რომლებიც ამ ინიციატივას იზიარებენ. ინიციატივის მოწინააღმდეგე პოლიტიკური ძალების პოზიციები, ან არასამთავრობო მოსაზრებები, რომლებიც ამ საკითხს უფლებრივ კონტექსტში განიხილავენ, სიუჟეტში წარმოდგენილი არ არის.

ანალოგიური მიდგომით მოამზადა ობიექტივმა 9 აგვისტოს (19:40 წუთზე) სიუჟეტი „რეფერენდუმი ქორწინების საკითხებზე“. სიუჟეტის თანახმად, პრეზიდენტმა გადადო შეხვედრა საინიციატივო ჯგუფთან. სიუჟეტში მოწოდებულია აღნიშნულ თემაზე პრეზიდენტის წარმომადგენლის, საინიციატივო ჯგუფის წევრი პარტიის წარმომადგენლის სანდრო ბრეგაძის, პოლიტიკური პარტიებისა და ქუჩის გამოკითხვის დროს ჩაწერილი კომენტარები.

აღსანიშნავია, რომ პოლიტიკური პარტიებიდან სიუჟეტში წარმოდგენილია მხოლოდ იმ პარტიათა კომენტარები – „თამაზ მეჭიაური-ერთიანი საქართველო“ (სანდრო ბრეგაძე) „ქართული ოცნება“ (დიმიტრი ხუნდაძე) „თავისუფალი დემოკრატები“ (გიორგი ცაგარეიშვილი), დემოკრატიული მოძრაობა (დიმიტრი ლორთქიფანიძე), რომლებიც მხარს უჭერდნენ აღნიშნულ საკონსტიტუციო ცვლილებას.

განსხვავებული პოზიციის მქონე პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლების ან უფლებადამცველთა პოზიცია არც ამ შემთხვევაში ყოფილა წარმოდგენილი.

ბალანსი. 8 აგვისტოს, 19:40 წუთზე „ობიექტივის“ საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა სიუჟეტი „აგვისტოს ომის მიზეზები და შედეგები“. სიუჟეტის წარდგინება შემდეგნაირად ხდება: „ვინ დაიწყო აგვისტოს ომი? ქართული მხარე ომის მთავარ ინიციატორად ოკუპანტ

რუსეთს ასახლებს, თუმცა პოლიტიკოსთა ნაწილი წინა ხელისუფლების შეცდომებზეც საუბრობს...”

სიუჟეტში წარმოდგენილი რესპონდენტები მამუკა არეშიძე (ექსპერტი), გია ჟორჟოლიანი „ქართული ოცნება“, ნინო ბურჯანაძე (დამოკრძალი მოძრაობა), თამაზ მეტიაური (თამაზ-მეტიაური-ერთიანი საქართველო), ირმა ინაშვილი (პატრიოტთა ალიანსი) აქცენტებს აკეთებენ საქართველოს ხელისუფლების, კონკრეტულად ყოფილი პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის და მისი გუნდის პასუხისმგებლობაზე ამ მიმართულებით.

სიუჟეტში ასევე წარმოდგენილია დღევანდელი ხელისუფლების წარმომადგენლების - იუსტიციის მინისტრის თეა წულუკიანის და პარლამენტის ვიცე-სპიკერის კომენტარებიც, რომლებიც ზოგადად ომის დანაშაულებების, ეთნოწმენდის საკითხების გამოძიებაზე საუბრობენ.

სიუჟეტში არ არის წარმოდგენილი ყოფილი ხელისუფლების წარმომადგენლების ან იმ პარტიების პოზიცია, ვინც რუსეთ-საქართველოს ომის დაწყების მიზეზად ცალსახად რუსეთს მიიჩნევს. შესაბამისად, სიუჟეტი მიკერძოებული და დაუბალანსებელია.

ბალანსი. 22 სექტემბერს, ობიექტივის ეთერში გასული სიუჟეტი, წინასაარჩევნო პერიოდში პოლიტიკური პარტიების პროგრამებსა და დაპირებებს ეხებოდა. ტელეკომპანიის მიერ მომზადებულ მასალაში წარმოდგენილი სამი პოლიტიკური პარტიდან (“ჩვენები-სახალხო პარტია”, “ქართული დასი”, “სოციალისტური საქართველო”), ორი პრორუსული ორიენტაციის იყო. სიუჟეტში „ქართული დასის“ ლიდერი ჯონდი ბალათურია, ამომრჩეველს რუსეთში უფასო განათლების მიღებას სთავაზობდა, ხოლო „მშრომელთა სოციალისტური პარტიის“ ლიდერი თამაზ ჯაფოშვილი დღევანდელ ევროპასთან შდარებით საბჭოთა სოციალიზმის უპირატესობებზე საუბრობდა. სიუჟეტში არ იყო წარმოდგენილი პოლიტიკური სპექტრის მრავალფეროვნება და იმ პარტიათა პროგრამები, ვინც საგარეო პოლიტიკაში უპირატესობას დასავლეთთან ინტეგრაციას ანიჭებს, რითაც დარღვეული იყო ბალანსი.

საზოგადოებრივი აზრის კვლევის გაშუქება. 23 სექტემბერს ობიექტივის ეთერში გასული სიუჟეტში ამერიკული კვლევითი ორგანიზაცია Wilson Perkins Allen Research (WPA)-ის მიერ ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შესახებ, წინასაარჩევნო პერიოდში კვლევების გაშუქებისას მაუწყებლისთვის კანონმდებლობით სავალდებულო 11 რეკვიზიტიდან მხოლოდ 7 იყო მითითებული.

აღსანიშნავია, რომ WPA-ის მიერ ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგები, არსებითად განსხვავდებოდა ყველა სხვა შესადარებელი საზოგადოებრივი აზრის კვლევების შედეგებისგან. კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით, პოლიტიკური პარტიების რეიტინგში 25%-ით პირველ ადგილზე მყოფ „ქართულ ოცნებას 16 %-ით “პატრიოტთა ალიანსი” მოსდევდა, ხოლო მესამე ადგილს 12%-ით “ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა” იკავებდა, რომელიც ყველა სხვა კვლევაში მეორე ადგილზე იყო.

საარჩევნო კოდექსის თანახმად, ამავე ან სხვა შესადარებელი საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგებში, მნიშვნელოვანი განსხვავებების ან ცვლილებების არსებობის შემთხვევაში, შესაძლებელი უნდა იყოს ამ განსხვავებების ან ცვლილებების დამაჯერებელი მეცნიერული ახსნა. ობიექტივის სიუჟეტში არ აღნიშნულა, თუ რა შეიძლება იყოს WPA-ის მიერ განსხვავებული მონაცემის მიღების მიზეზი, ასევე არ დასახელებულა ისეთი არსებითი ინფორმაცია, როგორიცაა კვლევის მეთოდოლოგია. ამავე დროს აღნიშნული კვლევა სრული სახით არსად გამოქვეყნებულა, ხოლო მედიაში ის “ობიექტივის” გარდა მხოლოდ სააგენტო IPN-მა გააშუქა.

სიუჟეტში სავსებით სამუშაოების შემსრულებელი დასახელებული არ იყო, კომპანიასთან ერთად, არ აღნიშნულა ამავე კვლევის დამკვეთი ან დამფინანსებელი, რამდენმა ადამიანმა განაცხადა უარი ან არ უპასუხა კითხვას, ასევე არ აღნიშნულა კვლევის ცდომილების ფარგლები. აღნიშნული რეკვიზიტი (ცდომილების ფარგლები), კვლევაში მონაწილე ადამიანთა რაოდენობის გათვალისწინებით (1322 ადამიანი), კომპანიის მიერ გამოქვეყნებულ მონაცემთა სწორი

ინტერპრეტაციისთვის აუცილებელ ინფორმაციას წარმოადგენს. სიუჟეტში არ აღნიშნულა სხვა პარტიების მხარდამჭერთა (1%) და გადაუწყვეტელი ამომრჩევლის (18%) პროცენტული მაჩვენებელი და გამოკითხულთა ის ნაწილი (16%), რომელიც ართერთ პოლიტიკურ პარტიას არ უჭერს მხარს, რაც IPN-ის მიერ კვლევის გაშუქებისას აღნიშნული იყო.

განსხვავებები ფიქსირდება IPN-ისა და "ობიექტივის" მიერ WPA კვლევის გაშუქებისას გადმოცემულ შინაარსში. ტელეკომპანია "ობიექტივის" სიუჟეტში, კომპანიის წარმომადგენლის პოლ სტაკენასის, ინგლისურენოვანი კომენტარის ქართული თარგმანის მიხედვით, პოლიტიკურ რეიტინგებში პირველ ადგილს 39%-ით „ქართული ოცნება“ იკავებს. ამავე სიუჟეტში ჩანს, რომ პრეზენტაციისას წარმოდგენილ გრაფიკზე „ქართული ოცნების“ პროცენტული მაჩვენებელი 25%-ია. WPA-ის კვლევის გაშუქებისას IPN-ის სტატიაში „ქართული ოცნება“ პირველ ადგილს ასევე 25%-ით იკავებს.

აღნიშნულ ორ მედიასაშუალებაში განსხვავებულად გაშუქდა საქართველოში კომპანია WPA-ის წარმომადგენლის ვინაობაც. IPN და „ობიექტივი“ თავიანთ მასალებში ერთი და იგივე პიროვნებას სხვადასხვა სახელით წარადგენს. ობიექტივის სიუჟეტში აღნიშნული პიროვნება მოხსენიებულია როგორც პოლ სტაკენასი „საზოგადოებრივი აზრის შემსწავლელი ორგანიზაციის ხელმძღვანელი“, ხოლო IPN-ის ინფორმაციაში იგივე პიროვნება წარდგენილია, როგორც: WPA-ს აღმასრულებელი დირექტორი კრის ვილსონი.

4. ონლაინ მედიის ერთიანი მონაცემები

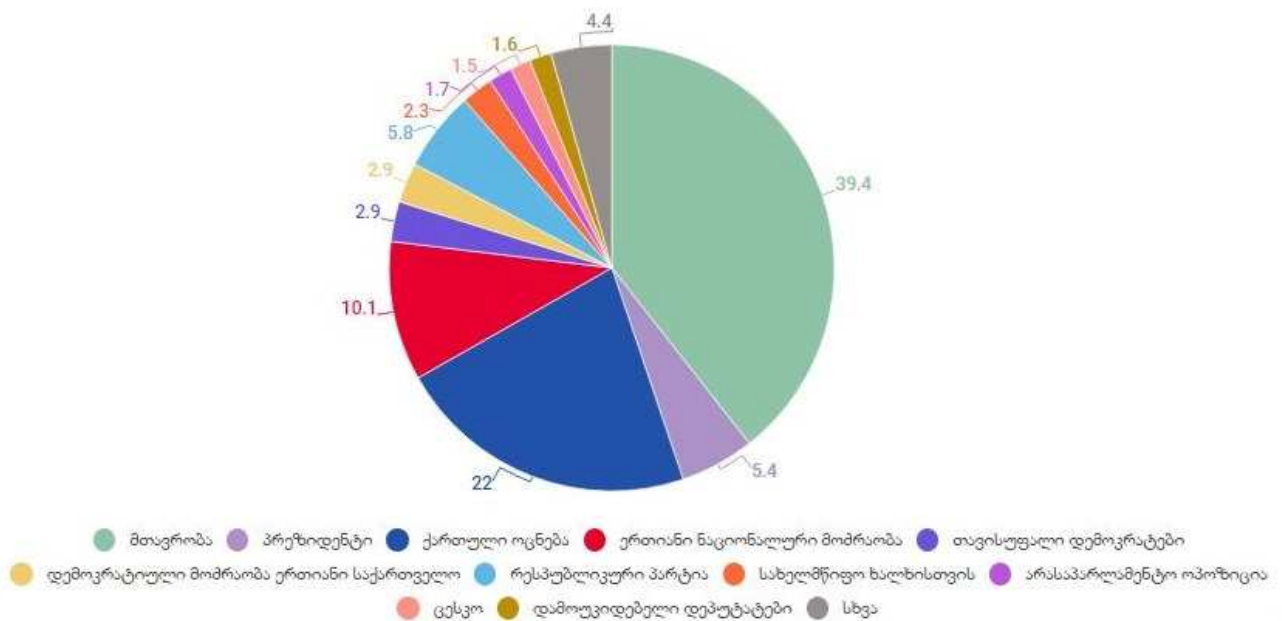
ონლაინ მედიის მონიტორინგი (1 აპრილი - 15 ოქტომბერი, 2016 წელი) აჩვენებს, რომ მთლიან გაშუქებაში (32 009 მასალა) ყველაზე დიდი ადგილი მთავრობასა (39,4%) და „ქართულ ოცნებას“ (22%) დაეთმო, რამაც ჯამურად 61,4% შეადგინა. არსანიშნავია, რომ ონლაინ მედიაში მთავრობა და მმართველი პოლიტიკური პარტია ჯამურად გაცილებით დიდი მოცულობით არიან წარმოდგენილი, ვიდრე სატელევიზიო მედიაში, სადაც ეს მონაცემი 49,98%-ია.

„ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წილი საერთო გაშუქებაში ონლაინ მედიაში 10,1% იყო, რომელსაც რესპუბლიკური პარტია (5,8%), თავისუფალი დემოკრატები (2,9%) და დემოკრატიული მოძრაობა - ერთიანი საქართველოსთვის (2,9%) მოსდევდნენ. არჩევნების წელს დაფუძნებულ პარტიას „სახელმწიფო ხალხისთვის“ ამ მონაცემებში 2,3% უჭირავს, არასაპარლამენტო ოპოზიციას - 1,7%, დამოუკიდებელ დეპუტატებს კი - 1,6%.

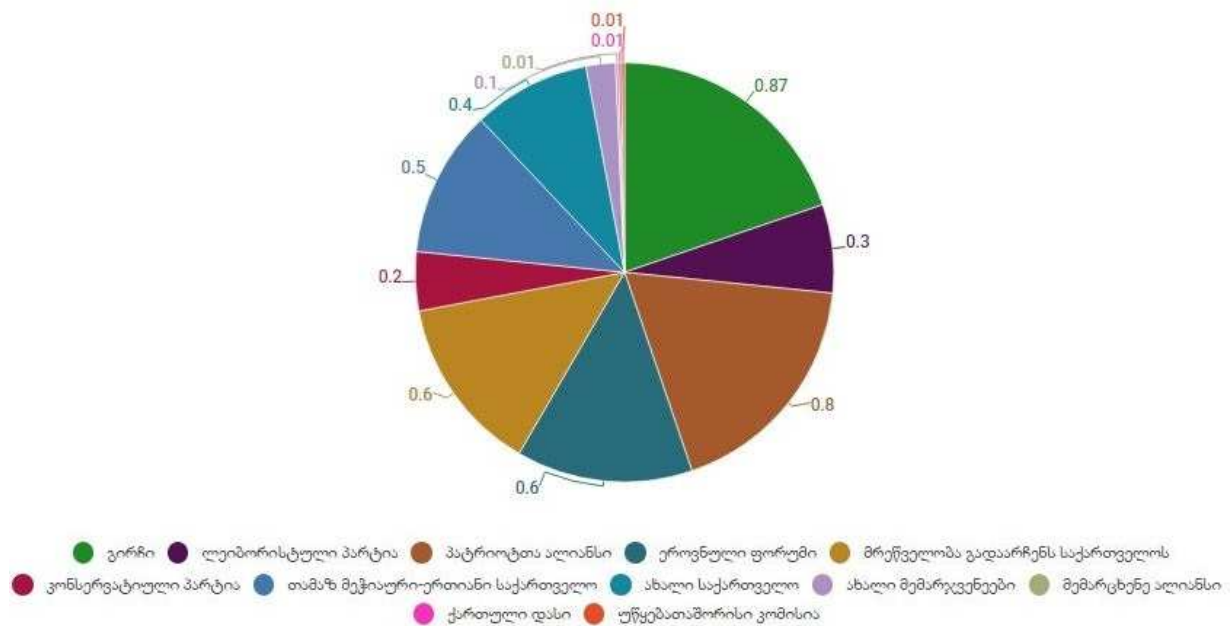
1%-ს ქვემოთ გაშუქებული პარტიების წილი, რომელთა გაშუქება ჯამურად 4,4%-ია, შემდეგნაირად გადანაწილდა: პატრიოტთა ალიანსი (0,8%), ეროვნული ფორუმი და მრეწველობა გადაარჩენს საქართველოს (0,6%), თამაზ მეჭაური-ერთიანი საქართველოსთვის (0,5%), ახალი საქართველო (0,4%), ლეიბორისტული პარტია (0,3%), კონსერვატიული პარტია (0,2%), ახალი მემარჯვენეები (0,1%), გირჩი (0,07%), მემარცხენე ალიანსი და ქართული დასი (0,01%).

ონლაინ-მედიის მთლიან გაშუქებაში პრეზიდენტის წილი - 5,4%, ცესკო - 1,5%, უწყებათაშორისი კომისიის კი 0,01% იყო.

დიაგრამა 4.1 პოლიტიკური სუბიექტებისთვის დათმობილი დრო, ონლაინ-მედია

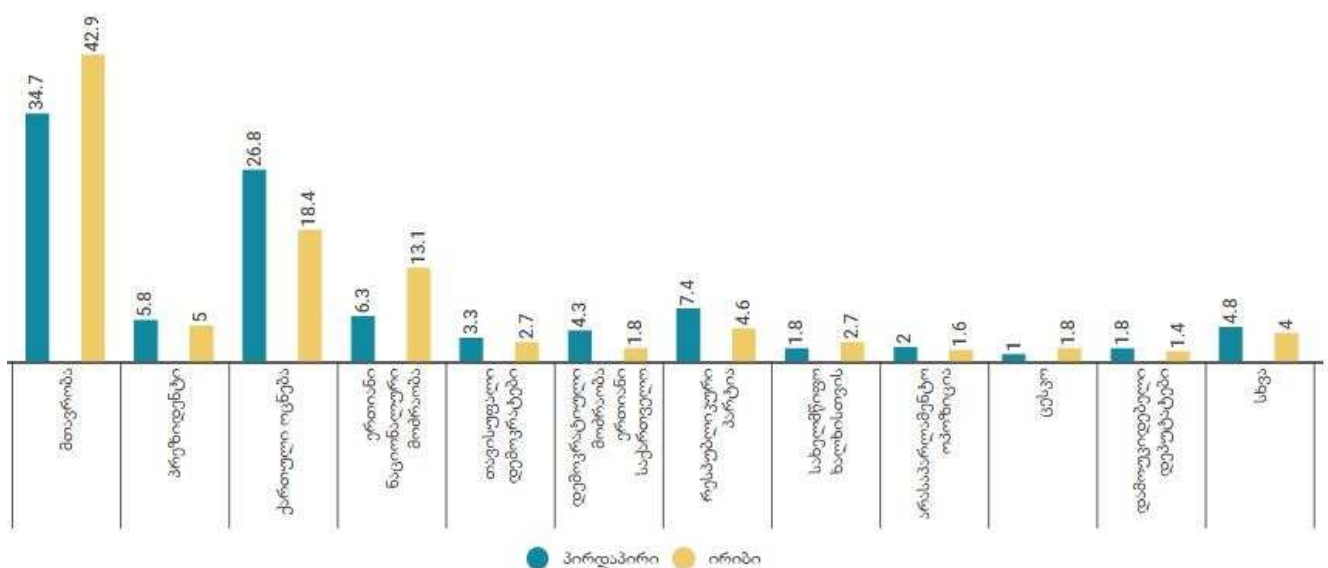
დიაგრამა 4.2. 1%-ზე დაბალი გაშუქების სუბიექტები, ონლაინ მედია

პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი/ირიბი გაშუქება. როგორც მთლიანი, ასევე პირდაპირი და ირიბი გაშუქების მხრივ, ონლაინ მედია ყველაზე მეტ დროს მთავრობასა და „ქართულ ოცნებას“ უთმობდა. მთავრობის შემთხვევაში ირიბი გაშუქება (42,9%) პირდაპირს (34,7%) აჭარბებდა, ხოლო „ქართული ოცნების“ შემთხვევაში პირიქით, პირდაპირი (26,8%) ირიბზე (18,4%) მეტი იყო.

ოპოზიციური პარტიებიდან პირდაპირს ირიბი მხოლოდ ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის (ირიბი 13,1%, პირდაპირი 6,3%) და სახელმწიფო ხალხისთვის (ირიბი 2,7%, პირდაპირი 1,8%) შემთხვევაში აჭარბებდა. სხვა სუბიექტებთან კი ვითარება ერთგვაროვანი იყო საპირისპირო ტენდენცია იკვეთებოდა.

დიაგრამა 4.3 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება

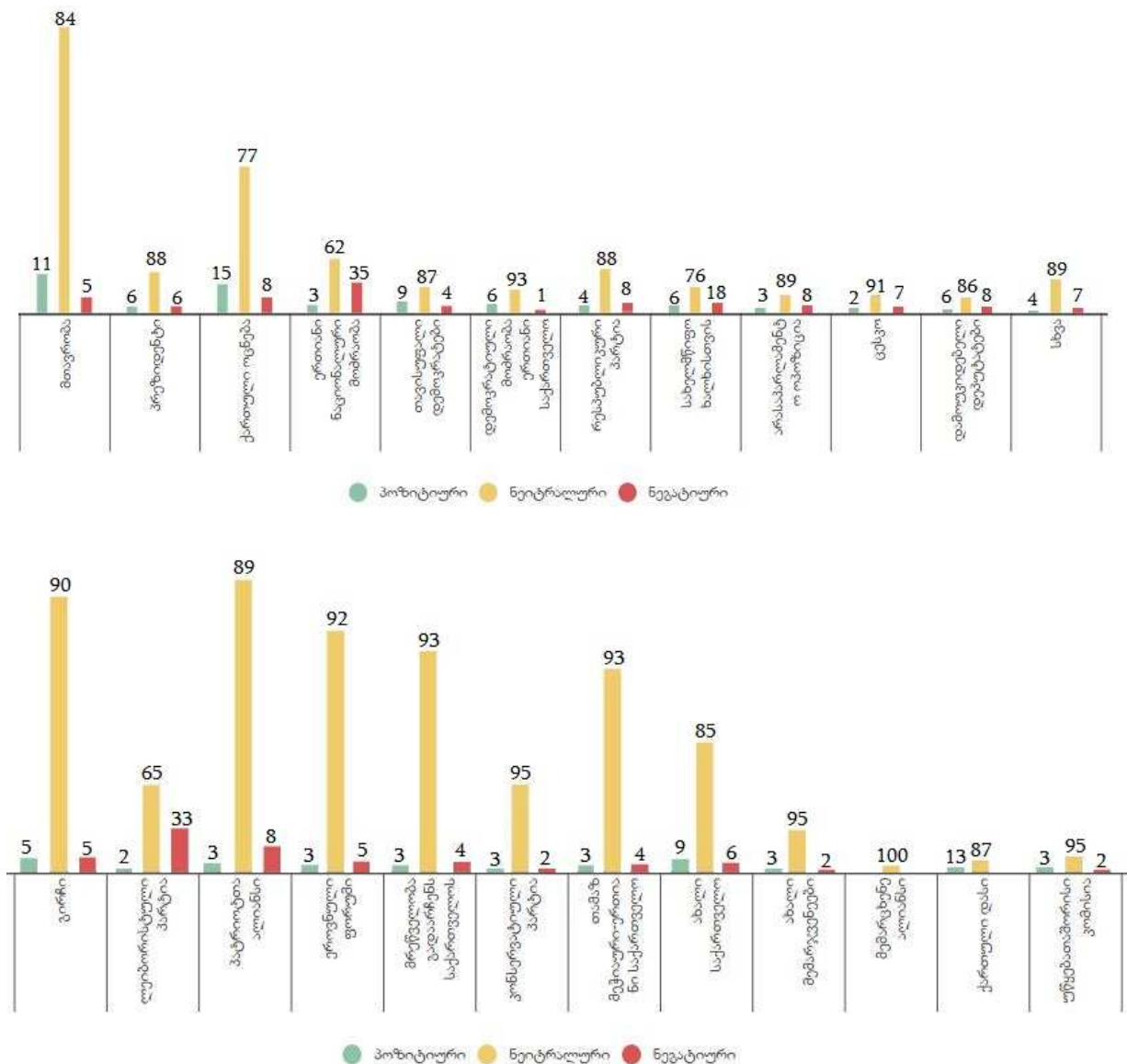
პოლიტიკური სუბიექტების კონტენტი და კონტენტის ტონი. ონლაინ მედიაში ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონით (1%-ზე მაღალი გაშუქების მქონე სუბიექტებიდან) ქართული ოცნება (პოზიტიური 15%, ნეგატიური 8%), მთავრობა (პოზიტიური 11%, ნეგატიური 5%) და თავისუფალი დემოკრატები (პოზიტიური 9%, ნეგატიური 4%) იყვნენ წარმოდგენილი.

ყველაზე მაღალი ნეგატიური ტონით „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (ნეგატიური 35%, პოზიტიური 3%), სახელმწიფო ხალხისთვის (ნეგატიური 18%, პოზიტიური 6%), პატრიოტთა ალიანსი (ნეგატიური 8%, პოზიტიური 3%) და ასევე ლეიბორისტული პარტია (ნეგატიური 33%, პოზიტიური 2%) გაშუქდა, რომლის წილი მთლიან გაშუქებაში 1%-ზე ნაკლებია.

ყველაზე მაღალი ნეიტრალური ტონი „კონსერვატიული პარტიის“ (ნეიტრალური 95%, ნეგატიური 2%), ასევე „ახალი მემარჯვენეების“ (ნეიტრალური 95%, ნეგატიური 2%) და „დემოკრატიული მოძრაობა - ერთიანი საქართველოს“ შემთხვევაში (ნეიტრალური 93%, ნეგატიური 1%) გამოვლინდა.

პრეზიდენტის პოზიტიური და ნეგატიური მონაცემი 6%, ხოლო ნეიტრალური 88%-ია. ცესკო 91%-ით ნეიტრალურად არის გაშუქებული, ნეგატიური მაჩვენებელი კი (7%) პოზიტიურის (2%) პროცენტულ წილს აჭარბებს.

დიაგრამა 4.4 კონტენტის ტონი, ონლაინ მედია

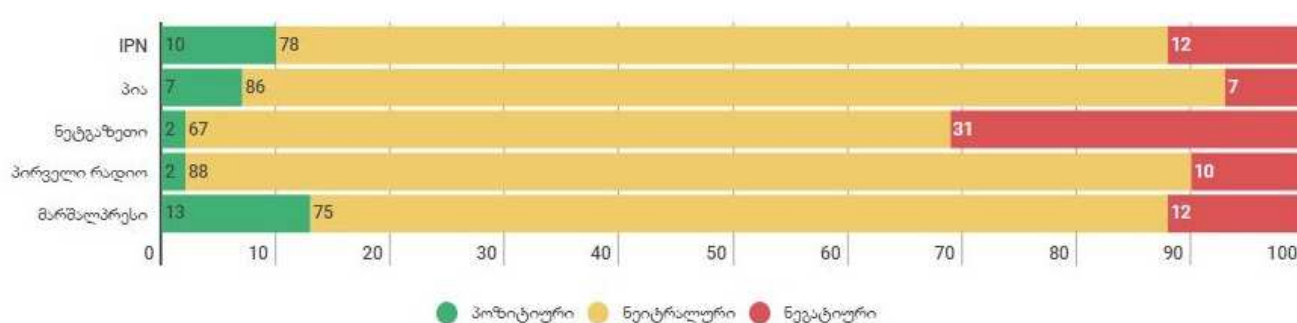
კონტექსტის ტონი. კონტექსტის ტონი წარმოდგენას ქმნის იმ კრიტიკულ თემათა მოცულობაზე, რომლის ფარგლებშიც პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება ხდება. 1 აპრილიდან 15 ოქტომბრამდე პერიოდში ონლაინ-მედიის მონიტორინგი აჩვენებს, რომ მედია საშუალებების მიერ პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქებაში სტატისტიკურად კონტექსტის ნეიტრალური ტონი ჭარბობს.

ყველაზე კრიტიკული მედია-საშუალებაა „ნეტგაზეთი“, სადაც ყველაზე ნეგატიური კონტექსტი (31%) გამოიკეთა, ხოლო პოზიტიური მხოლოდ 2% იყო.

კონტექსტის ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონი მარშალპრესს (13%) ჰქონდა, სადაც ნეგატიური თითქმის იდენტურია (12%). რიგით მეორე მაღალი პოზიტიური წილის მხრივ IPN-ია, თუმცა ნეგატიური კონტექსტის ტონი ამ შემთხვევაში პოზიტიურს აჭარბებს (ნეგატიური 12%, პოზიტიური 10%); ისევე როგორც პირველი რადიოს შემთხვევაშიც (ნეგატიური 10%, პოზიტიური 2%).

სააგენტო PIA-ს ნეგატიური და პოზიტიური მონაცემი თანაბარია და 7%-ს შეადგენს.

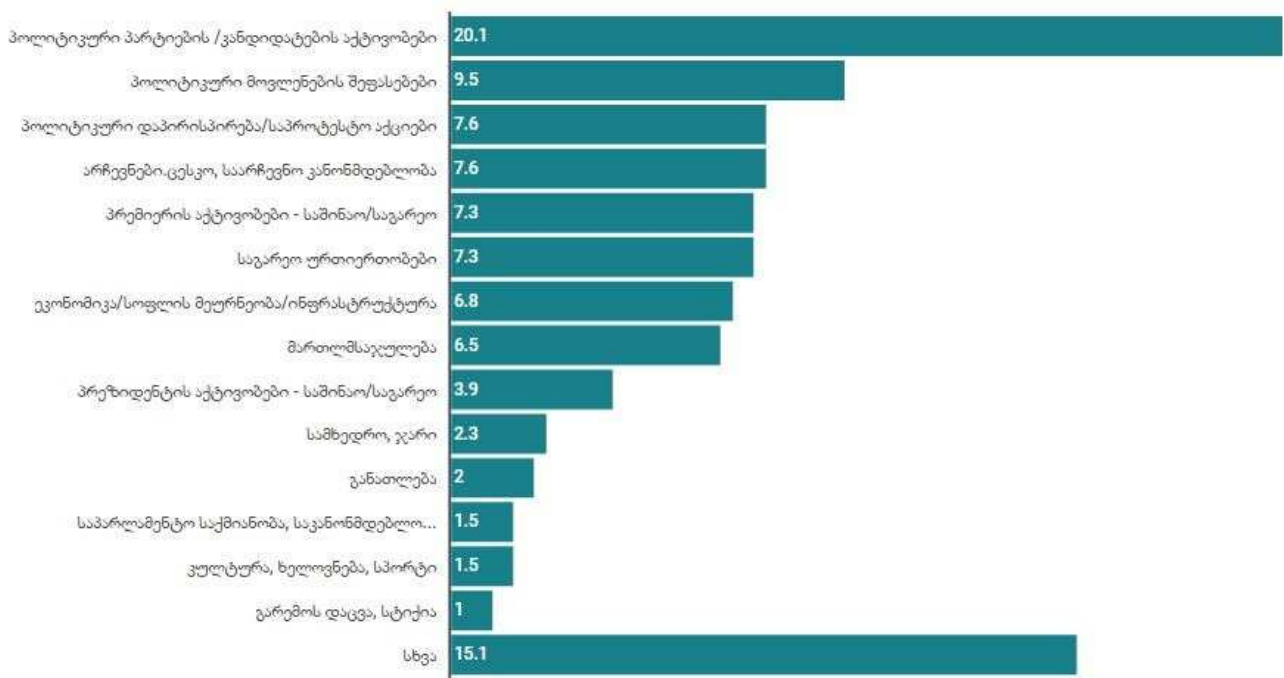
დიაგრამა 4.5 კონტექსტის ტონი, ტელევიზიები

5. პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების თემატიკა

1 აპრილი - 15 ოქტომბრის მონიტორინგის თანახმად, ონლაინ-მედიაში ტელევიზიისგან ნაწილობრივ განსხვავებული სურათი გამოიკვეთა. პირველ ადგილზე აქაც პოლიტიკური პარტიების კანდიდატების აქტივობების გაშუქებაა (20,1%), რომელსაც მოსდევს პოლიტიკური მოვლენების შეფასებები, საარჩევნო სუბიექტების მიერ (9,5%); პოლიტიკური დაპირისპირება/საპროტესტო აქციები (7,6%), არჩევნები, ცესკო (7,6%). პრემიერის აქტივობებისა (7,3%) და საგარეო ურთიერთობების (7,3%) საკითხები თანაბრად არის წარმოდგენილი, მათ ოდნავ ჩამორჩება ეკონომიკა, სოფლის მეურნეობა, ინფრასტრუქტურა (6,8%). ბოლო სამი თემის მაღალი მაჩვენებლით IPN-თან და PIA-სთან საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ გაფორმებული საბიუჯეტო სერვისკონტრაქტებით შეიძლება იყოს განპირობებული, რაც დაფინანსების სანაცვლოდ ინფორმაციის გავრცელებას ითვალისწინებს. ზოგადად, ამ ორი სააგენტოს კონტენტმა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა მოახდინა მთლიანად ონლაინ-მედიის ჯამურ ტენდენციებზე, რადგან აღნიშნულ ორ მედიასაშუალებაში პოლიტიკური სუბიექტების მონაწილეობით გამოქვეყნებული მასალების რაოდენობა 19 490-ს შეადგენს მაშინ, როცა დანარჩენ 3 სააგენტოში სულ 12 519 მასალაა პოლიტიკური სუბიექტებთან დაკავშირებული. ონლაინ-მედიაში ტელევიზიაზე ნაკლები (1%-მდე) მაჩვენებლით არის წარმოდგენილი კონფლიქტების თემატიკა. შენარჩუნებულია განათლების (2%), გარემოს დაცვის (1%), ჯანდაცვის, სოციალურ თემებისა (1%-ზე ნაკლები მაჩვენებლით) და მსგავსი საკითხებისადმი დაბალი ინტერესის ტენდენცია, რაც ტელემედიაშიც დაბალი მონაცემით იყო წარმოდგენილი.

დიაგრამა 5.1 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება

6. ონლაინ მედიის მონაცემები გამოცემების მიხედვით

6.1 ინტერპრესნიუსი

ინტერპრესნიუსის შესახებ: ინტერპრესნიუსი (IPN.ge), რომელიც 2002 წელს დაარსდა, ერთ-ერთი დიდი საინფორმაციო სააგენტოა. სააგენტოს, რომელიც ჰოლდინგ “მედია პალიტრაში” შემავალი გამოცემაა, მეწილეთა კონფიგურაცია რამდენჯერმე შეეცვალა. 2015 წლის თებერვლის მონაცემებით, შპს “ახალი ამბების” მეწილეები არიან: ზაზა ბუაძე 12%, ირაკლი თევდორაშვილი 46%, გიორგი თევდორაშვილი 12%, შპს კვირის პალიტრა 15% (ზაზა ბუაძე, 25%, ირაკლი თევდორაშვილი, 75%) და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება შპს ნიუსრუმი 15% (შპს კვირის პალიტრა 100%). სააგენტოს მეწილეს გიორგი თევდორაშვილს იმავდროულად სატელევიზიო რეიტინგების გამომომი ახალი კომპანიის, “ტრი მედია ინტელიჯენსის” 50%-იან წილი ეკუთვნის. სააგენტოს სხვადასხვა სამინისტროებთან და საბიუჯეტო ორგანიზაციებთან გაფორმებული აქვს კონტრაქტები ინფორმაციის გავრცელებისა და სხვა საინფორმაციო მომსახურების მიზნით, რისთვისაც 2015 წელს 249 352 ლარი მიიღო, რაც სააგენტოებს შორის ერთ-ერთი ყველაზე მაღალი მაჩვენებელია.

რაოდენობრივი მონაცემები

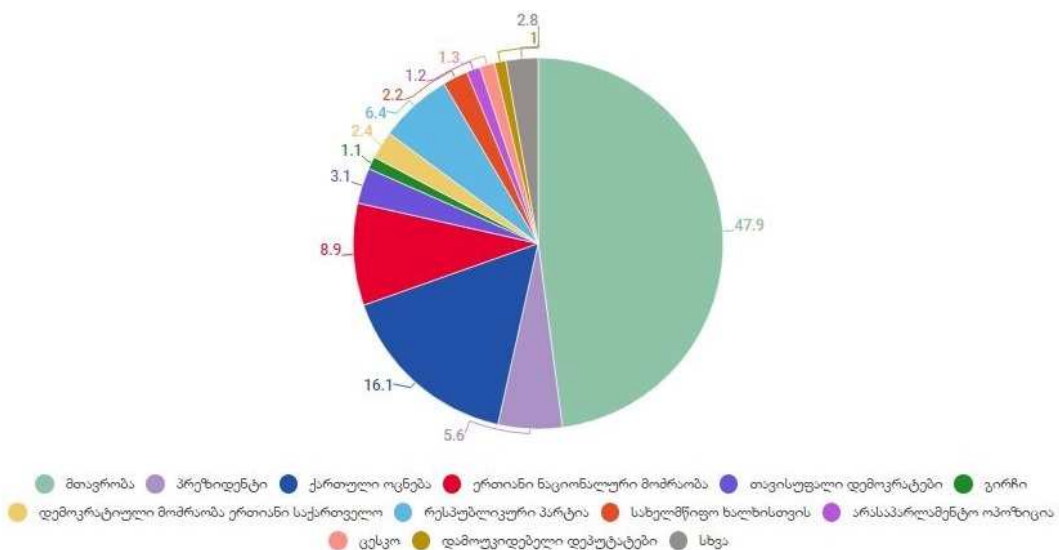
მთლიანი გაშუქება. IPN-მა მთლიანი გაშუქებიდან (12029 ინფორმაცია) ყველაზე მეტი მოცულობა მთავრობას (47,9%) დაუთმო, მმართველ პარტია „ქართული ოცნებას“ კი - 16,1%. ამ ორი სუბიექტის გაშუქება საერთო ჯამში 64%-ია. მთავრობის მაღალი პროცენტი იმითაც შეიძლება იყოს განპირობებული, რომ სამინისტროების უმრავლესობას IPN-თან ინფორმაციის გვარცელებაზე საბიუჯეტო სერვისონტრაქტები აქვს გაფორმებული.

მესამე პოლიტიკური სუბიექტი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (8,9%) მნიშვნელოვნად ჩამორჩებოდა “ქართულ ოცნებას”. სხვა კვალიფიციური პარტიებიდან ყველაზე მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი აქვს რესპუბლიკურ პარტიას 6,4%, რომელსაც თავისუფალი დემოკრატები (3,1%) და დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველოსთვის (2,4%) მოსდევნ. დანარჩენ კვალიფიციურ სუბიექტებს 1%-ზე დაბალი მაჩვენებელი აქვთ.

რაც შეეხება არაკვალიფიციურ პარტიებს, მთლიანი გაშუქების მაჩვენებლით, IPN ყველაზე მეტად აშუქებდა “სახელმწიფო ხალხისთვის” (2,2%) და “გირჩს” (1,1%).

არასაპარლამენტო ოპოზიცია IPN-ზე გაშუქებულია 1,2%-ით, ცესკო 1,3%, დამოუკიდებელი დეპუტატები 1%. პრეზიდენტის გაშუქების წილი კი - 5,6%-ია.

დიაგრამა 6.1.1. პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება - IPN

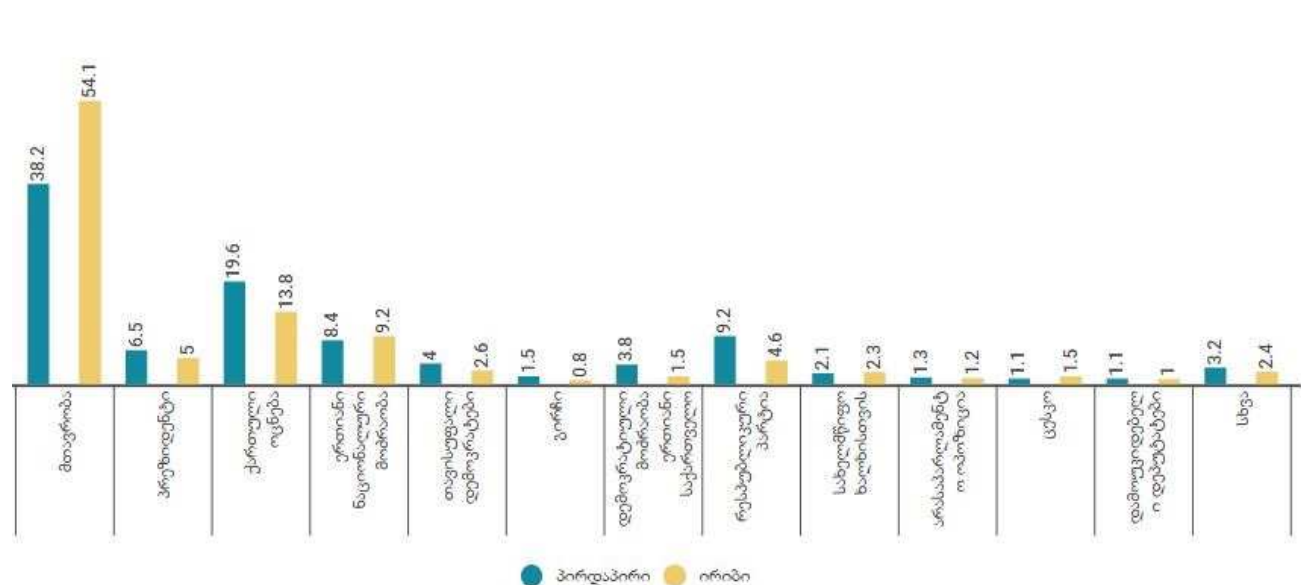

პირდაპირი და ირიბი გაშუქება: სააგენტო მთავრობას უფრო ირიბად (54,1%) აშუქებდა, ვიდრე პირდაპირ (38,2%), რაც ისევდაისევ სამინისტროებიდან მიწოდებული ინფორმაციის ფასიანი სერვისით განთავსებას შესაძლოა უკავშირდებოდეს. "ქართული ოცნების" შემთხვევაში კი პირდაპირი (19,6%) გაშუქების მაჩვენებელი ირიბს (13,8%) აღემატება. იგივე ტენდენცია იკვეთება რესპუბლიკური პარტიის (პირდაპირი 9,2%, ირიბი 4,6%), "თავისუფალი დემოკრატების" (პირდაპირი 4%, ირიბი 2,6%), "დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველოსთვის" (პირდაპირი 3,8%, ირიბი 1,5%), "გირჩის" (პირდაპირი 1,5%, ირიბი 0,8%) შემთხვევაში.

ირიბი გაშუქება პირდაპირს „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ შემთხვევაში (ირიბი 9,2%, პირდაპირი 8,4%) აღემატება. სხვა კვალიფიციურმა პარტიებმა 1%-ზე ნაკლები შედეგი აჩვენეს.

სხვა სუბიექტების შემთხვევაში ერთგვაროვანი სურათი იკვეთება და დიდი სხვაობები არ აღინიშნება.

დიაგრამა 6.1.2. პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება - IPN

კონტენტის ტონი სუბიექტების გაშუქებაში. ზოგადი ნეიტრალური გაშუქების პირობებში, რამდენიმე სუბიექტის შემთხვევაში ნეგატიური გაშუქების ტონი პოზიტიურზე მაღალია.

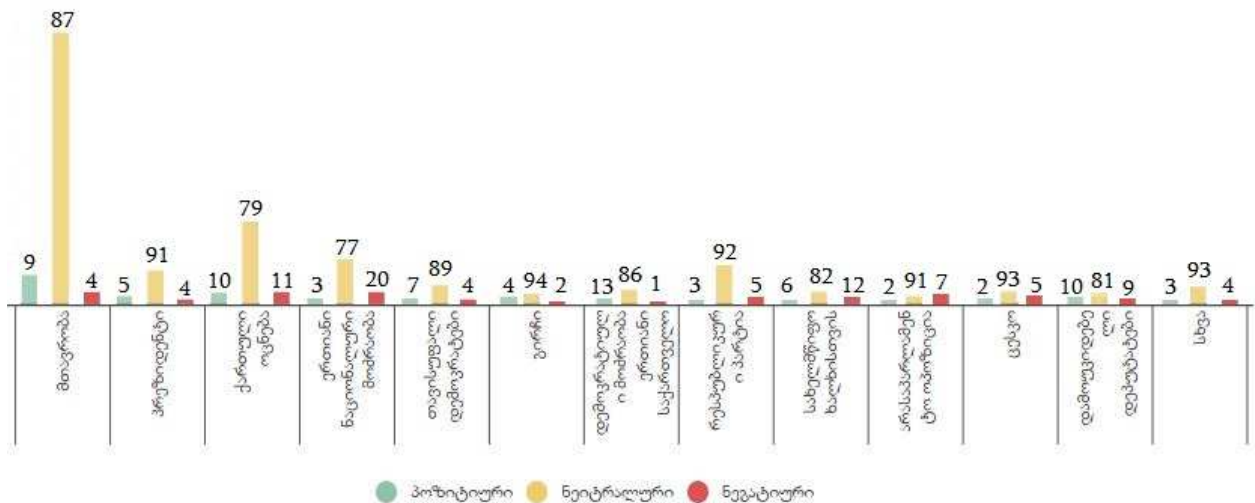
მთავრობა გაშუქებულია 87% ნეიტრალურად, ნეგატიურ წილს (4%) პოზიტიური (9%) აჭარბებს, "ქართული ოცნების" შემთხვევაში კი სხვაობა მცირედია (ნეგატიური 11%, პოზიტიური 10%).

მკვეთრი სხვაობაა ნეგატიურსა და პოზიტიურს შორის "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" (ნეგატიური 20%, პოზიტიური 3%); ასევე „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (ნეგატიური 12%, პოზიტიური 6%) შემთხვევაში. ნეგატიური ტონი პოზიტიურს ასევე აღემატება რესპუბლიკურ პარტიასთან მიმართებითაც (ნეგატიური 5%, პოზიტიური 3%).

რაც შეეხება სხვა კვალიფიციურ პარტიებს, „დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველოს“ შემთხვევაში პოზიტიური (13%) მკვეთრად აღემატება ნეგატიურს (1%); ისევე, როგორც "თავისუფალი დემოკრატების" (პოზიტიური 7%, ნეგატიური 4%).

პრეზიდენტის ინსტიტუტი, მეტწილად, ნეიტრალურად გაშუქდა (91%), თითქმის თანაბარი პოზიტიური (5%) და ნეგატიური (4%) კონტენტის ტონით.

დიაგრამა 6.1.3 პოლიტიკური სუბიექტების კონტენტის ტონი - IPN

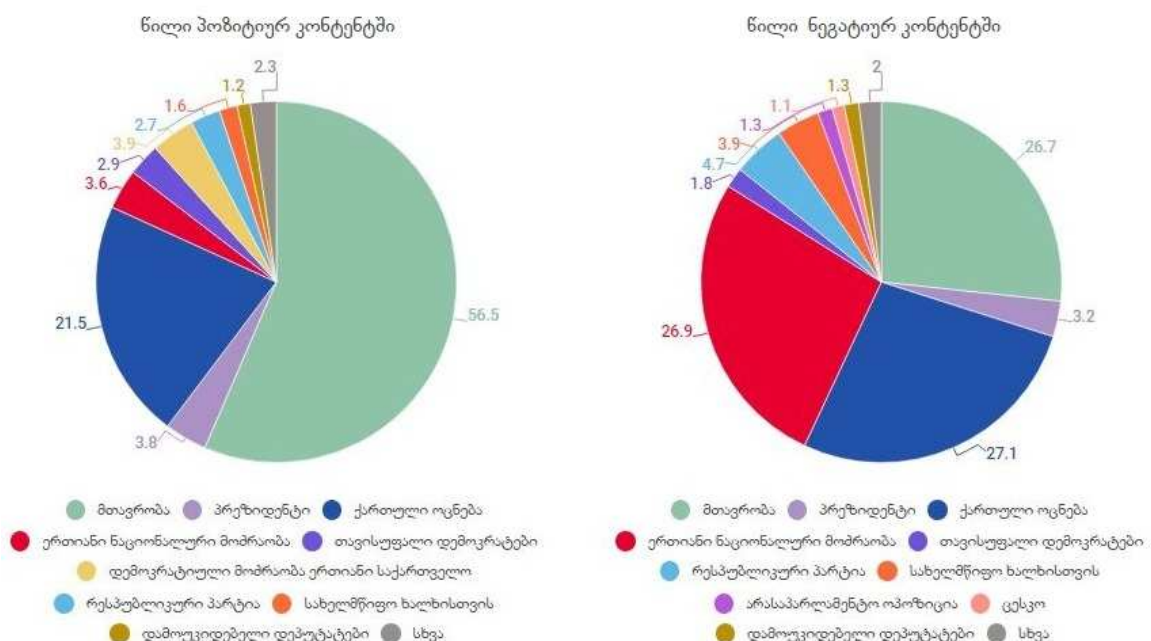

სუბიექტების წილი სააგენტოს ნეგატიურ და პოზიტიურ კონტენტში. პოზიტიური გაშუქების ყველაზე მაღალი წილი IPN-ზე მთავრობაზე მოდის (პოზიტიური 56,5%, ნეგატიური 26,7%), რომელსაც მოსდევს მმართველი პარტია - "ქართული ოცნება" (პოზიტიური 21,5%, ნეგატიური 27,1%). ჯამში ამ ორ სუბიექტზე პოზიტიური ტონის კონტენტის 78% მოდის, ნეგატიურის კი 53,8%.

პოზიტიური გაშუქებით, რიგით მესამე პარტია - „თავისუფალი დემოკრატები“ - მნიშვნელოვნად ჩამორჩება "ქართულ ოცნებას" და მთავროვას (პოზიტიური 2,9%, ნეგატიური 1,8%). ნეგატიური კონტენტის ტონი მნიშვნელოვნად აჭარბებს პოზიტიურ ტონს "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" შემთხვევაში (ნეგატიური 26,9%, პოზიტიური 3,6%). ნეგატიურ კონტენტში წილი "რესპუბლიკური პარტიისა" (ნეგატიური 4,7%, პოზიტიური 2,7%) და "სახელმწიფო ხალხისთვის" (ნეგატიური 3,9%, პოზიტიური 1,6%) შემთხვევაშიც აღემატება ნეგატიურს.

პრეზიდენტის პოზიტიური კონტენტის ტონი 3,8%, ხოლო ნეგატიური 3,2% იყო; ცესკოს კი ნეგატიური - 1,1%, პოზიტიური - 0,3%.

დიაგრამა 6.1.4 პოლიტიკური სუბიექტების წილი პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში

ბალანსი/ფასიანი სტატიების პრაქტიკა. IPN დამკვიდრებული აქვს მოვლენათა გაშუქების პრაქტიკა, როცა ფაქტობრივი ინფორმაციის გაშუქება მხოლოდ ერთ წყაროზე დაყრდნობით, ამ წყაროს გადამოწმების გარეშე ხდება. მართალია, შემდეგ ინფორმაციებში სააგენტო მეორე მხარის პოზიციის გაშუქებასაც ახდენს, თუმცა ეს მიდგომა ყოველთვის ვერ ახდენს არაზუსტი ინფორმაციის გავრცელების ფაქტის დაბალანსებას.

მაგალითად, 20 აგვისტოს 14:33 წუთზე სააგენტომ გაავრცელა ინფორმაცია სათაურით: „პაატა ბურჭულაძის მოძრაობა ფოთის ორგანიზაციის 50-მდე წევრმა დატოვა“. სააგენტო მტკიცებით ფორმაში გვაწვდის ინფორმაციას პარტიის 50 წევრის მიერ დატოვების ფაქტის შესახებ მაშინ, როცა ინფორმაციის წყარო მხოლოდ ფოთის ორგანიზაციის აღმასრულებელი მდივანია. სააგენტომ ინფორმაცია პარტიასთან გადამოწმების, ან დოკუმენტური დასაბუთების გარეშე გაავრცელა.

ამ ფაქტის უარყოფა და შეფასება პაატა ბურჭულაძის მოძრაობის მიერ სააგენტომ სათაურით „კოტე კემულარია - ფოთში მოძრაობა „სახელმწიფო ხალხისთვის“ არა 50 კაცმა, არამედ ოთხმა აქტივისტმა დატოვა“ გაავრცელა 19:57 წუთზე, ანუ დღის ბოლოს. მნიშვნელოვანია, რომ აღნიშნულ ინფორმაციაში სათაურშივეა მინიშნებული ინფორმაციის წყარო, განსხვავებით პირველი შემთხვევისა, რაც მიგვანიშნებს, რომ ეს მხარის პოზიციაა. ამასთან, აღნიშნული ინფორმაცია გავრცელებულია (NS) ნიშნით, რაც რეკლამის, ანუ დაფინანსებული მასალის ნიშანია. შესაბამისად, სააგენტომ ერთი მხარის ინფორმაცია, ამასთან, მტკიცებითი ფორმით გაავრცელა საინფორმაციო ფორმატით, მასზე გამომხატურება კი - რეკლამის ფორმით, რაც წინასაარჩევნოდ პოლიტიკური სუბიექტებისადმი თანაბარი მიდგომის პრინციპის დარღვევაა. გარდა ამისა, საბოლოოდ, გაურკვეველი დარჩა, რეალურად, რამდენმა წევრმა დატოვა პაატა ბურჭულაძის პარტია, რადგან ორივე მხარის ინფორმაცია ურთერთგამომრიცხავია და სხვა წყაროებთან გადამოწმება ან დოკუმენტური დასაბუთების მოძიება ამ მიმართულებით სააგენტოს არ უცდია.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ერთ წყაროზე (პარტიიდან გასული პირის ინფორმაციაზე) დაყრდნობით პაატა ბურჭულაძის მოძრაობის წევრების მიერ პარტიის დატოვების ფაქტი სააგენტომ 12-დან 23 აგვისტოს პერიოდში 9-ჯერ გააშუქა. მათ შორის ერთ-ერთი, 21 აგვისტოს, სათაურით - „პაატა ბურჭულაძის პარტია ახალქალაქსა და ნინოწინდაში მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატმა დატოვა“, სარეკლამო ნიშნით NS გამოქვეყნდა, რაც იმას ნიშნავს, რომ მასალა „სახელმწიფო ხალხისთვის“ პარტიის ოპონენტმა დააფინანსა.

პაატა ბურჭულაძის პარტია ახალქალაქსა და ნინოწინდაში მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატმა დატოვა

12:06 21-08-2016

მოძრაობის "პაატა ბურჭულაძე - სახელმწიფო ხალხისთვის" ახალქალაქსა და ნინოწინდაში მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატმა არტიუშ ამბარცუმიანმა პარტია დატოვა და ბურჭულაძის პარტიის სახელით კენჭს ალბარ იყრის.

როგორც "ინტერპრესნიუსს" არტიუშ ამბარცუმიანმა განუცხადა, პარტიის დატოვების მიზეზი, ვაშაძე-ჭაფარიძე-ახალი მემარჯვენეების ბლოკთან გაერთიანება გახდა. მისივე თქმით, პარტია ასევე აღნიშნულ რეგიონში მომუშავე აქტივისტების უმეტესობამაც დატოვა, თუმცა, ზუსტ

რაოდენობას, ბურჭულაძის პარტიის ყოფილი წევრი ვერ ასახელებს. პარტიაში არსებულ ფინანსურ პრობლემებზე ისიც ღიბად საუბრობს.

"თავდაპირველად 2-3 თვის განმავლობაში აგვიანებდნენ ხელფასების გაცემას აგიტატორებისთვის. ადგილზე ჩვენ კარგად ვმუშაობდით და არ მინდოდა მოტყუებული ვყოფილიყავი და მომეტყუებინა ჩემი მომხრეები.

ამის შემდეგ კი, როდესაც გაერთიანდნენ "ნაციონალური მოძრაობის" სატელიტებთან, საჭიროდ ჩავთვალე აუცილებლად დამეტოვებინა პარტია, რადგან ამ ბრძოლაში არ მინდა იმ ადამიანებთან ერთად მონაწილეობა მივიღო, რომლებსაც ქართველი ხალხი მიუღებლად მიიჩნევს", - განაცხადა არტიუშ ამბარცუმიანმა.

NS

საზოგადოებრივი აზრის კვლევის გაშუქება/ფაქტობრივი უზუსტობა. 23 სექტემბერს IPN-ის მიერ გამოქვეყნებული სტატია, ამერიკული კომპანია Wilson Perkins Allen Research (WPA)-ის ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგებს ასახავდა.

აღსანიშნავია, რომ კომპანია Wilson Perkins Allen Research-ის კვლევა მხოლოდ ორმა მედიასაშულებამ (IPN, ობიექტივი) გააშუქა, ამასთან WPA-ის კვლევის შედეგები, არსებითად განსხვავდებოდა წინასაარჩევნო პერიოდში გამოქვეყნებული, მსგავსი პოლიტიკური კვლევებისგან. WPA-ის მონაცემებით, პოლიტიკური პარტიების მხარდამჭერთა პროცენტული მაჩვენებლები შემდეგნაირად გადანაწილდა: „ქართული ოცნება“-25%, „პატრიოტთა ალიანსი“-16%, „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“-12%, რომელიც ყველა სხვა კვლევაში, პოლიტიკური პარტიების რეიტინგში მეორე ადგილს იკავებდა. სხვა კვლევებთან მიმართებაში, WPA-ის მონაცემთა აშკარა სხვაობა სტატიაში არ აღნიშნულა, ასევე არ იყო მსგავსი მონაცემების მიღების შესაძლო მიზეზები ან მეცნიერული ახსნა. IPN-ის რედაქციას ჩატარებული კვლევის მეთოდი არ გამოუქვეყნებია.

სტატიაში ფაქტობრივი უზუსტობაც ფიქსირდება. ავტორი აღნიშნავს, რომ კვლევის შედეგები, საზოგადოებას, კომპანიის აღმასრულებელმა დირექტორმა, კრის ვილსონმა წარუდგინა, თუმცა სტატიაზე პოლ სტაკენასის ფოტოა დართული. აღნიშნული პირი WPA-ის კვლევის შედეგებს ტელეკომპანია ობიექტივის ეთერით გასულ სიუჟეტშიც წარადგენს და მოხსენიებულია როგორც: „საზოგადოებრივი აზრის შემსწავლელი ორგანიზაციის ხელმძღვანელი“.

კვლევის გაშუქებისას, გამომცემლობამ წინასაარჩევნო პერიოდში კანონმდებლობით გათვალისწინებული 11 რეკვიზიტიდან 7 სრულყოფილად, ერთი ნაწილობრივ დაასახელა, ხოლო 3 რეკვიზიტი (კვლევაში დასმული კითხვების ზუსტი ფორმულირება, ცდომილების ფარგლები და ინფორმაცია იმ ფაქტორების შესახებ, რაც კვლევაზე ახდენს გავლენას) არ დაუსახელებია.

დაფინანსებული მასალების პრაქტიკა/იდენტიური მასალები. 12 ოქტომბერს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ოფიციალურ გვერდზე განთავსებული ინფორმაცია, IPN-მა, მარშალპრესმა და PIA-მ თავიანთ ონლაინ გამოცემებში გამოაქვეყნეს. სტატია შინაგან საქმეთა მინისტრის, გიორგი მღებრიშვილის მიერ გორში სახანძრო სამაშველო სამსახურის განახლებული შენობის გახსნას ეხებოდა.

მარშალპრესსა და PIA-ზე გამოქვეყნებული სტატიების სათაურები და ტექსტები სამინისტროს ვებგვერდზე განთავსებული ინფორმაციის იდენტური იყო, ხოლო IPN-მა სტატიის სათაური და ტექსტი მცირე ცვლილებებით გამოაქვეყნა. სამი ონლაინ გამოცემიდან მასალის სარეკლამო ხასიათი მხოლოდ IPN-ს ჰქონდა მითითებული.

	ოფიციალური ვებგვერდი	IPN	PIA	მარშალპრესი
სათაური	გიორგი მღებრიშვილმა გორში შსს-ს სახანძრო-სამაშველო სამსახურის განახლებული შენობა გახსნა	შს მინისტრმა გორში შიდა ქართლის საგანგებო სიტუაციების მართვის სამმართველოს განახლებული შენობა გახსნა	გიორგი მღებრიშვილმა გორში შსს-ს სახანძრო-სამაშველო სამსახურის განახლებული შენობა გახსნა	გიორგი მღებრიშვილმა გორში შსს-ს სახანძრო-სამაშველო სამსახურის განახლებული შენობა გახსნა
გამოქვეყნების ფორმა		მცირე მოდიფიცირებით	უცვლელი სახით	უცვლელი სახით
რეკლამის ნიშანი		*	X	X

6.2 PIA

PIA-ს შესახებ: საინფორმაციო სააგენტო "პირველი" 2006 წლის ნოემბერში დაარსდა და იგი კოალიცია "ქართულ ოცნებაში" 2016 წლის მაისამდე შემავალი პარტიის, "ეროვნული ფორუმის" წარმომადგენლის, ანუ მართაძის სახელს უკავშირდება. 2010 წელს შპს „პირველის“ 100%-იანი წილის მფლობელი ლევან მართაძე იყო, 2013 წელს სააგენტო ხვია სეძანიაზე იყო გაფორმებული, ხოლო 2014 წლიდან 100%-იანი წილის მფლობელი დიმიტრი ტიკარაძეა. PIA-სთან შემდეგი გამოცემებია დაკავშირებული: Daijesti.ge, rubrica.ge, funtime.ge. სააგენტოს 2015 წელს საბიუჯეტო კონტრაქტებიდან 80 236 ლარის შემოსავალი აქვს მიღებული.

რაოდენობრივი მონაცემები

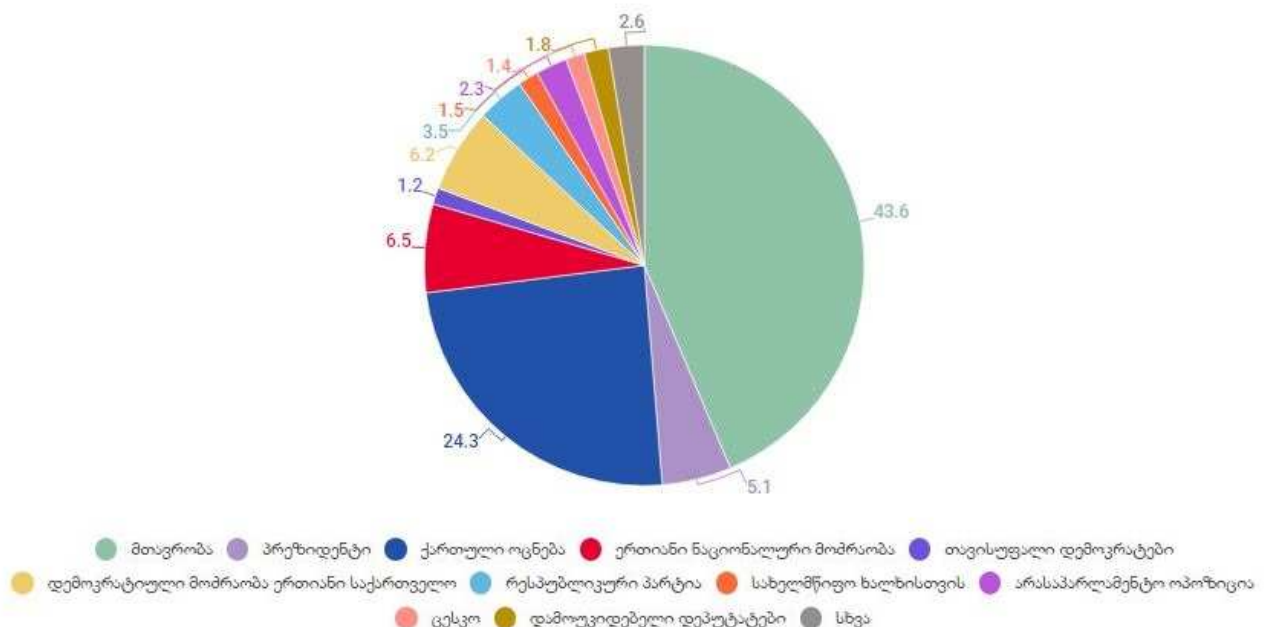
მთლიანი გაშუქება: სააგენტო პია-ს მონიტორინგი (1 აპრილი-15 ოქტომბერი) გვიჩვენებს, რომ პოლიტიკურ სუბიექტთა საერთო გაშუქებაში (7461 ინფორმაცია) ისევე, როგორც სააგენტოების უმრავლესობაში, გამოკვეთილია ორი ყველაზე აქტიურად გაშუქებული პოლიტიკური სუბიექტი: პარტია „ქართული ოცნება“ (24,3%), მთავრობა (43,6%) (ჯამში 67,9%) პროცენტია, რაც ყველაზე მაღალი მაჩვენებელია ონლაინ-მედია საშუალებებიდან. გაშუქებით მესამეა პარტია არის „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (6,5%). მას ოდნავ ჩამორჩება პარტია „დემოკრატიული მოძრაობა - ერთიანი საქართველოსთვის“, რომელსაც 6,2% აქვს, რაც ასევე ერთ-ერთი ყველაზე მაღალი მაჩვენებელია.

პიას მთლიან გაშუქებაში კვალიფიციური პარტიებიდან რიგით შემდეგი რესპუბლიკური პარტია, რომელსაც 3,5% აქვს. თავისუფალი დემოკრატების წილი 1,2%-ია. სხვა კვალიფიციურ პარტიებს 1%-ზე დაბალი მაჩვენებლები აქვთ.

2006 წელს შექმნილი პარტიებიდან ყველაზე მეტი 1,5%-ით გაშუქებულია "სახელმწიფო ხალხისთვის".

პრეზიდენტის ინსტიტუტის გაშუქებაა 5,1%, ცესკოსი 1,4%.

დიაგრამა 6.2.1 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება - პია

პირდაპირი და ირიბი გაშუქება: პია მთავრობას ირიბად (46,9%) უფრო დიდი მოცულობით აშუქებს, ვიდრე პირდაპირ (40%). პარტია ქართული ოცნების შემთხვევაში პირიქით არის, პირდაპირი მონაცემია 28,8%, ხოლო ირიბი - 20,2%. ამ ორი სუბიექტის ჯამური მაჩვენებელია 68,8% პირდაპირი, 67,1% ირიბი.

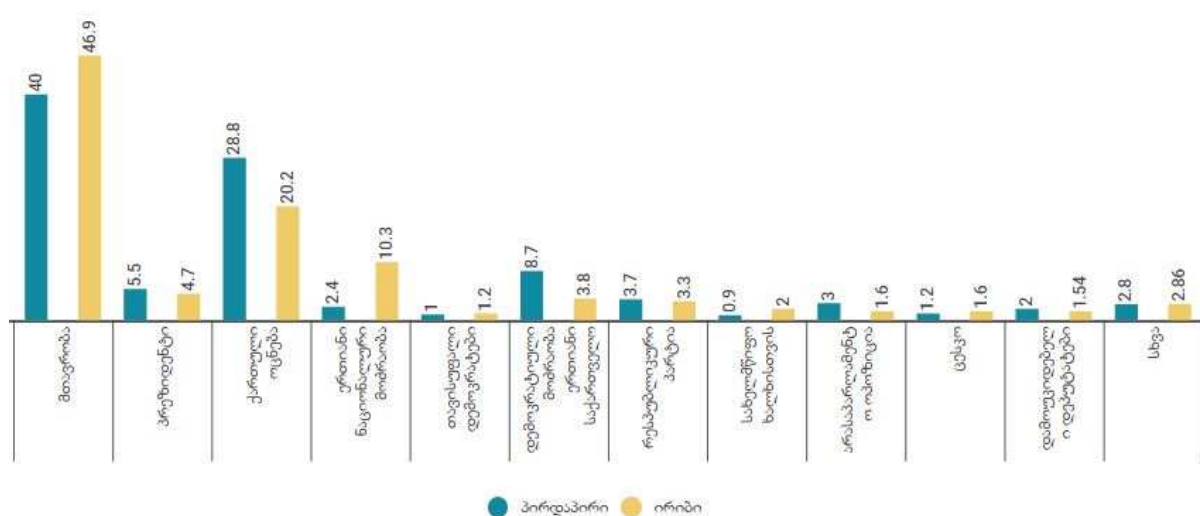
მესამე სუბიექტია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“, რომლის გაშუქებაშიც ირიბი ფორმა (10,3%) თითქმის 5-ჯერ აღარბებს პირდაპირს (2,4%).

კვალიფიციური პარტიებიდან პირდაპირი ფორმით გაშუქების დროს შენარჩუნებულია მთლიანი გაშუქების ტენდენცია და ყველაზე მაღალი მაჩვენებლით შუქდება "დემოკრატიული მოძრაობა - ერთიანი საქართველო" (პირდაპირი 8,7%), ხოლო ამ პარტიის ირიბი მაჩვენებელი 3,8%-ია. რესპუბლიკურ პარტიასთან თითქმის თანაბარია პირდაპირი (3,7%) და ირიბი (3,3%) გაშუქების მონაცემები. თავისუფალი დემოკრატების პირდაპირი გაშუქების წილი 1%-ია, ირიბი - 1,2%.

სხვა არაკვალიფიციური პარტიებიდან ირიბი ფორმით ყველაზე მეტად შუქდება პარტია "სახელმწიფო ხალხისთვის" (2%), რომლის პირდაპირი გაშუქების ფორმის პროცენტული წილი 0,9%-ია.

პრეზიდენტის შემთხვევაში პირდაპირი (5,5%) აღარბებს ირიბს (4,7%) და ცესკოსთან ირიბი (1,6%) მეტია პირდაპირზე (1,2%).

დიაგრამა 6.2.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი და ირიბი გაშუქება - პია

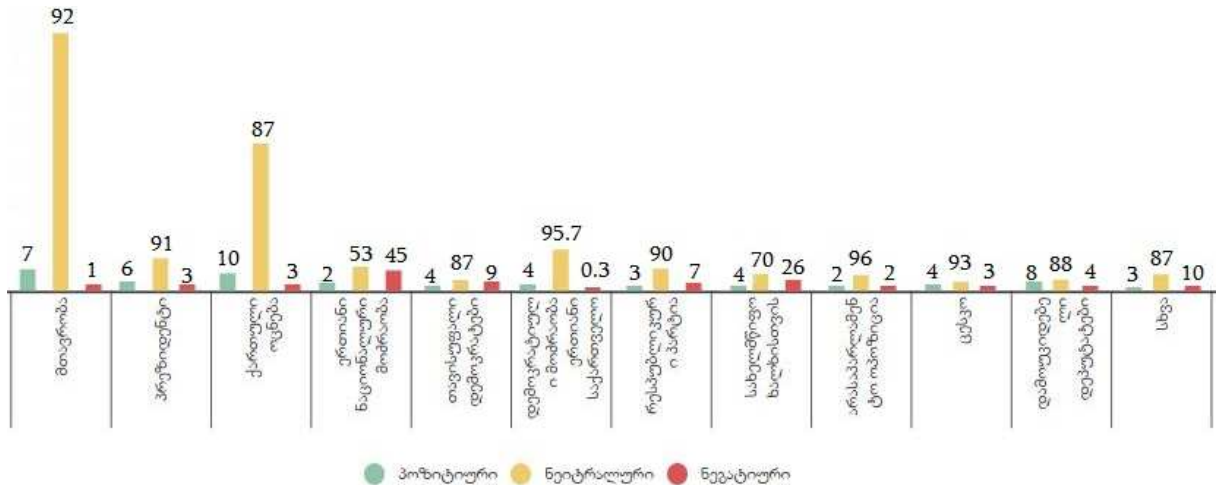

კონტენტის ტონი სუბიექტების გაშუქებაში: პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების კონტენტის ტონის ანალიზი აჩვენებს, რომ სააგენტო ყველა სხვა მედიასაშუალებასთან შედარებით ნაკლები ნეგატიური კონტენტის ტონით (1%) აშუქებს მთავრობას (პოზიტიური კონტენტის ტონია 7%) და „ქართულ ოცნებას“ (პოზიტიური ტონი 10%, ნეგატიური 3%).

რამდენიმე სუბიექტის შემთხვევაში საკმაოდ მაღალია ნეგატიური გაშუქების ტონი: "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა" (ნეგატიური 45%, ნეიტრალური 53%, პოზიტიური 2%); პარტია "სახელმწიფო ხალხისთვის" (ნეგატიური 26%, ნეიტრალური 70%, პოზიტიური 4%).

სააგენტო ყველაზე ნეიტრალური ტონით (96%) არასაპარლამენტო ოპოზიციას აშუქებს, 95,7%-ით პარტია "დემოკრატიული მოძრაობა - ერთიანი საქართველო" (რომელსაც ყველაზე ნაკლები ნეგატიური კონტენტის ტონი 0,3% აქვს) და 93%-ით ცესკოს აშუქებს (პოზიტიური 4%, ნეგატიური 3%); პრეზიდენტის კონტენტის ტონის მაჩვენებელია 6% პოზიტიური, 3 % ნეგატიური.

დიაგრამა 6.2.3 პოლიტიკური სუბიექტების კონტენტის ტონი

სუბიექტების წილი ძელავიზიის პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში: პოზიტიური კონტენტის ტონით გაშუქებაში ყველაზე მაღალი წილი მთავრობას აქვს (პოზიტიური 45,3%, ნეგატიური 7,1%); მას მოსდევს ქართული ოცნება, რომლის წილი პოზიტიურ კონტენტში 36,9%-ია, ხოლო ნეგატიური ტონი 12,5%. შესაბამისად, პოზიტიური გაშუქების კონტენტში „ქართული ოცნების“ და მთავრობის წილი ჯამურად 82,2%-ს შეადგენს და ყველა სხვა სუბიექტზე სულ 17,8% მოდის.

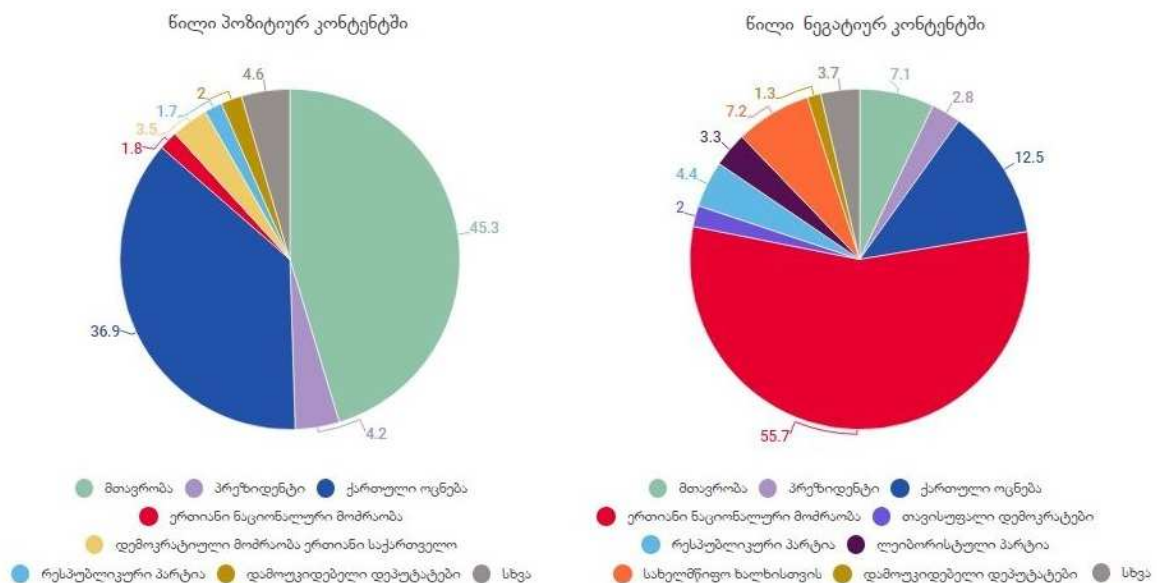
ნეგატიურ კონტენტში ყველაზე მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ აქვს 55,7% (პოზიტიური მხოლოდ 1,8%-ია). მას ჩამორჩება პარტია "სახელმწიფო ხალხისთვის" 7,2% (პოზიტიური 0,88%).

პოზიტიური ტონის კონტენტში შემდეგი ადგილი წილით აქვს პრეზიდენტს, რომლის წილიც 4,2%-ია (ნეგატიური 2,8%).

კვალიფიციური პარტიებიდან ყველაზე ნაკლებად ნეგატიურად შუქდება თავისუფალი დემოკრატები (2%) და დამოუკიდებელი დეპუტატები (1,3%). ლეიბორისტული პარტია ნეგატიურად 3,3%-ით შუქდება, ხოლო პოზიტიურად 1,7%.

ცესკოს მონაცემები პოზიტიურ კონტენტში 0,8%-ია, ხოლო ნეგატიურის 0,7%.

დიაგრამა 6.2.4 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების წილი სააგენტოს პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტის ტონში

თვისებრივი მონაცემები

ფაქტობრივი სიზუსტე/ბალანსი. 20 სექტემბერს სააგენტო PIA-მ სათაურით "სანდრა რულოვსმა ჯერ იმ პატიმართა ჭირისუფლებს უპასუხოს, ვისაც გაფატრული გვამები მიუტანეს" გააშუქა „პატრიოტთა ალიანსის“ მაჟორიტარობის კანდიდატის ლალი მაროშკინას მიერ გადაცემა 2030-ისთვის მიცემული ინტერვიუს ფრაგმენტი. რესპონდენტი ნაციონალური მოძრაობის ზუგდიდის მაჟორიტარობის კანდიდატს, ყოფილ პირველ ლედის სანდრა რულოვსს ბრალს სდებს ქალთა კოლონიაში პატიმრებისთვის საშვილოსნოს ამოღების ოპერაციების ჩატარებაში.

მასალაში, რომელიც ერთი მხარის ზეპირ კომენტარს ეფუძნება და არავითარი მტკიცებულებით არ არის გამყარებული, მოყვანილია ლალი მაროშკინას შემდეგი სიტყვები: „სანდრა რულოვსმა ჯერ იმ პატიმართა ჭირისუფლებს უპასუხოს, ვისაც გაფატრული გვამები მიუტანეს და იმ ქალბატონებს, რომლებმაც პროკურატურაში ქალთა კოლონიაში მიმდინარე ამბები გაასაჩივრეს“.

პუბლიკაციაში არც სანდრა რულოვსის კომენტარია წარმოდგენილი და ის ოპოზიციური პარტიის წარმომადგენლის დემონიზების მცდელობას წარმოადგენს. აღსანიშნავია, რომ ინფორმაციები იმის შესახებ, რომ ყოფილი პირველი ლედი საქართველოსა და უკრაინაში ადამიანის ორგანოებით უკანონო ვაჭრობაშია ჩართული, პერიოდულად იბეჭდება ქართულ ტაბლოიდურ მედიაში ყოველგვარი დასაბუთებისა და მტკიცებულების გარეშე.

30 სექტემბერს სააგენტომ მასალა სათაურით - „სანდრა რულოვსი, რომელიც კრავად შერაცხეს, ჩვეულებრივი დამნაშავეა“ გამოაქვეყნა. სტატიაში ყოფილ პატიმარზე ალექსანდრე ახალკაცზე დაყრდნობით "ნაციონალური მოძრაობის" ზუგდიდის მაჟორიტარობის კანდიდატის სანდრა რულოვსის წინააღმდეგ მორიგი ბრალდება გაჟღერდა. მასალაში რულოვსი კრიმინალად და დამნაშევად არის წარმოჩენილი. რესპონდენტი ამტკიცებს, რომ ინდოეთიდან შემოტანილი უხარისხო ტუბერკულოზის წამლებით ათასობით ადამიანი სასიკვდილოდ გაწირეს, ხოლო სანდრა რულოვსს უმარავ დოკუმენტზე აქვს ხელი მოწერილი. მასალაში, რომელიც ერთი მხარის ცალმხრივ ბრალდებებს ეყრდნობა, არ ჩანს, თუ რა სტატუსით შეიძლება მოეწერა ყოფილ პირველ ლედის ხელი ხუდადოვის საავადმყოფოში ტუბერკულოზის წამლის შეტანაზე.

ფოტო მანიპულაცია. 5 ოქტომბერს გამართული „ნაციონალური მოძრაობის“ მხარდამჭერთა აქციის გაშუქებისას, მედიასაშუალებების ნაწილმა, აქცენტი აქციის მონაწილეების რაოდენობაზე, კერძოდ მათ სიმცირეზე გააკეთეს. ამ აზრის გასამყარებლად რამდენიმე სააგენტოს ვებგვერდმა, მათ შორის მონიტორინგის სუბიექტმა PIA-მ (17:30) საკუთარ საიტზე მანიპულაციური ფოტო მასალა გამოაქვეყნა. სტატიას, სათაურით „ვარდების მოედანზე ნაციონალური მოძრაობა აქციას მართავს“, თანდართული ჰქონდა აქციის ლოკაციის ამსახველი, ზედხედით გადაღებული ექვსი ფოტოსურათი, რომელიც „ვარდების მოედანზე“ შეკრებილი ადამიანების სიმცირეს დემონსტრირებს.

სააგენტოს მიერ გამოქვეყნებული მასალის ტექსტი გულისხმობს, რომ „ნაციონალური მოძრაობის“ აქცია მიმდინარეობის პროცესშია: „ამ წუთებში ვარდების მოედანზე "ნაციონალური მოძრაობა" აქციას მართავს. "ნაციონალური მოძრაობის" მხარდამჭერებს პარტიის ლიდერები სიტყვით მიმართავენ“, თუმცა ყველა თანდართულ ფოტოზე, სცენა, რომლიდანაც პარტიის ლიდერებმა ამომრჩეველს უნდა მიმართონ ცარიელია, რაც მიუთითებს, რომ გამოქვეყნებული ფოტოები არა აქციის მიმდინარეობისას, არამედ, მის დაწყებამდეა გადაღებული. მაგალითისთვის, „ნეტგაზეთის“ მიერ გავრცელებულ აქციის ამსახველ ფოტოებზე, აქციის მონაწილეთა რაოდენობა გაცილებით მეტია.

სათაურით მანიპულაცია. 8 ოქტომბერს, საპარლამენტო არჩევნების მსვლელობისას (17:16 სთ), სააგენტო PIA-მ, საერთაშორისო სააგენტო Reuters-ზე დაყრდნობით, გამოაქვეყნა ინფორმაცია იმის შესახებ, თითქოს არჩევნებში, სავარაუდოდ, „ქართული ოცნება“ იმარჯვებდა (სათაური: არჩევნებში, სავარაუდოდ, "ქართული ოცნება" იმარჯვებს - Reuters).

PIA-ს მიერ გამოქვეყნებული მასალის სათაური მანიპულაციურია და შეცდომაში შეჰყავს მკითხველი, რადგან ტოვებს შთაბეჭდილებას, რომ იგი არჩევნების რეალურ შედეგებს ასახავს და არა საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგებს, როგორც ეს Reuters-ის მასალაშია²² აღნიშნული. მართალია, ინფორმაციის ტექსტში სააგენტო PIA-ც აღნიშნავს, რომ ქართული ოცნების უპირატესობა საზოგადოებრივი აზრის კვლევას ეფუძნება და რომ კვლევაში გადაუწყვეტელი ამომრჩევლების რაოდენობაც მაღალია, მაგრამ მასალის სათაური ტექსტის შინაარსისგან განსხვავებულია.

აღსანიშნავია, რომ სააგენტო Reuters-მა მასალა სათაურით “არჩევნები პოსტ-საბჭოთა საქართველოში ძალადობის შემდეგ სტაბილურობის ტესტად აღიქმება” 6 ოქტომბერს გამოაქვეყნა. სააგენტო PIA-მ კი არჩევნების დღეს, 8 ოქტომბერს. ამასთანავე, ქართულ სააგენტოს Reuters-ის სათაურიც არასწორად, შეცდომაში შემყვანად აქვს თარგმნილი, როგორც ეს ქვემოთ მოცემულ ცხრილშია ნაჩვენები, სადაც წინასაარჩევნო ძალადობა სათაურში საერთოდ არ ფიგურირებს.

Reuters	PIA
“არჩევნები პოსტ-საბჭოთა საქართველოში ძალადობის შემდეგ სტაბილურობის ტესტად აღიქმება”	“საქართველოში დღეს მიმდინარე საპარლამენტო არჩევნები "სტაბილურობის ტესტს" ნიშნავს”.

დაფინანსებული მასალების პრაქტიკა/იდეოლოგიური მასალები. 30 სექტემბერს „ნინო ბურჯანაძე- დემოკრატიული მოძრაობის“ ლიდერი მარნეულის რაიონის მოსახლეობას შეხვდა და პარტიის წინასაარჩევნო პროგრამა გააცნო. შეხვედრის შესახებ ინფორმაცია დემოკრატიული მოძრაობის ვებგვერდზე და საინფორმაციო სააგენტოებში IPN და PIA იდენტური სათაურითა და შინაარსით გამოქვეყნდა. საინფორმაციო სააგენტო IPN-ს შემთხვევაში მითითებული იყო, რომ ინფორმაცია პარტიიდან აცნობეს, PIA-ს შემთხვევაში კი მსგავსი მითითება არ იყო. ბურჯანაძის პარტია ორივე სააგენტოს ფასიანი მომსახურებით სარგებლობს, თუმცა ინფორმაციის სარეკლამო ხასიათი, გამოქვეყნების დროს, აღნიშნული არ ყოფილა.

	ოფიციალური ვებგვერდი	IPN	PIA
სათაური	ნინო ბურჯანაძე მარნეულის მოსახლეობას შეხვდა	ნინო ბურჯანაძე მარნეულის მოსახლეობას შეხვდა	ნინო ბურჯანაძე მარნეულის მოსახლეობას შეხვდა
გამოქვეყნების ფორმა		მცირედი მოდიფიცირებით	უცვლელი სახით
რეკლამის ნიშანი		X	X

13 სექტემბერს ინფორმაცია თბილისის მერის დავით ნარმანიასა და გლდანის რაიონის გამგებლის დიმიტრი ორმოცაძის მუხიანის მოსახლეობასთან შეხვედრის შესახებ სამ სააგენტოზე, IPN²³, მარშალპრესსა²⁴ და PIA-ზე განთავსდა. სტატიებში საუბარი იყო მუხიანის დასახლებაში ახალი გზის მშენებლობის გეგმაზე.

²² <http://news.trust.org/item/20161006081018-d4j40>

²³ <http://www.interpressnews.ge/ge/sazogadoeba/396716-mukhianis-dasakhlebash-i-akhali-gza-daigeba.html?ar=A>

²⁴ <http://marshalpress.ge/archives/58120>

სამივე ზემოაღნიშნულ სააგენტოზე მაღასა ანალოგიური სათაურებით, თითქმის იდენტური ტექსტითა და ფოტოსურათით გავრცელდა. აღნიშნული მასალების ტექსტი, სათაური და ფოტოსურათი განთავსებულია თბილისის მერიის ოფიციალურ ვებ-გვერდზე²⁵, ამასთან, სამი ონლაინ პლატფორმიდან, მხოლოდ IPN-ის სტატიის ბოლოს იყო მითითებული საკონტრაქტო სტატიის აღმნიშვნელი ნიშანი (NS).

	ოფიციალური ვებგვერდი	IPN	PIA	მარშალპრესი
სათაური	მუხიანის დასახლებაში ახალი გზა დაიგება	მუხიანის დასახლებაში ახალი გზა დაიგება	მუხიანის დასახლებაში ახალი გზა დაიგება	მუხიანის დასახლებაში ახალი გზა დაიგება
გამოქვეყნების ფორმა		მცირე მოდულირებით	უცვლელი სახით	უცვლელი სახით
რეკლამის ნიშანი		*	X	X

6.3 ნეტგაზეთი

ნეტგაზეთის შესახებ: ონლაინ გამოცემა Netgazeti.Ge 2010 წელს გაზეთმა “ბათუმელები” დააფუძნა. “ბათუმელების” დამფუძნებლები, თავის მხრივ, კერძო პირები - დავით გურგენიძე (25%), მზია ამაღლობელი (25 %), მურად ამაღლობელი (25 %) და ლეილა თურაძე (25 %) არიან. გამოცემა საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერით სხვადასხვა მედია პროექტებს ახორციელებს.

რაოდენობრივი მონაცემები

მთლიანი გაშუქება. ნეტგაზეთის მთლიან მონაცემებში (2606 სტატია) მთავრობას 29.6%, ხოლო „ქართულ ოცნებას“ 18,6% უჭირავს, რაც ჯამში 48.2%-ს შეადგენს. მმართველი პარტიის შემდეგ, ყველაზე მაღალი გაშუქება „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ (14,1%) და „რესპუბლიკურ პარტიას“ (9%) აქვთ, რომელთაც შედარებით ნაკლები მონაცემებით „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (4%) და „თავისუფალი დემოკრატები“ (3,7%) მოსდევნ.

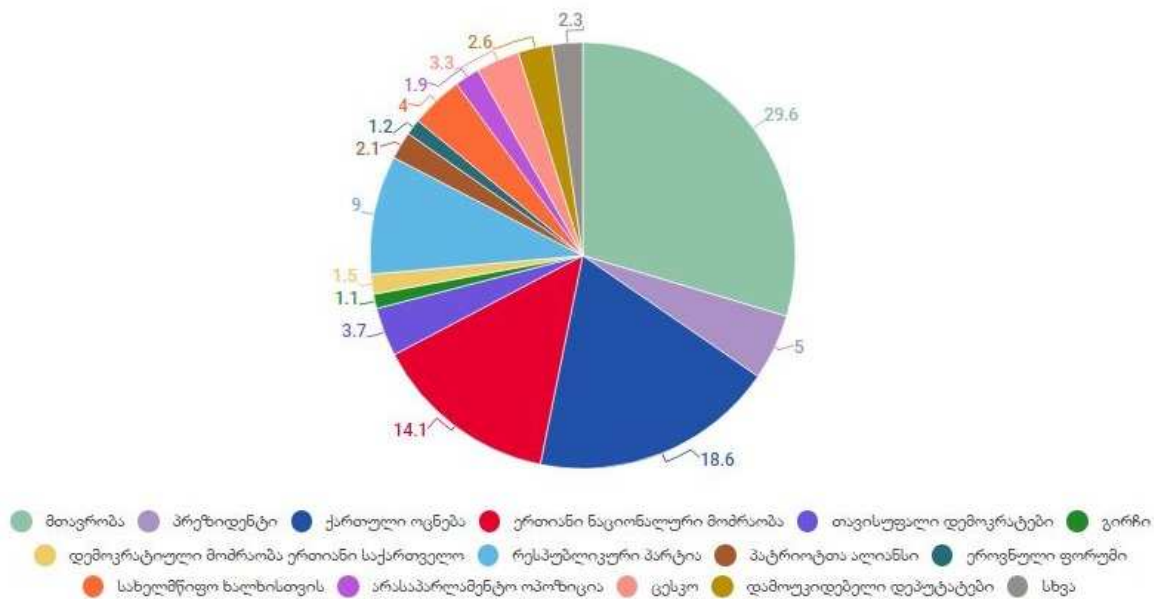
3%-ზე დაბალია პატრიოტთა ალიანსის (2,1%), „დემოკრატიული მოძრაობა-ერთიანი საქართველოსთვის“ (1,5%), ეროვნული ფორუმის (1,2%) და გირჩის (1,1%) მაჩვენებლები.

არასაპარლამენტო ოპოზიციას გაშუქების 1,9% დაეთმო, ხოლო იმ სუბიექტების ჯამური წილი, რომელთა გაშუქებაც 1%-ს არ აღემატება, ჯამურად 2,3%-ია.

ინსტიტუტებიდან პრეზიდენტი 5%-ით, ცესკო 3,3%-ით, ხოლო უწყებათაშორისი კომისია 0,01%-ით არის წარმოდგენილი.

²⁵ <http://www.tbilisi.gov.ge/news/2918>

დიაგრამა 6.3.1 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება

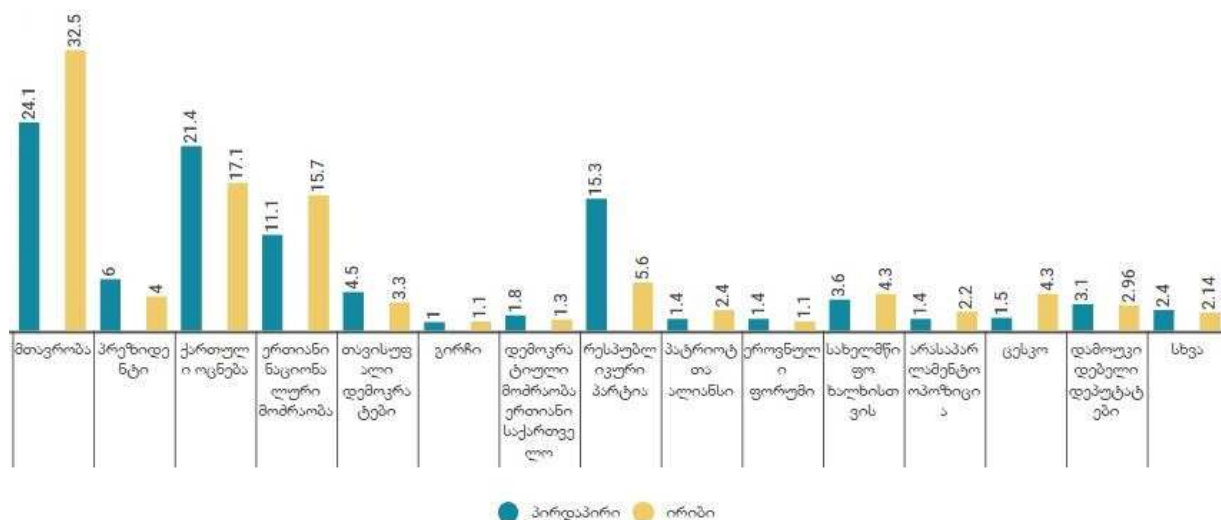
პირდაპირი და ირიბი გაშუქება. მთავრობის ირიბი გაშუქების წილი (32,5%), პირდაპირს (24,1%) 8%-ით აჭარბებს. მსგავსი ტენდენცია შედარებით ნაკლები სხვაობით „ნაციონალური მოძრაობის“ (ირიბი 15,7%, პირდაპირი 11,1%), „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (ირიბი 4,3%, პირდაპირი 3,6%), „პატრიოტთა ალიანსის“ (ირიბი 2,4%, პირდაპირი 1,4%) და „გირჩის“ (ირიბი 1,1%, პირდაპირი 1%) გაშუქებისას იკვეთება.

განსხვავებული ტენდენცია ფიქსირდება „რესპუბლიკური პარტიის“ შემთხვევაში, სადაც პირდაპირი გაშუქების წილი (15,3%) საგრძნობლად აღემატება ამავე სუბიექტის ირიბ გაშუქებას (5,6%).

ინსტიტუტებიდან პრეზიდენტის პირდაპირი გაშუქება (6%) ირიბს (4%) 2%-ით ჭარბობს, ცესკოს შემთხვევაში ირიბი გაშუქების მაჩვენებელი (4,3%) პირდაპირზე მაღალია (1,5), ხოლო უწყებათაშორისი კომისია მხოლოდ ირიბად (0,04%) არის წარმოდგენილი.

სხვა პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქებისას ვითარება ერთგვაროვანია და პირდაპირი ჭარბობს ირიბს.

დიაგრამა 6.3.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი/ირიბი გაშუქება, ნეტგაზეთი

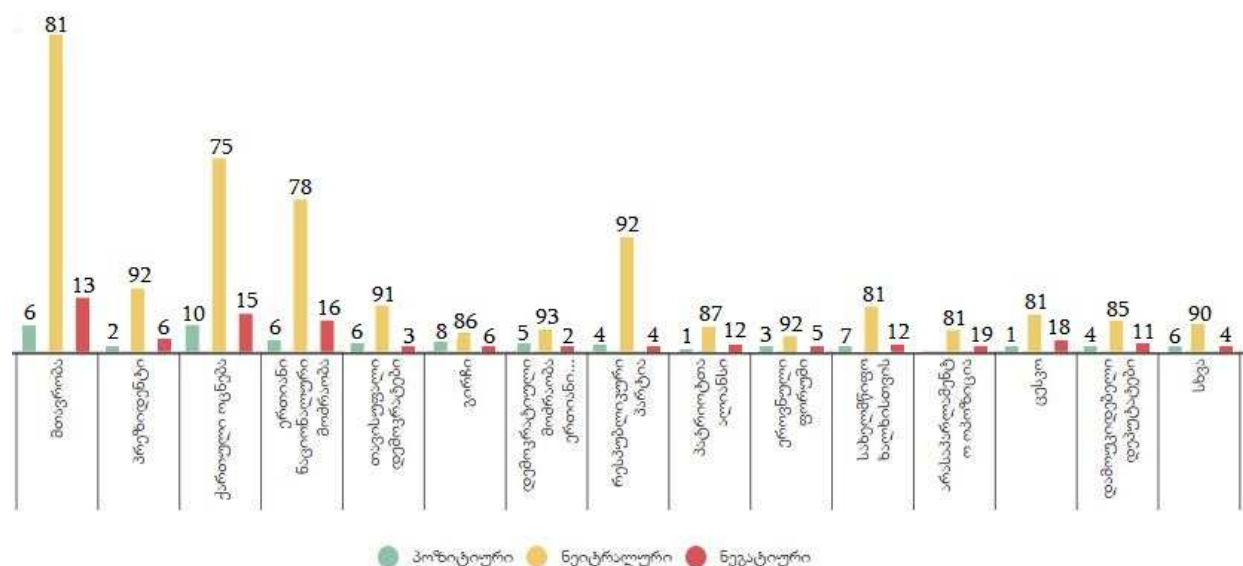

კონტენტის ორი სუბიექტების გაშუქებაში. ყველაზე მაღალი ნეიტრალური ტონით ნეტგაზეთმა „დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველოსთვის“ (93%), „თავისუფალი დემოკრატები“ (91%), „რესპუბლიკური პარტია“ (92%), და „ეროვნული ფორუმი“ (92%) გააშუქა. „დემოკრატიული მოძრაობა-ერთიანი საქართველოსთვის“ პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებელი (5%) ნეგატიურს (2%) აღემატება. მსგავსი ტენდენცია იკვეთება „თავისუფალი დემოკრატების“ შემთხვევაშიც (პოზიტიური 6%, ნეგატიური 3%). „რესპუბლიკური პარტიის“ პოზიტიური და ნეგატიური გაშუქების მაჩვენებელი თანაბარია და 4%-ს უტოლდება, ხოლო ეროვნული ფორუმის ნეგატიური გაშუქების წილი (5%) პოზიტიურს (3%) აჭარბებს.

ყველაზე მაღალი ნეგატიური გაშუქების მაჩვენებელი ნეტგაზეთზე „ნაციონალურ მოძრაობას“ (ნეგატიური 16%, პოზიტიური 6%) აქვს, რომელსაც „ქართული ოცნება“ (15%) და მთავრობა (13%) მოსდევს. ამავე დროს „ქართულ ოცნებას“ პოზიტიური გაშუქების ყველაზე მაღალი წილი (10%) აქვს. ნეგატიური ტონის თანაბარი მაჩვენებელი-12%-ი „სახელმწიფო ხალხისთვის“ და „პარტიოტთა ალიანსის“ გაშუქებისას იკვეთება.

პრეზიდენტი, ძირითადად, ნეიტრალურად (92%) არის წარმოდგენილი, ნეგატიური ტონი (6%) კი პოზიტიურს (2%) ჭარბობს. ცესკოს გაშუქების ნეგატიური ტონი (18%) მნიშვნელოვნად აღემატება პოზიტიურს (1%).

დიაგრამა 6.3.3 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება-კონტენტის ტონი, ნეტგაზეთი

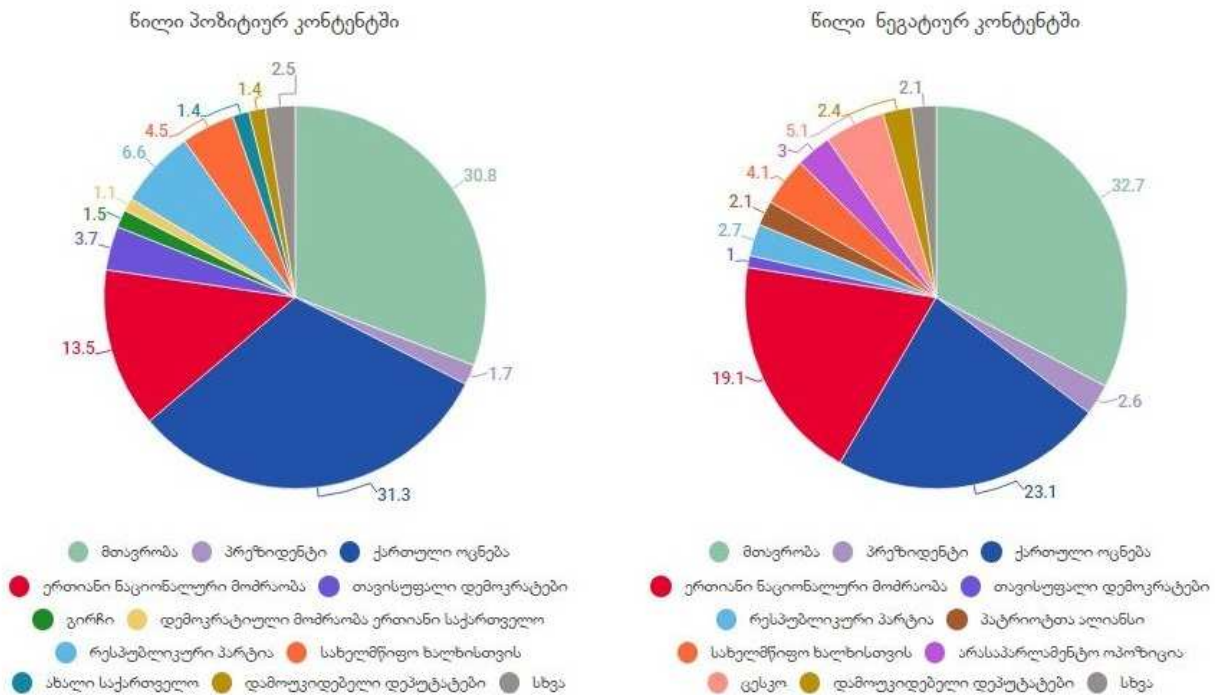

სუბიექტების წილი დადებით და ნეგატიურ კონტენტში. პოზიტიურ კონტენტში ყველაზე დიდი წილი „ქართულ ოცნებას“ (31,3%) უკავია, რაც ამავე სუბიექტის ნეგატიურ მაჩვენებელს (23,1%) აღემატება. მმართველ პარტიას პოზიტიურ კონტენტში გაშუქების მაჩვენებლით მთავრობა (30,8%) და „ნაციონალური მოძრაობა“ (13,5%) მოსდევს, აღსანიშნავია, რომ ამ სუბიექტების ნეგატიური წილი პოზიტიურს აღემატება (მთავრობა 32,7%, ნაციონალური მოძრაობა 19,1%).

„თავისუფალი დემოკრატების“ (პოზიტიური 3,7%, ნეგატიური 1%), „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (პოზიტიური 4,5%, ნეგატიური 4,1%), „რესპუბლიკური პარტიის“ (პოზიტიური 6,6 %, ნეგატიური 2,7%) და „ახალი საქართველოს“ (პოზიტიური 1,4%, ნეგატიური 0,1%) პოზიტიურ კონტენტში გაშუქების წილი ნეგატიურს მცირედით აჭარბებს.

„ნეტგაზეთის“ ნეგატიურ კონტენტში პრეზიდენტს 2,6%-ი, ხოლო პოზიტიურში 1,7%-ი უჭირავს. ცესკოს შემთხვევაში კი ნეგატიური კონტენტის წილი (5,1%), პოზიტიურს (0,7%) მნიშვნელოვნად ჭარბობს.

დიაგრამა 6.3.4 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების წილი პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში

თვისებრივი მონაცემები

ბალანსი. „ხარაგაულში საკრებულოს რესპუბლიკელი თავმჯდომარე ვერ გადააყენეს“ – ამ სახელწოდებით გამოაქვეყნა ინფორმაცია „ნეტგაზეთმა“ 1 აგვისტოს, სადაც „რესპუბლიკური პარტიის“ თავმჯდომარე ხათუნა სამნიძე ხარაგაულის საკრებულოს თავმჯდომარის გადაყენების ფაქტს აფასებს და აცხადებს, რომ „ინგა მაღრაძის გადაყენებას არ ახლდა არავითარი საფუძველი და არავითარი არგუმენტი“ და რომ გადაყენებას პოლიტიკური საფუძველი ჰქონდა. ინფორმაციაში აღნიშნული იყო, რომ საკრებულოს თავმჯდომარის გადაყენებას ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის 20 წევრი ითხოვდა. ინფორმაციაში აღნიშნულია, რომ საკრებულოს თავმჯდომარის გადაყენების საკითხი ფრაქცია „ქართულმა ოცნებამ“ დააყენა, თუმცა არ არის მოწოდებული ხარაგაულის ფრაქცია „ქართული ოცნების“ ან პარტია „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლების კომენტარი, თუ რა გახდა მისი გადაყენების საფუძველი. მედია-საშუალება მთლიანად ეყრდნობა რესპუბლიკური პარტიის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას, რითაც დარღვეულია ბალანსი.

ბალანსი. „ნარმანია: სექტემბრიდან გამწვანების სამსახურის რეორგანიზაცია დაიწყება“ – ამ სათაურით გააშუქა 27 აგვისტოს „ნეტგაზეთმა“ საკრებულოს სხდომა, რომელზეც ოპოზიციის ნაწილმა დასვა თბილისის მერიისთვის უფლებამოსილების შეწყვეტის საკითხი. ამას წინ უძღოდა ყაზბეგის ქუჩაზე ხეების მოჭრის ფაქტი და აქტივისტთა მოთხოვნა გამწვანების სამსახურის ხელმძღვანელის გადადგომის თაობაზე. ინფორმაციაში ძირითადი აქცენტი გაკეთებულია მერიის მხრიდან აქტივისტთა და ოპოზიციის ნაწილის მოთხოვნების შესახებ გაკეთებულ რეაგირებაზე, რაც სათაურშიც არის გამოტანილი. მოყვანილია ინფორმაციის ბეგრანდი, ასევე ინფორმაციაში აღნიშნულია, რომ სხდომა ხმაურიანი იყო, თუმცა მოწინააღმდეგე მხარის კომენტარები, რომელიც სხდომაზე გაკეთდა და მერიის განცხადებასთან დაკავშირებული შეფასებები მასალაში მოწოდებული არ არის.

6.4 პირველი რადიო

პირველი რადიოს შესახებ: "პირველი რადიო" კერძო კომპანიაა, რომლის 100%-იან წილი 2011 წლის 30 დეკემბრიდან ტელეკომპანია "პირველი სტერეოს" 65%-ის მფლობელ ვასილ კობახიძეს ეკუთვნის. 14 დღით ადრე (16 დეკემბერი) "პირველი რადიოს" 100% წილს მარშალის კუნძულებზე რეგისტრებული შპს ჩემექსიმ ინტერნეშენალი ფლობდა, რომელიც 2011 წელს ტელეკომპანია "რუსთავი 2"-ის 30%-იანი წილის მესაკუთრეც იყო. 2007 წლიდან 2011 წლამდე "პირველი რადიოს" 100%-იან წილს "ჰოლდინგი საქართველოს მედიის გაერთიანება" ფლობდა, 1999-2007 წლამდე კი 5 - კერძო პირი. 2013 წლიდან პირველი რადიოში მუშაობა ტელეკომპანია "იმედის" ყოფილმა ჟურნალისტებმა დაიწყეს, რომლებიც არხის პატარგაცივილების ოჯახის საკუთრებაში დაბრუნების შემდეგ გაათავისუფლეს.

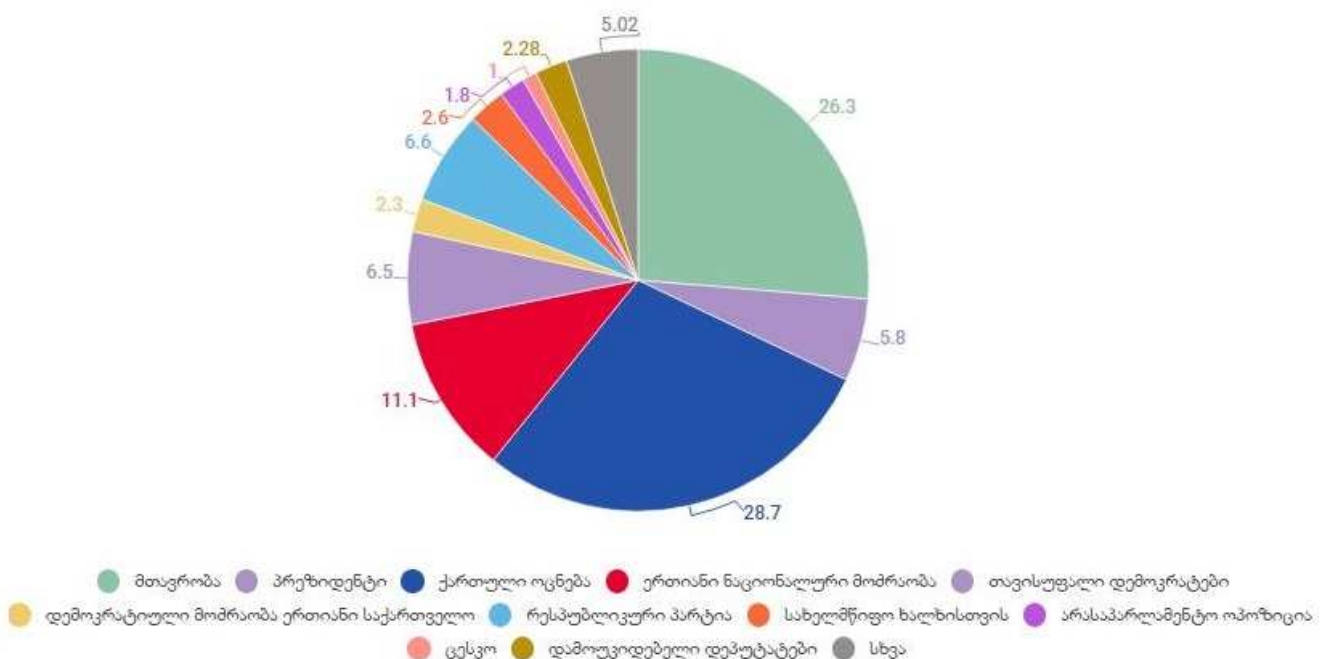
რაოდენობრივი მონაცემები

მთლიანი გაშუქება. "პირველი რადიოს" მთლიან გაშუქებაში (5823 სტატია) ყველაზე მეტი მოცულობა „ქართულ ოცნებას“ (28,7%) და მთავრობას (26,3%) დაეთმო, რაც ჯამში 55%-ს შეადგენს. სხვა პოლიტიკური სუბიექტებიდან გაშუქების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი „ნაციონალურ მოძრაობას“ (11,1%) აქვს, რომელსაც მცირედი სხვაობით „რესპუბლიკური პარტია“ (6,6%) და „თავისუფალი დემოკრატები“ (6,5%) მოსდევს. „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (2,6%) და "დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველო" (2,3%) თითქმის თანაბარი პროცენტული მაჩვენებლით გაშუქდა.

არასაპარლამენტო ოპოზიციას გამოცემის 1,8% დაეთმო, ხოლო იმ პოლიტიკური სუბიექტების ჯამი, რომელთა გაშუქებაც 1%-ს არ აღემატება 5,02% შედგენს.

"პირველი რადიოზე" პრეზიდენტი 5,8%-ით არის წარმოდგენილი, ცესკოს წილი 1%-ია, ხოლო უწყებათაშორისი კომისიის მაჩვენებელი - 0,01%.

დიაგრამა 6.4.1 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება, "პირველი რადიო"

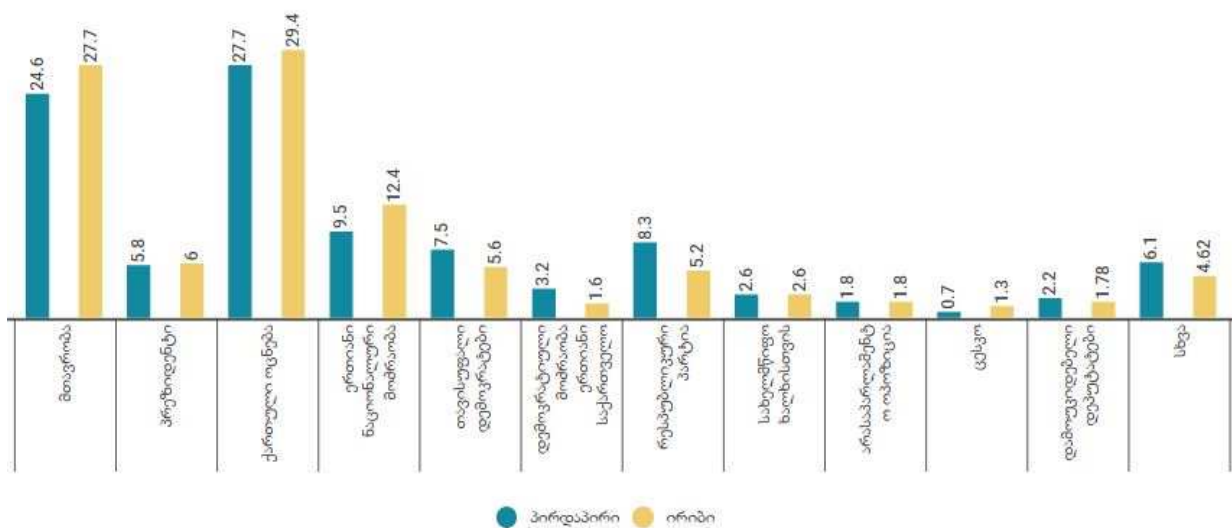

პირდაპირი და ირიბი გაშუქება. "პირველი რადიოს" შემთხვევაში ირიბი გაშუქების მაჩვენებელი პირდაპირს „ქართული ოცნების“ (ირიბი 29,4%, პირდაპირი 27,7%), მთავრობის (ირიბი 27,7% პირდაპირი 24,6%) და „ნაციონალური მოძრაობის“ (ირიბი 12,4%, პირდაპირი 9,5%) შემთხვევებში მცირედით აღემატება. თარაბარია „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (2,6%) და არასაპარლამენტო ოპოზიციის (1,8%) პირდაპირი და ირიბი გაშუქების წილები.

პრეზიდენტის ირიბი გაშუქება (6%) პირდაპირს (5,8%) მცირედით აღემატება, იგივე ტენდენცია იკვეთება ცესკოს შემთხვევაშიც (ირიბი 1,3% პირდაპირი 0,7%), ხოლო უწყებათაშორისი კომისია მხოლოდ ირიბად (0,01%) არის წარმოდგენილი.

სხვა პოლიტიკური სუბიექტების შემთხვევაში სურათი ერთგვაროვანია და პირდაპირი გაშუქება ძირითადად ირიბის მაჩვენებელს მცირედით აღემატება.

დიაგრამა 6.4.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი/ირიბი გაშუქება, პირველი რადიო

კონტენტის ტონი სუბიექტების გაშუქებაში. ყველაზე მაღალი პოზიტიური ტონი პირველ რადიოზე „ქართული ოცნების“ (პოზიტიური 20%, ნეგატიური 15%) და „რესპუბლიკური პარტიის“ (პოზიტიური 13%, ნეგატიური 1%) გაშუქებისას ფიქსირდება, ამასთან, "რესპუბლიკური პარტიის" პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებელი ნეგატიურს 12%-ით აღემატება.

პოზიტიური და ნეგატიური პროცენტული მაჩვენებელი თანაბარია მთავრობის გაშუქების შემთხვევაში და 15%-ს შეადგენს, ამავე სუბიექტის ნეიტრალური გაშუქების წილი 70%-ია.

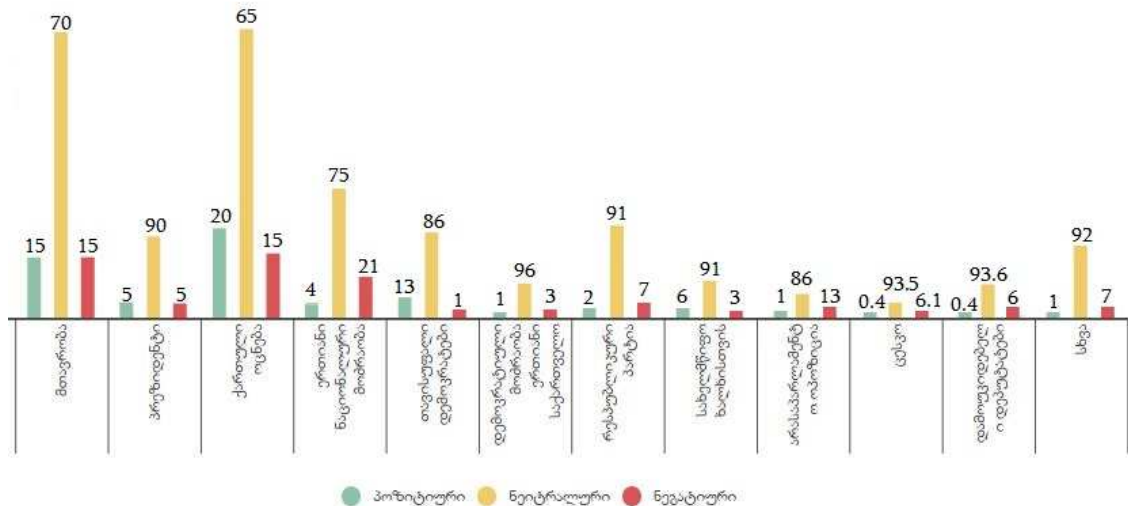
ნეგატიური გაშუქების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი „ნაციონალური მოძრაობას“ აქვს (21%), რომლის პოზიტიური გაშუქება 4%-ს შეადგენს.

ნეიტრალური გაშუქების მაღალი მაჩვენებელი ფიქსირდება „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (91%), „რესპუბლიკური პარტია“ (91%) და „დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველო“ (96%) გაშუქებისას. ამასთან, „დემოკრატიული მოძრაობა ერთიანი საქართველოს“ ნეგატიური მაჩვენებელი (3%) პოზიტიურს (1%) აღემატება, მსგავსი ტენცია იკვეთება „რესპუბლიკური პარტიის“ შემთხვევაშიც (ნეგატიური 7%, პოზიტიური 2%), „სახელმწიფო ხალხისთვის“ კი "პირველ რადიოზე" პოზიტიური 6%-ით და ნეგატიური 3%-ით არის წარმოდგენილი.

ცესკოს ნეიტრალური გაშუქების მაჩვენებელი 93.5% მნიშვნელოვნად აღარბებს ნეგატიური გაშუქების 6.1 %-ს და პოზიტიურის 0,4%-ს. პრეზიდენტის პოზიტიური და ნეგატიური გაშუქების წილი თანაბარია და 5%-ს შეადგენს.

უწყებათაშორისი კომისიის ნეიტრალური გაშუქება 100%-ს უტოლდება.

დიაგრამა 6.4.3 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება-კონტენტის ტონი, პირველი რადიო

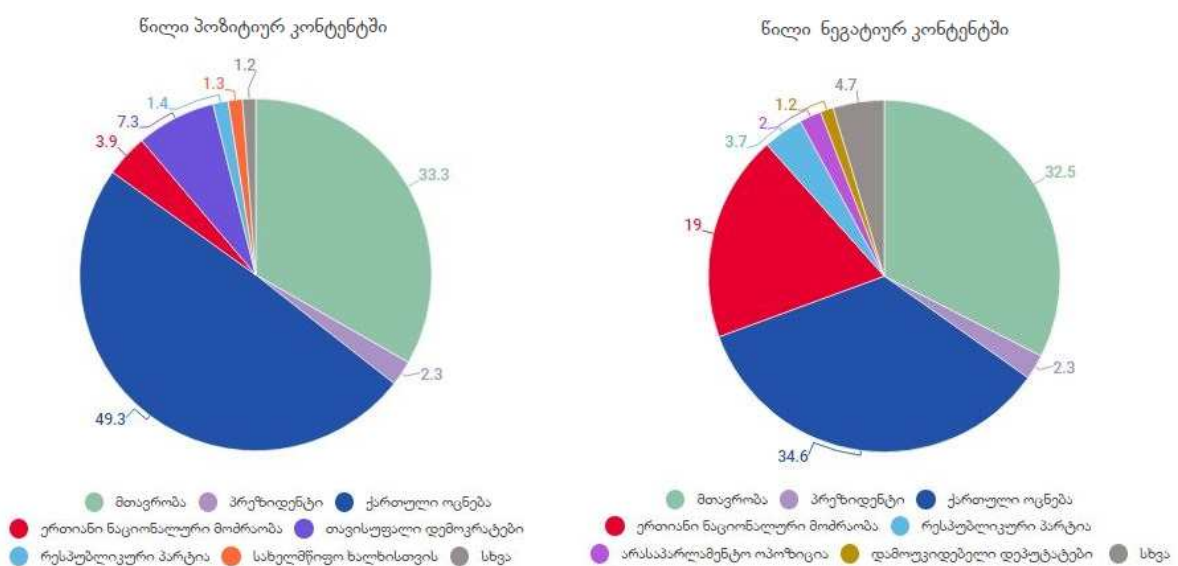

სუბიექტების გაშუქების წილი დადებით და ნეგატიურ კონტენტში. „ქართული ოცნების“ პოზიტიური გაშუქების წილი (49,3%) ნეგატიურს (34,6%) აღარბებს. იგივე ტენდენცია, შედარებით მცირე სხვაობით, ფიქსირდება მთავრობის (პოზიტიური 33,3%, ნეგატიური 32,5%), „თავისუფალი დემოკრატების“ (პოზიტიური 7,3%, ნეგატიური 0,7%) და „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (პოზიტიური 1,3%, ნეგატიური 0,7%) გაშუქებისას.

ნეგატიურ კონტენტში გაშუქების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი „ნაციონალური მოძრაობის“ (19%) შემთხვევაში ფიქსირდება, ამასთან, პარტიის წილი პოზიტიურ კონტენტში 3,9%-ს შეადგენს. ნეგატიური მაჩვენებელი (3,7%) პოზიტიურს (1,4%) მცირედით აღარბებს „რესპუბლიკური პარტიის“ გაშუქებისას.

პრეზიდენტის წილი პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში თანაბარია და 2,3% შეადგენს, ხოლო ცესკო მხოლოდ ნეგატიურ კონტენტში 0,5%-ით, პოზიტიურში - 0.03%-ით არის წარმოდგენილი.

დიაგრამა 6.4.4 პოლიტიკური სუბიექტების წილი პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში, პირველი რადიო

თვისებრივი მონაცემები

ფაქტობრივი სიზუსტე/ბალანსი. 11 სექტემბერს “პირველმა რადიომ” გაზეთ „ქრონიკა +“-ის რედაქტორზე დაყრდნობით გაავრცელა ინფორმაცია სათაურით: “ქართული ოცნების” სიის 27-ე ნომერ დიეტო სამხარაძეს ყალბი დიპლომი აქვს“- ელისო კილაძე. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული ინფორმაცია მმართველი პარტიის სიის წევრს ეხებოდა, სააგენტოს არ უცდია ამ ინფორმაციის გადამოწმება არც პარტიასთან, არც თავად ბრალდების სამიზნესთან. არც მიუთითებია, რომ ასეთი მცდელობა განხორციელდა. რესპონდენტს არც დოკუმენტური მასალა წარმოდგენია აღნიშნულის შესახებ. მიუხედავად იმისა, რომ რესპონდენტის განცხადებით, იგი აპირებდა დიპლომის ასლის გამოთხოვას 12 სექტემბერს, „პირველი რადიო“ შემდეგ დღეებში აღარ დაინტერესებულა არც ამ ფაქტის შემდგომი განვითარებით. შესაბამისად, „პირველმა რადიომ“ გაავრცელა პარტია „ქართული ოცნებისა“ და მისი სიის წევრის შესახებ მაკომპრომიტირებელი შინაარსის ინფორმაცია მისი ფაქტობრივი საფუძვლის და დასაბუთების გარეშე, რითაც დარღვეულია ფაქტობრივი სიზუსტის პრინციპი და მასალა მიკერძოებულია.

ბალანსი. 17 სექტემბერს „პირველმა რადიომ“ ერთ წყაროზე (ერთიან ნაციონალურ მოძრაობაზე) დაყრდნობით გაავრცელა ინფორმაცია სახელწოდებით "სოფელ ფლავისმანში ბადრი ბასიშვილს "ქართული ოცნება" ფიზიკურად გაუსწორდა - ირმა ნადირაშვილი". ინფორმაციაში "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" წარმომადგენელმა ირმა ნადირაშვილმა „ქართულ ოცნებას“ დასდო ბრალი ენმ-ის მაჟორიტარობის კანდიდატის ბადრი ბასიშვილის წინააღმდეგ “ზონდერების” (მოჭიდავეებისა და სპორტსკოლის წარმომადგენლების) ორგანიზებული ჯგუფის დახვედრებაში. ამავე დღეს, აღნიშნულ ინციდენტთან დაკავშირებით, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გაავრცელა განცხადება, რომელშიც აღნიშნულია, რომ „სოფელში „ნაციონალური მოძრაობის“ გორის მაჟორიტარობის კანდიდატ ბადრი ბასიშვილს რამდენიმე ადგილობრივმა მოსახლემ პლაკატების გაკვრის საშუალება არ მისცა, რასაც სიტყვიერი დაპირისპირება მოჰყვა“. „პირველ რადიოს“ შსს-ს აღნიშნული განცხადება არ გაუშუქებია. შესაბამისად, ფაქტის გაშუქება მოხდა მიკერძოებულად.

6.5 მარშალპრესი

რაოდენობრივი მონაცემები

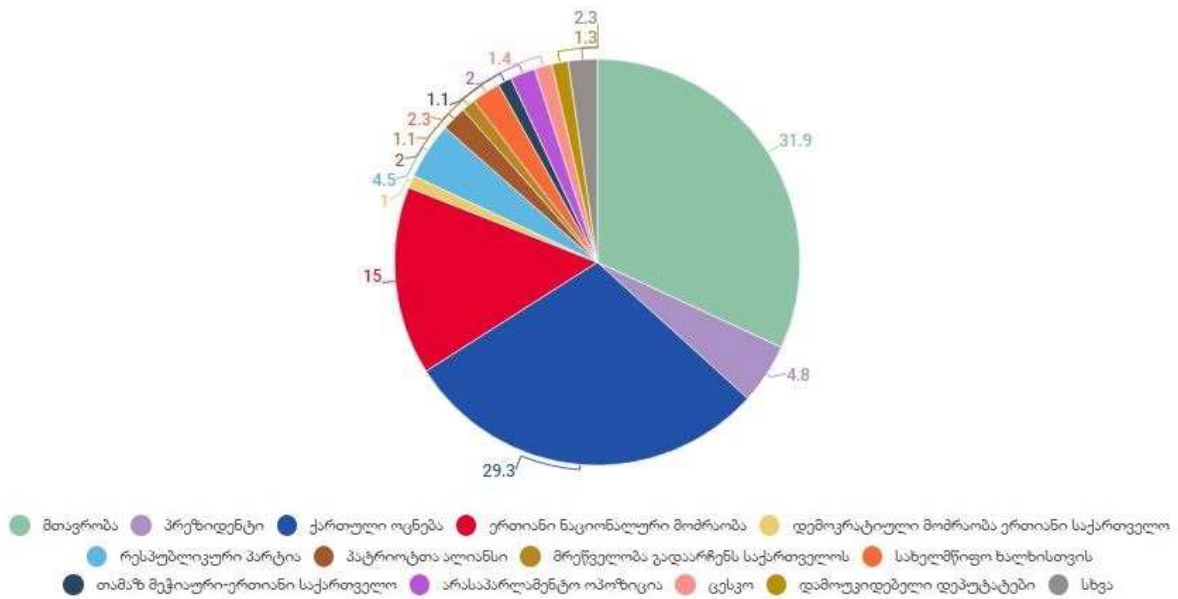
მარშალპრესის შესახებ: ინტერნეტ-პორტალი "მარშალპრესი" მედია სივრცეში 2015 წლის 18 თებერვალს გამოჩნდა. Marshallpress.ge-ს შპს მარშალპრეს.ჯი გამოსცემს, რომლის 100%-იანი წილის მფლობელი, 2015 წლის 6 მაისის მონაცემებით, ინფო 9-ის ყოფილი ჟურნალისტი ოთარ სტეფანიშვილი იყო. 2015 წლის 24 ნოემბერს განხორციელებული ცვლილებების შედეგად კი, ოთარ სტეფანიშვილთან (49%) ერთად, მფლობელთა შორის ლუკა ანთიძეც (51%) ფიგურირებს.

მთლიანი გაშუქება: "მარშალპრესმა" საანგარიშო პერიოდში (1 აპრილი 15 ოქტომბერი) საერთო გაშუქებაში (4090 მასალა) ყველაზე დიდი ადგილი მთავრობას (31,9%) და „ქართულ ოცნებას“ (29,3%) დაუთმო, რაც ჯამურად 61,2%-ს შეადგენს.

„ქართული ოცნებას“ გაშუქების პროცენტული მაჩვენებლით „ნაციონალური მოძრაობა“ (15%) მოსდევს, შედარებით მცირეა სხვა კვალიფიციური სუბიექტების - „რესპუბლიკური პარტიის“ (4,5%), „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (2,3%), „პატრიოტთა ალიანსისა“ (2%) და „დემოკრატიული მოძრაობა-ერთიანი საქართველოსთვის“ (1%) გაშუქების წილი. „მრეწველებს“ და „თამაზ მეციაური - ერთიან საქართველოსთვის“ მარშალპრესის მთლიან გაშუქებაში თანაბარი 1,1%-ერგოთ, დამოუკიდებელი დეპუტატები 1,3-ით არიან წარმოდგენილნი, ხოლო 1%-ზე დაბალი გაშუქების მქონე პარტიების ჯამური მაჩვენებელი 2,3% -ია.

პრეზიდენტის წილი "მარშალპრესის" გაშუქებაში 4,8% შედგენს, ხოლო ცესკოს - 1,4 %-ია.

დიაგრამა 6.5.1 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება, მარშალპრესი

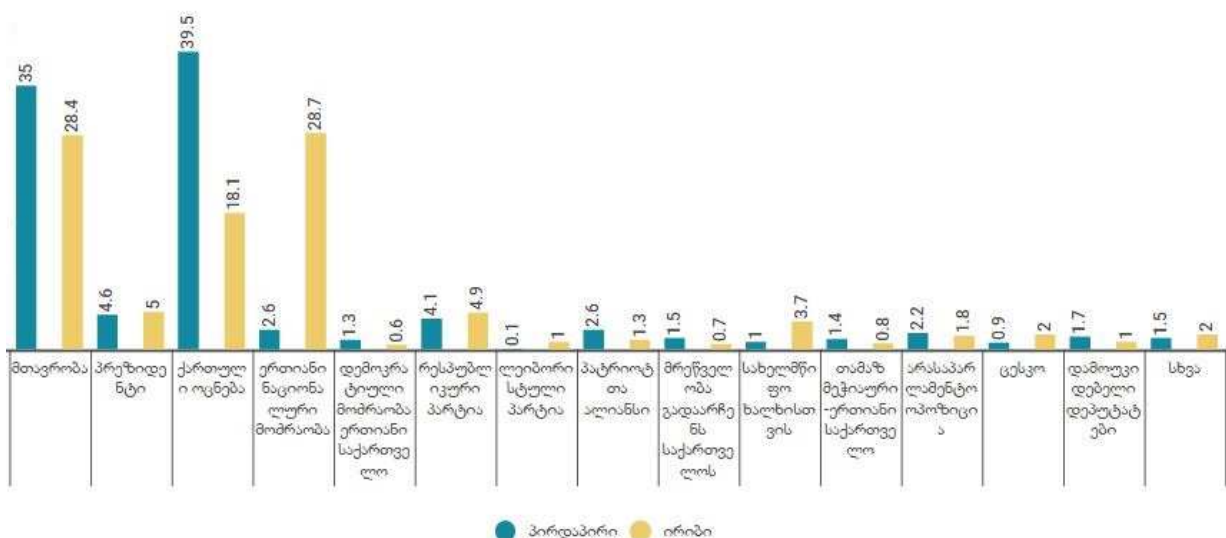
პირდაპირი და ირიბი გაშუქება. მარშალპრესმა პირდაპირი გაშუქების მხრივ ყველაზე დიდი ადგილი „ქართულ ოცნებას“ (39,5%) და მთავრობას (35%) დაუთმო, ამასთან, ორივე შემთხვევაში ირიბი გაშუქების წილი (ქართული ოცნება 18,1%, მთავრობა 28,4%) პირდაპირზე მცირეა.

ყველაზე მკვეთრი სხვაობა პირდაპირ და ირიბ გაშუქებას შორის „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ შემთხვევაში იკვეთება. ონლაინ გამოცემამ აღნიშნული პოლიტიკური სუბიექტი ირიბად 28,7%-ით გააშუქა, ხოლო პირდაპირი ფორმით მხოლოდ 2,6% დაუთმო.

ირიბი გაშუქების მაჩვენებელი პირდაპირისას მცირედით ჭარბობდა „რესპუბლიკური პარტიის“ (ირიბი 4,9%, პირდაპირი 4,1%), „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (ირიბი 3,7%, პირდაპირი 1%) და „ლეიბორისტული პარტიის“ (ირიბი 1%, პირდაპირი 0,1%) გაშუქებისას.

ინსტიტუტებიდან მარშალპრესმა პრეზიდენტის ირიბ გაშუქებას 5%, ხოლო პირდაპირს 4,6% დაუთმო. ცესკოს შემთხვევაშიც ირიბს 2%-ი პირდაპირის 0,9% ჭარბობს.

დიაგრამა 6.5.2 პოლიტიკური სუბიექტების პირდაპირი/ირიბი გაშუქება

კონტენტის ტონი სუბიექტების გაშუქებაში. სხვა სააგენტოებისგან განსხვავებით მარშალპრესზე პოლიტიკური სუბიექტების ნაწილის მიმართ მკვეთრი პოზიტიური და ნეგატიური ტონები ფიქსირდება.

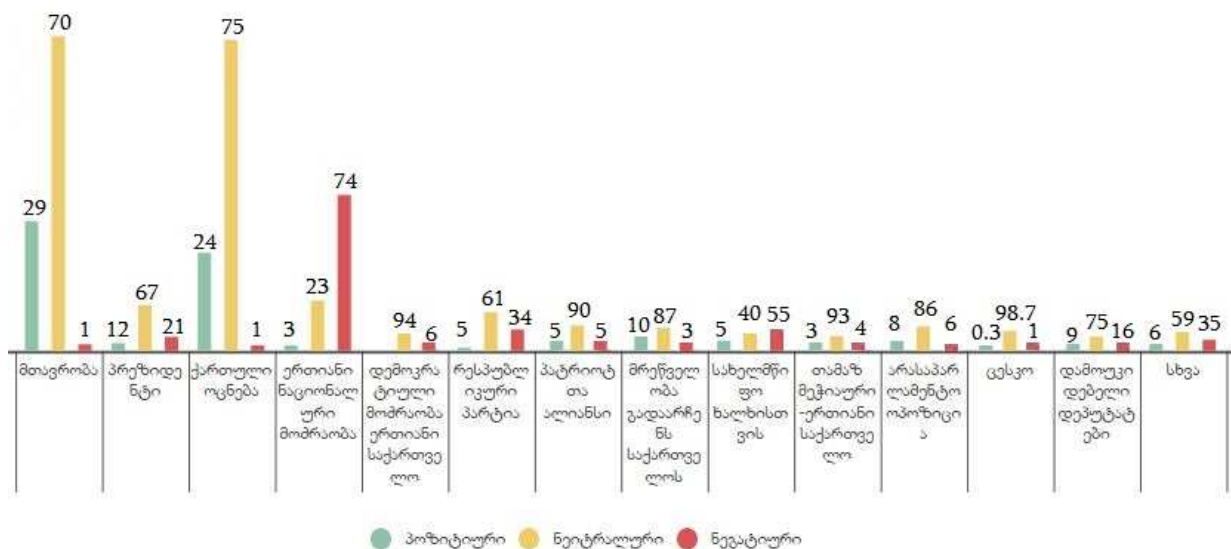
პოზიტიური ტონის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი სააგენტოზე მთავრობისა (29%) და „ქართული ოცნების“ (24%) გაშუქებისას იკვეთება. საგულისხმოა, რომ ამ სუბიექტების ნეგატიური გაშუქების წილი პოზიტიურზე საგრძნობლად მცირეა, ორივე შემთხვევაში 1%-ს შეადგენს. „ქართული ოცნების“ შემდეგ, შედარებით მცირე მაჩვენებლით პოზიტიურ ტონში პარტია „მრეწველობა გადარჩენს საქართველოს“ (10%) გაშუქდა, დაბალი იყო ამ სუბიექტის ნეგატიური გაშუქების წილიც (3%).

ნეგატიური ტონით გაშუქებისას ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი „ნაციონალურ მოძრაობას“ (74%) აქვს, პარტიის პოზიტიური გაშუქების წილი კი 3%-ს შეადგენს. „ნაციონალურ მოძრაობას“ ნეგატიური გაშუქების ტონით „სახელმწიფო ხალხისთვის“ (ნეგატიური 55%, პოზიტიური 5%) და „რესპუბლიკური პარტია“ (ნეგატიური 34%, პოზიტიური 5%) მოსდევნ.

ნეიტრალური გაშუქების მხრივ, მაღალი პროცენტულობით „პატრიოტთა ალიანსი“ (90%) გამოირჩევა, რომლის როგორც ნეგატიური, ასევე პოზიტიური გაშუქების მაჩვენებლები 5%-ს შეადგენს. „დემოკრატიული მოძრაობა-ერთიანი საქართველოს“ პოზიტიური გაშუქების ტონის არარსებობის პირობებში, 94% ნეიტრალური და 6% ნეგატიური ტონით არის წარმოდგენილი.

პოზიტიურს (12%) აჭარბებს და მკვეთრად მაღალია პრეზიდენტის ნეგატიური გაშუქების მაჩვენებელი (21%), ცესკოს შემთხვევაში ნეიტრალური გაშუქების წილი (98,7%) ნეგატიურის 1%-ს და პოზიტიურის 0,3% აჭარბებს.

დიაგრამა 6.5.3 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქება-კონტენტის ტონი, მარშალპრესი

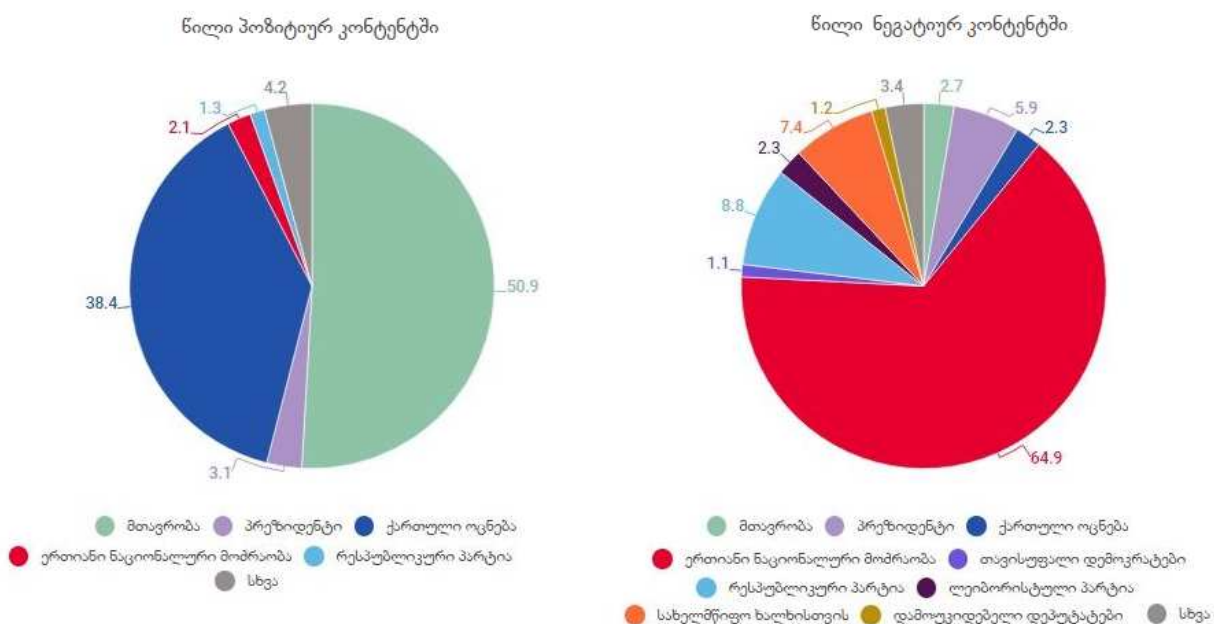
სუბიექტების წილი სააგენტოს დადებით და ნეგატიურ კონტენტში. მარშალპრესის პოზიტიური კონტენტის ყველაზე მაღალი წილი მთავრობასა (50,9%) და ქართულ ოცნებაზე (38,4%) ნაწილდება, რაც ჯამურად გამოცემის პოზიტიური კონტენტის 89,3%-ს შეადგენს.

დარჩენილი 10,7% პრეზიდენტზე (3,1%), „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობაზე“ (2,1%) „რესპუბლიკურ პარტიასა“(1,3%) და იმ პოლიტიკური სუბიექტების ჯამზე განაწილდა, რომელთა ჯამური გაშუქებაც 1%-ს არ აღემატება (4,2%).

მარშალპრესის ნეგატიური გაშუქების ყველაზე მაღალი წილი „ნაციონალურ მოძრაობას“ (64,9%) ერგო, რომლსაც რესპუბლიკური პარტია (8,8%), სახელმწიფო ხალხისთვის (7,4%), მთავრობა (2,7%) და „ქართული ოცნება“ (2,3%) მოსდევს.

დიაგრამა 6.5.4 პოლიტიკური სუბიექტების გაშუქების წილი პოზიტიურ და ნეგატიურ კონტენტში

თვისებრივი მონაცემები

ფაქტობრივი სიგუსტი. 7 მაისს, მარშალპრესმა BBC-ის მიერ საქართველოზე მომზადებული მასალის თარგმანი გამოაქვეყნა. ბრიტანული გამოცემის ანალიტიკური სტატია სათაურით, „საქართველო: მართლმადიდებლობა საკლასო ოთახში“, განათლების დაწესებულებებში რელიგიური შეუწყნარებლობისა და საქართველოში კონსერვატიული მართლმადიდებლური გავლენების მზარდ ტენდენციას ეხებოდა.

მარშალპრესმა BBC-ის სტატია არასრული სახით, შეცვლილი სათაურით გამოაქვეყნა: „BBC: საქართველოს სკოლებში მართლმადიდებლობა ევროპულ გზას საფრთხეს უქმნის“. აღსანიშნავია, რომ მარშალპრესზე განთავსებული მასალის პირველივე აბზაცში ავტორი, სათაურზე აკეთებს აქცენტირებას.

მარშალპრესი სტატიაში BBC-ის მიერ გამოყენებული წყაროების შინაარსი არ არის დიფერენცირებული სარედაქციო ტექსტისგან, მაგალითად, TDI-ის წარმომადგენლის ეკა ჭითანავას კომენტარი, 2012 წლის შემდეგ, სკოლებში რელიგიური უმცირესობების მუსლიმებისა და იეჰოვას მოწმეების შევიწროვების შესახებ, წარმოდგენილია როგორც სტატიის ავტორის პოზიცია.

ფაქტობრივი სიგუსტი/სათაურით მანიპულირება. 4 ოქტომბერს „მარშალპრესზე“ გამოქვეყნდა მასალა, სათაურით „სამწუხაროდ გივი თარგამაძე ცოცხალია-გაბუნია“. მასალა ასახავდა ნაციონალური მოძრაობის პარლამენტის წევრის გივი თარგამაძის მანქანის აფეთქების ფაქტზე სოციალურ ქსელში გამოქვეყნებულ სტატუსს. კერძოდ, მოყვანილია კომუნიკაციის საკითხებში საქართველოს მთავრობის კონსულტანტის, კოკა ყანდიაშვილის ფეისბუქ სტატუსი, სადაც აღნიშნულია: „გიორგი გაბუნია, და სრულიად „ნაციონალური მოძრაობა“ – ძალიან წუხან, რომ გივი თარგამაძე ცოცხალია!.. 20 წლის მანძილზე პირველად თქვა რუსთავი 2-მა სიმართლე“. „მარშალპრესის“ მიერ გამოქვეყნებული სათაურის და ტექსტის თანახმად, რუსთავი 2-ის ჟურნალისტი გიორგი გაბუნია მწუხარებას გამოთქვამს იმის გამო, რომ დეპუტატის მანქანის

აფეთქება ფატალური შედეგით არ დასრულდა მაშინ, როცა სტატიაში თანდართული ვიდეოდან ჩანს, რომ ჟურნალისტი სამწუხაროდ მიიჩნევს იმ გარემოებას, რომ დეპუტატი შეიძლება შემთხვევით გადაურჩეს სიკვდილს. კერძოდ, მან აღნიშნა: „...სამწუხაროდ, შემთხვევითობაა ის, რომ გივი თარგამაძე ცოცხალია, ის შეიძლება ბევრად უფრო მძიმედ დაშავებულიყო ამ აფეთქების შედეგად“. სათაურიც და ფეისბუქ სტატუსიც წარმოადგენს მანიპულაციას. ამასთანავე მასალაში კოკა ყანდიაშვილი ჟურნალისტად არის მოხსენიებული და არ არის აღნიშნული მისი ოფიციალური რეგალია.

ბრალდებები ერთ წყაროზე დაყრდნობით/ფაქტობრივი სიზუსტე. მარშალპრესმა რამდენიმე მასალა მიუძღვნა ნაციონალური მოძრაობის ზუგდიდის მაჟორიტარობის კანდიდატის, ყოფილი პირველი ლედის სანდრა რულოვსის წინააღმდეგ ბრალდებებს, რომლებიც ერთი წყაროს ზეპირ განცხადებებს ეფუძნებოდა და არც მეორე მხარის პოზია იყო წარმოდგენილი, არც ფაქტობრივი მტკიცებულებები. ბრალდებები ადამიანის ორგანოებით ვაჭრობასთან და პატიმრების ტუბერკულოზით მკურნალობის დანაშაულებრივ სქემასთან დაკავშირებით გარკვეულწილად კამპანიურ ხასიათს ატარებდა. ქვემოთ მოცემულია ასეთი გაშუქების მაგალითები, სადაც იდენტური ტიპის დარღვევები იკვეთება.

22 აგვისტოს, სათაურით - „*ციფრები გამოითხოვეთ, რა რაოდენობით ორგანოებს აჭრიდნენ ადამიანებს სანდრა რულოვსის დროს – დაპირისპირება ეთერში (ვიდეო)*“ - მარშალპრესმა სანდრა რულოვსის წინააღმდეგ ერთ წყაროზე დაყრდნობით დაუსაბუთებელი ბრალდება გამოაქვეყნა.

ბრალდება ეფუძნება ტელეკომპანია “იბერიას” ეთერში არასამთავრობო ორგანიზაცია „სამართალდამცველთა რეფორმირების ცენტრის“ წარმომადგენლის ზვიად კუპრავას და “ყოფილი პოლიტპატიმრები ადამიანის უფლებებისთვის” წარმომადგენლის ნანა კაკაბაძის დებატების დროს ამ უკანასკნელის მიერ გაკეთებულ განცხადებას, რომელიც სათაურშია გამოტანილი. ვიდეოს თანმხლები ტექსტიც სათაურს იმეორებს და სანდრა რულოვსის მონაწილეობას პატიმრებით ვაჭრობაში დადასტურებულ ფაქტად წარმოაჩენს.

5 სექტემბერს, სათაურით “*ორგანოებით მოვაჭრე!*” – ზუგდიდში სანდრა რულოვსის მოსახლეობასთან შეხვედრაზე ინციდენტი მოხდა“ „მარშალპრესმა“ მაჟორიტარობის კანდიდატის სანდრა რულოვსის მოსახლეობასთან შეხვედრის ის ფრაგმენტი გააშუქა, სადაც ნაციონალური მოძრაობის მხარდამჭერებსა და აქციაზე მისულ ორიოდ ოპონენტს შორის სიტყვიერი შელაპარაკება მოხდა. ადამიანის ორგანოებით ვაჭრობის თემა მხარეებს შორის სიტყვიერი დაპირისპირების დროს ფიგურირებს, რა დროსაც კანდიდატის მხარდამჭერები ინტერესდებიან, რის საფუძველზე ამტკიცებენ მათი ოპონენტები, რომ რულოვსი ამ საქმიანობით არის დაკავებული.

PIA-ს მსგავსად, 28 სექტემბერს „მარშალპრესმა“ სათაურებით „*წითელმა ჯვარმა*“ ამის შესახებ არაფერი იცოდა“ – ყოფილი პატიმარი სანდრა რულოვსის და იმ დროინდელი პოლიტიკური თანამდებობის პირების მიმართ ჩვენების მიცემას აპირებს“. მასალაში არ არის გადამოწმებული, აღძრულია თუ არა სისხლის სამართლის საქმე ამ ეპიზოდზე და არსებობს თუ არა ყოფილი პატიმრის ზეპირი განცხადებების გარდა, რაიმე მტკიცებულება ამ ბრალდებების გასამყარებლად. მასალაში არც მეორე მხარის პოზიციაა წარმოდგენილი.

სანდრა რულოვსის წინააღმდეგ ერთ წყაროზე დაყრდნობით ნეგატიური მასალების კამპანიურად გამოქვეყნებას შემდეგი მასალის სათაურებიც ცხადყოფს:

“რულოვსი სოფელ და ქალაქ კი არ უნდა დადიოდეს, დაჩოქილი, უფალს უნდა ევედრებოდეს, რომ ამდენი ცოდვები, რაც მათ აქვთ ჩადენილი, მის შვილებზე არ გადავიდეს”, “ქვებით ჩასაქოლია სააკაშვილი” – დაუდგენელია დაბრუნდა თუ არა სანდრა რულოვსის მიერ მუზეუმიდან გატანილი ფიროსმანის ნამუშევრები”...